MAHARASHTRA MARITIME BOARD

(Government of Maharashtra)

ADMINISTRATIVE REPORT - 2012 - 2013

प्रशासकीय अहवाल २०१२-२०१३

महाराष्ट्र सागरी मंडळ

ADMINISTRATIVE REPORT - 2012 – 2013

MAHARASHTRA MARITIME BOARD

भविष्यवेध:-

जहाज वहातुकीसाठी व सागर किनाऱ्यावरील कार्यासाठी एक अधिमान्य पसंतीची जागतिक दर्जाची बंदर व्यवस्था व सागरी पायाभूत सुविधांचा पुरवठाकार म्हणून मान्यता मिळविणे.

उद्देश:-

भविष्यलक्षी धोरणे व नवीनतम बंदर नियामक पध्दती यांद्वारे व्यवसायहितैषी गुंतवणुकीसाठी वातावरण निर्माण करण्याच्या आणि बंदरांचे रक्षण करण्याच्या सुविधा पुरवून त्याद्वारे महाराष्ट्राच्या किनारपट्टीच्या एकात्मिक विकासास वेग देणे.

ध्येये:-

- सागरी व्यापारात अविरत वाढ होण्यासाठी महाराष्ट्राच्या सागर किनाऱ्याची सूप्त क्षमता उपयोगात आणणे.
- समाज व हितसंबंधित व्यक्तींच्या सहयोगाने महाराष्ट्राच्या किनारपट्टीचा एकात्मिक विकास करणे शक्य व्हावे याकरिता एक धोरणात्मक आराखडा विकसित करणे.
- औद्योगिक व सामाजिक विकासासाठी उपक्रमशील सहभागासाठी प्रोत्साहीत करणे.
- सागरी व्यापाराकरिता महाराष्ट्राला सर्वाधिक पसंतीचे ठिकाण बनविणे.

उद्दिष्टे:-

- ❖ सर्व हितसंबंधित व्यक्तींसाठी इष्टतम लाभ मिळवून देणारी धोरणात्मक चौकट तयार करून त्याद्वारे हमी दिल्याप्रमाणे सहाय्य करणे.
- ❖ गुंतवणूकहितैषी व्यवसायविषयक वातावरणाची खात्री देणे.
- ❖ सागरी / सागर किनाऱ्यावरील पर्यटनासह सागरी व सागराशी संबंधित असलेल्या कार्याची कक्षा विस्तृत करण्यास उत्तेजन देऊन सागर किनाऱ्यांचा वापर करण्याच्या बहुविध मार्गांचा शोध घेणे.
- ❖ बंदर व बंदर आधारित विकासासाठी जागतिक दर्जाच्या पायाभूत सुविधा निर्माण करणे.
- ❖ हरितक्षेत्र बंदरांसाठी, जहाज बांधणी कारखान्यांसाठी व जहाज दुरुस्ती सुविधांसाठी नवीन मार्गांचा शोध घेणे.
- ❖ सागरी पायाभूत सुविधा, वाहतूक मार्गिका व देशांतर्गत जल – मार्ग निर्माण करुन त्याद्वारे बंदर आधारित उद्योगांचा व सेवांचा विकास करणे.

Vision

To be recognised as a world class port system and maritime infrastructure provider, a favoured choice for shipping and water-front activities**.**

Mission

Accelerate integrated development of Maharashtra's coastline by facilitating business-friendly investment environment and port conservation through futuristic policies and innovative port regulatory systems.

Goals

- Harness unexplored potential of Maharashtra's coastline for sustainable growth of maritime trade.
- Evolve a policy frame-work enabling integrated development of Maharashtra's coastal belt in association with the community and stake-holders
- Attract entrepreneurial participation for industrial and social development.
- Make Maharashtra the most preferred destination for maritime trade.

Objectives

- Provide committed support by framing policies and optimizing benefits for all the stake-holders.
- Ensure investment friendly business environment.
- Explore multiple ways of utilizing water-fronts by encouraging a broad range of maritime and marine related activities including marine/beach tourism.
- Create world-class infrastructure facilities for port and port-based development.
- Identify new avenues for Greenfield ports, shipyards and ship-repair facilities.
- Develop port-based industries and services by creating maritime infrastructure, freight corridors and inland water-ways

महाराष्ट्र सागरी मंडळ
(महाराष्ट्र शासन)
प्रशासकीय अहवाल - २०१२-२०१३

मंडळ	प्रमुख अधिकारी	
१.**मा.श्री.नारायण राणे**. मा.मंत्री (बंदरे), महाराष्ट्र शासन, अध्यक्ष. २.**श्री.भास्कर जाधव.** मा.राज्यमंत्री (बंदरे), महाराष्ट्र शासन, उपाध्यक्ष.	**मुख्य कार्यकारी अधिकारी**	श्री.एस.डी.शिंदे.
१.श्री.एस.के.शर्मा. शासनाचे प्रधान सचिव, गृह विभाग, (दि.०१.०४.२०१२ ते दि.३१.०३.२०१३)	**मुख्य बंदर अधिकारी**	कॅप्टन जे.बी.रोहिल्ला. (अतिरिक्त प्रभार)
	तटीय सुरक्षा व सुरक्षा अधिकारी	कमांडर अरुण सक्सेना (दि.१३.०४.२०१२ ते दि.३१.०३.२०१३) कॅप्टन जे.बी.रोहिल्ला. (दि.०१.०४.२०१२ ते दि.१२.०४.२०१२) (अतिरिक्त प्रभार)
१.श्री.एस.के.श्रीवास्तव शासनाचे प्रधान सचिव, (वित्त विभाग)	**मुख्य लेखा अधिकारी**	श्री.एस.सी.श्रीरंगम.
१.श्री.अपूर्वा चंद्रा (दि.०६.०३.२०१३ ते दि.३१.०३.२०१३) २. श्री.मनुकुमार श्रीवास्तव. (दि.१७.०९.२०१२ ते दि.०५.०३.२०१३) (अतिरिक्त कार्यभार) ३.श्री.के.शिवाजी. (दि.०१.०४.२०१२ ते दि.१७.०९.२०१२) शासनाचे प्रधान सचिव, (उद्योग विभाग)	**वरिष्ठ प्रशासकीय अधिकारी**	श्री.एस.के.पाटील.

MAHARASHTRA MARITIME BOARD
(A Government of Maharashtra)
Administrative Report 2012-2013

THE BOARD	KEY PERSONNEL	
Shri. Narayan Rane Hon'ble Minister (Ports) Govt. of Maharashtra Chairman	**Chief Executive Officer**	Shri. S. D. Shinde
Shri. Bhaskar Jadhav Hoin'ble State Minister (Ports), Govt. of Maharashtra Vice-Chairman		
1) Shri. S. K. Sharma Principal Secretary to Government (Home Dept) (01.04.2012 to 31.03.2013)	**Chief Ports Officer**	Capt. J. B. Rohilla (Addl. Charge)
	Costal Safety & Security Officer	Comdt. Arun Saxena (13.04.2012 to31.03.2013) Capt. J.B.Rohilla (01.04.2012 to12.04.2012) (Addl. Charge)
Shri. S. K. Shrivastava Principal Secretary to Government (Finance Dept)	**Chief Accounts Officers**	Shri. S. C. Shrirangam
1)Shri Apurva Chandra (06.03.2013 to 31.03.2013) 2)Manukumar Shrivastava (17.09.2012 to 05.03.2013) (Addl. charge) 3)Shri. K. Shivaji (01.04.2012 to 17.09.2012) Principal secretary to Government (Industries dept.)	**Senior Admn. Officer**	Shri. S. K. Patil

१.कमाडर व्ही,के.मधुसूदन. भारतीय नौदलाचे प्रतिनिधी (दि.१८.०६.२०१२ते दि.३१.०३.१३) २.कमांडर अरविंद सिंग राणा. भारतीय नौदलाचे प्रतिनिधी (दि.०१.०४.२०१२ते दि.१७.०६.१२)	**अधिक्षक अभियंता**	श्री.व्ही.यु.सावंत (दि.०१.०७.२०१२ ते दि.३१.०३.२०१३) (अति.कार्यभार) श्री.एस.जी.दहीवडे. (दि.०१.०४.२०१२ ते ३०.०६.२०१२)
	कार्यकारी अभियंता,

Commodore V.K.Madhusudnan Representative of Indian Nevy (18.06.2012 to 31.03.2013) (Commodore Arvind Sing Rana Representative of Indian Nevy (01.04.2012 to 17.06.2012)	**Superintendent Engineer**	Shri. V.U.Sawant (01.07.2012 to 31.03.2013) Additional charge Shri S.G.Dhahivade, (01.04.2012 to 30.06.2012)
	Executive Engineer **Deputy Engineer**	Shri. V.U.Sawant (21.06.2012 to 31.03.2013) Shri. M.R. Gawit (01.04.2012 to 20.06.2012) (Addl. charge) Shri. S. N. Deore (Addl. charge) 1) Shri. S. N. Deore 2) Shri. A. P. Deshmukh 3) Shri. A. A. Chakor 4) Shri. M.R. Gawit 5) Shri. M. S. Metkar
Shri. S. D. Shinde (01.04.2012 to 31.03.2013)	**Accounts Officer**	1) Shri. C. H. Dangre
	OFFICES **Hydrographer** **Electronic Cum Electrical Officer** **Dy. Hydrographic Surveyor** **Marine Engineer & Chief Surveyor**	 Capt. J. B. Rohila. Shri. B. G. Save. (Additional Charge) Shri. B. G. Save Shri. A. S. Kadam Shri. S. P. Shinde
	PORT OFFICES **Bandra Group** Port Officer, Bandra Administrative Officer	 Capt. D. Prasad Shri. A. B. Akashi (01.04.2012 to 31.03.2013)

	मोरा बंदर समूह, **बंदर अधिकारी, मोरा.**

	Mora Group Port Officer, Mora Administrative Officer	 Capt. C. J. Lepande (16.08.2012 to 31.03.2013) Capt. C. J. Lepande (01.04.2012 to 15.08.2012) (Additional Charge) Shri. A. B. Akashi (Additional Charge) (01.04.2012 to 31.03.2013)
	Rajpuri Group Port Officer, Rajpuri Administrative Officer	 Capt.Suraj Naik (14.08.2012 to 31.03.2013) Capt. C. J. Lepande (01.04.2012 to 13.08.2012) Capt.Suraj Naik (14.08.2012 to 31.03.2013) Capt. C. J. Lepande (01.04.2012 to 13.08.2012) (Additional Charge)
	Ratnagiri Group Port Officer, Ratnagiri Administrative Officer	 Capt. V. H. Ingale Shri. L. M. Savale
	Vengurla Group Port Officer, Vengurla Administrative Officer	 Capt. V. H. Ingale (Additional Charge) Capt. V. H. Ingale (Additional Charge)

अनुक्रमणिका

अ.क्र.	वर्णन	पृष्ठ क्र.
१.	मुख्य कार्यकारी अधिकाऱ्याचे चार शब्द (मनोगत)	१५
२.	वर्षातील आढावा	१९
३.	वस्तुनिहाय वाहतूक	२१
४.	प्रवासी वाहतूक व एकूण उत्पन्न	२३
५.	महाराष्ट्र सागरी मंडळ - उगम व विकास	२५
६.	महाराष्ट्र सागरी मंडळाच्या अधिकारक्षेत्रातील बंदरे	२९
७.	धोरणात्मक उपक्रमशीलता	३१
८.	कॅप्टीव्ह जेट्टी	३५
९.	बहुउद्देशीय धक्का प्रकल्प.	३७
१०.	अंतर्गत जलवाहतूक (आय.डब्ल्यु.टी.)	३९
११.	जहाजबांधणी व दुरुस्ती यार्ड (तळ)	४१
१२.	जलआलेखन विभागाचे अद्ययावतीकरण.	४३
१३.	इतर कार्यक्रम	४५
१४.	२०१२-२०१३ मधील बंदरनिहाय प्रवासी वाहतूक	४७
१५.	महाराष्ट्र सागरी मंडळाच्या बंदरात हाताळल्या जाणा-या वस्तू	५३
१६.	२०१२-२०१३ या वर्षामध्ये महाराष्ट्र सागरी मंडळाने पार पाडलेल्या जलआलेखन सर्वेक्षणाची सूची.	६१
१७.	सागरी अभियंता व मुख्य सर्वेक्षक विभागाने २०१२-१३ या वर्षामध्ये केलेली कामे	६७
१८.	महाराष्ट्र सागरी मंडळ व्यवस्था पाहत असलेली दीपगृहे.	६९
१९.	अलेखापरीक्षीत वित्तीय विवरणपत्रांच्या संकलनावरील लेखापालाचे अहवाल	७७
२०.	३१ मार्च २०१३ रोजीचा ताळेबंद	८१
२१.	३१ मार्च २०१३ रोजीचा नफा व तोटा.	८३
२२.	अनुसूची “१ व २ ”	८५
२३.	अनुसूची “३ ”	८७
२४.	अनुसूची “४ व ५ ”	८९
२५.	अनुसूची “६ ”	९१
२६.	अनुसूची “७ ”	९३
२७.	अनुसूची “८ ”	९५
२८.	अनुसूची “९,१० व ११ ”	१०१
२९.	अनुसूची “१२ ”	१०३
३०.	अनुसूची “१३”	१०५
३१.	अनुसूची “१४ ”	१०७
३२.	प्रगतीपथावरी मोठी कामे.	१११
३३.	अनुसूची “१५”	११३
३४.	लेखा नोंदी	११७

INDEX

Contents	Page No.
From CEO's Desk	16
Year in Review	20
Commodity wise traffic	22
Passenger Traffic and Total Income	24
Maharashtra Maritime Board --- Origin and Growth	26
Ports under MMB jurisdiction	30
Policy Initiatives	32
Captive Jetties	36
Multipurpose jetty project	38
Inland Water Transport (IWT)	40
Ship Construction and Repair Yard	42
Hydrographic department update	44
Other Activities	46
Ports wise Passenger Traffic in 2012-13	50
Commodities handled at MMB ports	54
Details of Hydrographic Surveys carried out during the year 2012-13 by MMB	62
Works done during the year 2012-13 by Marine Engineer & Chief Surveyor Department	68
Lighthouses maintained by MMB	70
Accountant reports on compilation of unaudited financial statements	78
Balance Sheet as on 31st March 2013	82
Profit and Loss as on 31st March 2013	84
Schedule 1 & 2	86
Schedule 3	88
Schedule 4 & 5	90
Schedule 6	92
Schedule 7	94
Schedule 8	96
Schedule 9,10 & 11	102
Schedule 12	104
Schedule 13	106
Schedule 14	108
Capital work in progress	112
Schedule 15	114
Notes on Accounts	118

मुख्य कार्यकारी अधिकाऱ्याचे चार शब्द:

महाराष्ट्राच्या सागरी क्षेत्राचा विकास करण्याचा प्रयत्न करण्यासाठी, महाराष्ट्र शासनाने सन १९९६ साली महाराष्ट्र सागरी मंडळ घटित केले आहे आणि महाराष्ट्र सागरी मंडळामधील ४८ राज्य बंदरांचे प्रशासन, नियंत्रण व व्यवस्थापन निहित केले.

महाराष्ट्र शासनाने, खाजगी क्षेत्र सहभागामार्फत त्यांच्या बंदरांचा विकास करण्याचा निर्णय घेतला आहे आणि १९९६ साली आपले बंदर धोरण जाहीर केले आहे. अनेक वर्षापासून २०००, २००२ व २०१० या वर्षात त्याला अधिक उद्यमशील बनविण्यासाठी बंदर धोरण वेळोवेळी सुधारीत करण्यात आले आहे आणि बंदर क्षेत्रामध्ये खाजगी गुंतवणूकीला आकर्षित करुन बंदरांचा सुरळीत विकास करणे सुकर केले आहे.

महाराष्ट्र शासनाने रायगड जिल्ह्यातील रेवस आवरे आणि दिघी बंदरे, रत्नागिरी जिल्ह्यातील धामणखोल – जयगड आणि लावगण – जयगड (आंग्रे) बंदरे आणि सिंधुदुर्ग जिल्ह्यातील विजयदुर्ग व रेड्डी बंदरे यांचा विकास करण्याकरिता, खाजगी बंदर विकासकाकडून सवलत करारावर यशस्वीपणे स्वाक्ष-या केल्या होत्या.

मला हे कळविण्यास अत्यंत आनंद होत आहे की, आंग्रे बंदर सुविधा २०१२ मध्ये सुरु करण्यात आली आहे. बंदर सुविधा ही, मेसर्स आंग्रे पोर्ट प्रायवेट लिमिटेड यांनी विकसित केली आहे जी चौगुले ग्रुप कंपनीची आहे.

बंदर सुविधेमध्ये, कार्गो बर्थ आणि जहाज दुरुस्ती सुविधेचा अंतर्भाव आहे. कार्गो बर्थ ७०० मीटर रुंदीचा धक्का असून त्याची एकावेळी दोन जहाजांना हाताळण्याची क्षमता आहे. जहाज दुरुस्ती सुविधेमध्ये एकावेळी ६ जहाजांची दुरुस्ती करण्याची क्षमता असलेल्या आधुनिक सामुग्रीसह जहाज उचलण्याची यंत्रणा असेल.

शिवाय, मला हे जाहीर करण्यास अत्यानंद होत आहे की, महाराष्ट्राच्या रत्नागिरी जिल्ह्यातील दाभोळ येथे एलएनजी टर्मिनल ऑफ रत्नागिरी गॅस अण्ड पावर प्रायवेट लिमिटेड जो दीर्घ काळापासून मृतावस्थेत होता तो आता एलएनजी जहाज हाताळणीसाठी सुरु झाला आहे. या एलएनजी टर्मिनल, महाराष्ट्र याच्या प्रारंभासह एलएनजी हाताळणा-या देशांतील एक सागरी राज्य बनले आहे.

From CEO's Desk:

With an endeavor to develop maritime sector of Maharashtra, the Government of Maharashtra has constituted Maharashtra Maritime Board (MMB) in the year 1996 and vested administration, control and management of 48 State ports in MMB.

The Government of Maharashtra has taken a decision to develop its ports through private sector participation and declared its port policy in the year 1996. Over the years, the port policy has been revised from time to time i.e. in the year 2000, 2002 and 2010 to make it more entrepreneur- friendly and facilitate smooth development of the ports by attracting private investment in the port sector.

The Government of Maharashtra had been successful in signing Concession Agreements with private port developers for development of Rewas-Aware and Dighi ports in Raigad District, Dhamankhol-Jaigad and Lavgan-Jaigad (Angre) ports in Ratnagiri district and Vijaydurg & Redi ports in Sindhudurg district.

I am extremely happy to inform that Angre Port facility has commissioned in the year 2012. The port facility has been developed by M/s Angre Port Pvt. Ltd., which is a Chowgule Group Company. The port facility comprises of Cargo berth and Ship Repair Facility. The cargo berth has quay length of 700 mtrs. capable of handling two ships at a time. The Ship Repair Facility has a Ship Lift System with modern equipments capable of repairing 6 ships at a time.

महाराष्ट्र बंदरामध्ये मागील वर्षापासून कार्गो वाहतुकीमध्ये सुमारे २१ टक्के इतकी वाढ झाल्याची आणि सन २०१०-११ मध्ये १९.९४ दशलक्ष टन च्या तुलनेत सन २०१२-१३ मध्ये २४.१९ दशलक्ष टन हाताळण्यामध्ये वाढ झाल्याची नोंद झाली आहे.

महाराष्ट्र सागरी बंदरासह बंदर सुविधांमुळे अशुध्द लोखंड (फाईन्स/ पॅल्प्स्, स्टील क्वाईल लम्पी), सिमेंट व क्लिंकर, कोळसा, बॉक्साईट, सल्फर, रॉक फॉस्पेट, कंटेनर्स आणि मळी (मोलासीस) इत्यादी वस्तूंसह विविध व्यापारी मालाची वाहतूक सुरु ठेवली आहे. तसेच विनाईल क्लोराईड मोनोरम (व्हीसीएम) इथेनिल आणि इथिनील डायक्लोराईड (ईडीसी) यासारख्या रसायनांची जहाज वाहतूक देखील पावस सागरावर बे जिल्हा रत्नागिरी येथील सागरी नौकाबंदर सुविधेद्वारे केली आहे.

कोळसा या वस्तूमध्ये सुमारे ४३ टक्के इतका सर्वाधिक हिस्सा असून त्या खालोखाल ३३ टक्के अशुध्द लोखंड व त्यांच्या उत्पादित वस्तू, इतर १६ टक्के आणि सिमेंट /ओबड धोबड आकाराच्या पक्क्या विटा (क्लिंकर) सुमारे ८ टक्के इतकी वाहतुकीचे प्रमाण होते. एकूण मालवाहतुकीच्या सुमारे ८७ टक्के इतकी आयात जहाज मालवाहतूकीची गणना करण्यात आली, ज्याअर्थी, एकूण मालवाहतुकीच्या सुमारे १३ टक्के इतकी निर्यात जहाज मालवाहतूकीची गणना करण्यात आली.

महाराष्ट्र बंदरामध्ये मागील वर्षाच्या तुलनेत ३ टक्के इतकी प्रवाशांच्या वाहतुकीमध्ये वाढ झाल्याचे देखील नोंद केली आहे. आम्ही महाराष्ट्राच्या सागरी किना-यावर रो-रो सेवा, वरील विशेष गरज म्हणुन सागरी किना-यावरील नवीन फेरीमार्ग तयार केले आहेत. या फेरी सेवामुळे रस्ते वाहतुकीवरील ताण काही प्रमाणात कमी होऊन मौल्यवान वेळ आणि पैशांची बचत देखील होऊ शकेल. शिवाय यामुळे राज्याच्या सागरी किना-यावरील जिल्ह्यातील पर्यटनाला अधिक चालना मिळेल.

मला विश्वास आहे की, महाराष्ट्र, महाराष्ट्र सागरी मंडळ, सागरी क्षेत्राचा सर्वांगीण विकास सुकर व्हावा यासाठी मंडळाकडून सुरु करण्यात आलेल्या विविध धोरणांच्या अंमलबजावणीची खातरजमा करण्यासाठी सर्वातोपरी प्रयत्न करीन.

श्यामसुंदर शिंदे.
मुख्य कार्यकारी अधिकारी

Further, it gives me immense pleasure to announce that the LNG terminal of Ratnagiri Gas & Power Pvt. Ltd. (RGPPL) at Dabhol in Ratnagiri District of Maharashtra, which was defunct for quite a long period, has commissioned handling of LNG ships. With the commencement of this LNG Terminal, Maharashtra has become one of the coastal states in the country handling LNG.

The Maharashtra Ports recorded an increase of about 21% in cargo handling over the previous year & handled MT in 24.19 MT in 2012-13 as against 19.94 MT in 2010-11.

The port facilities along the Maharashtra coast continued to handle a mix basket of commodities which included iron ore (fines/ palates, steel pipes, steel coils lumpy), Cement and Clinker, Coal, Bauxite, Sulphur, Rock Phosphate, Containers & Molasses, etc. Chemical cargo, namely, Vinyl Chloride Monomer (VCM), Ethylene and Ethylene Dichloride (EDC) were also handled at captive port facility at Pawas Bay, Dist. Ratnagiri. Coal handling occupied the highest share of commodities at 43% followed by iron ore and products at 33%, others at 16% and cement/clinker at about 8%. The import cargo accounted for is about 87% of the total cargo, whereas export cargo accounted for is about 13% of the total cargo.

The passenger movement in the ports of Maharashtra also registered an increase of 3% over the previous year. We are exploring new ferry routes on the coast of Maharashtra with special thrust on Ro-Ro services. These ferry services would be instrumental in reducing the burden on road transport to some extent apart from saving valuable time and money. It will further boost the tourism in the coastal district of the State.

I am confident that MMB will take all out efforts to ensure that various policy initiatives are implemented by the Board to facilitate overall development of maritime sector.

SHYAMSUNDER SHINDE
CHIEF EXECUTIVE OFFICER

वर्षातील आढावा

सन २०११ – १२ वर्षामध्ये लहान बंदरातून १९.९४ दश लक्ष टन मालवाहतूक केली होती. सन २०१२ – १३ वर्षामध्ये ती २४.१९ दशलक्ष टन माल वाहतूक केली गेली, म्हणजे सदर मालवाहतूक २१ टक्के अधिक झाली आहे.

ही वाढ आणि उद्योन्मुख आर्थिक कल लक्षात घेऊन, महाराष्ट्र सागरी मंडळाने सागरी पायाभूत सुविधांच्या विकासाद्वारे महाराष्ट्र राज्यात आर्थिक कार्यक्रमांना गती देण्यासाठी विविध प्रकाराने उत्तेजन देण्याचे काम हाती घेतले आहे.

महाराष्ट्र सागरी मंडळाच्या बंदरातील बंदर समूह निहाय मालवाहतूक (सन २०१२-१३)

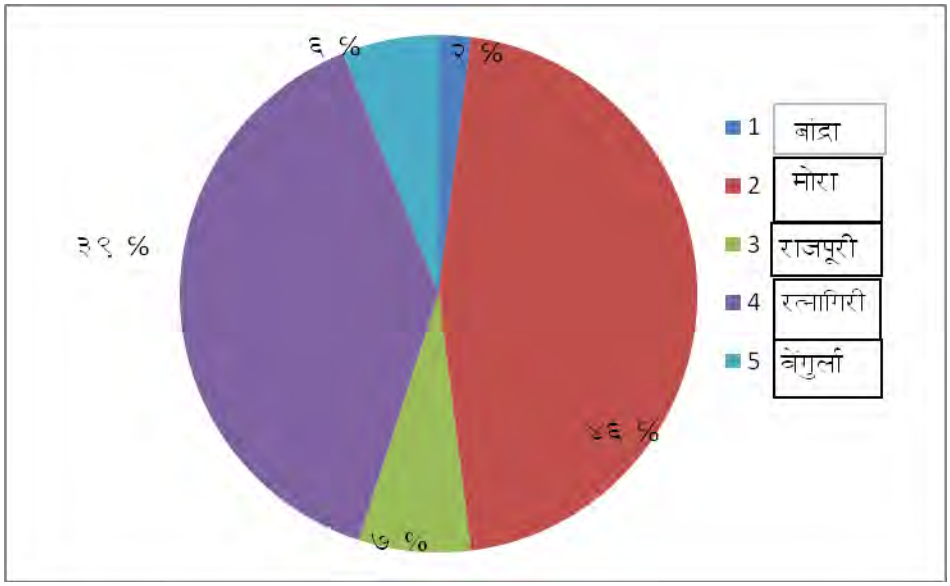

Year in Review

During the year 2012-13, the non-major ports have handled 24.19 Millions Tonnes of cargo, which is 21% over the 19.94 Millions Tonnes handled in 2011-12.

Keeping this growth and emerging economic trends in mind, Maharashtra Maritime Board (MMB), undertook a series of initiatives to boost economic activities in Maharashtra State through development of maritime infrastructure.

PORT GROUP-WISE CARGO AT MMB PORTS 2012-13

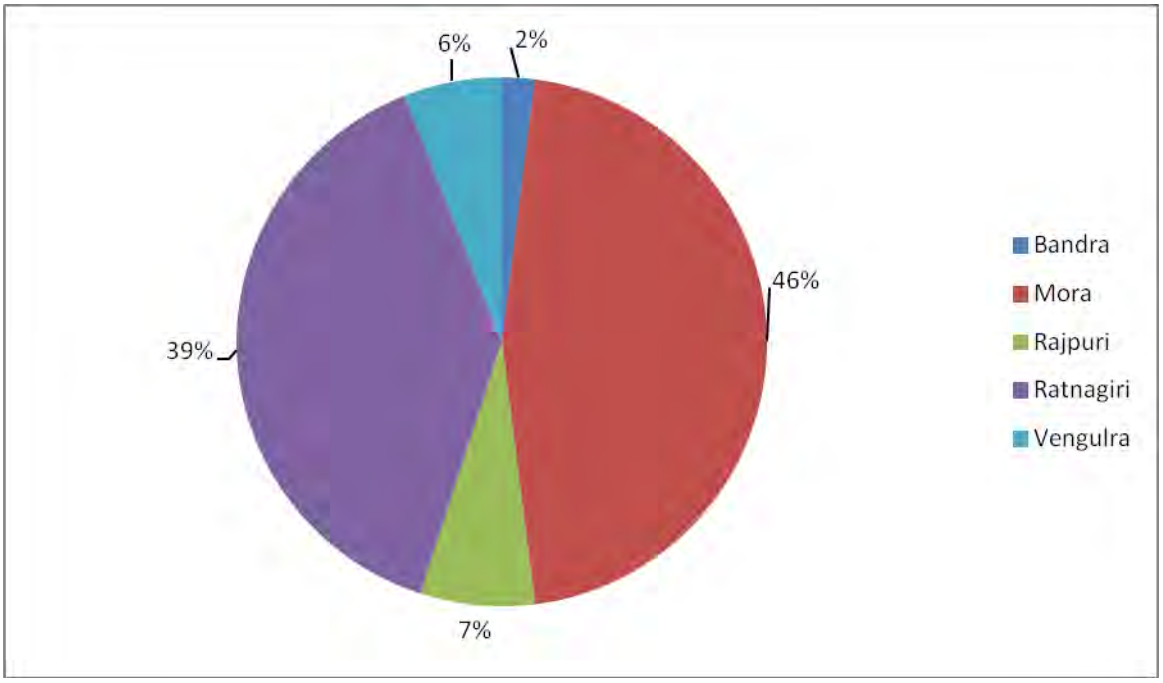

वस्तुनिहाय माल वाहतूक:

महाराष्ट्र सागरी मंडळाच्या बंदरावरील जहाजमाल वहातुकीचे प्रकार (सन २०१२-१३)

महाराष्ट्र सागरी मंडळाच्या अधिकार क्षेत्रातील बंदरांमधुन २०१२-१३ या वर्षामध्ये विविध प्रकारच्या व्यापारी मालाची वाहतूक केली आहे. यामध्ये इतर वस्तूंबरोबरच अशुध्द लोखंड, सिमेंट व ओबड धोबड आकाराच्या पक्क्या विटा (क्लिंकर) यांसारख्या वस्तू आणि रासायनिक (ई.डी.सी., व्ही.सी.एम. व ईथिलीन) यासारख्या विशेष वस्तूंचा समावेश आहे. कोळसामध्ये सुमारे ४३ टक्के इतका सर्वाधिक हिस्सा असून त्याखालोखाल अशुध्द लोखंड ३३ टक्के सिमेंट व ओबड धोबड आकाराच्या पक्क्या विटा (क्लिंकर) ०८ टक्के आणि इतर १६ टक्के यांचा हिस्सा आहे.

सन २०१२-१३ या वर्षामध्ये लहान बंदरांमधून वाहतूक केलेल्या २४.१९ दशलक्ष टन इतक्या जहाजावरुन केलेल्या माल वाहतुकीपैकी, आयात जहाज माल वाहतुकीचे प्रमाण ८७ टक्के व निर्यात जहाज माल वाहतुकीचे प्रमाण १३ टक्के इतके होते.

महाराष्ट्र सागरी मंडळ मालवाहतूक (सन २०१२-१३)

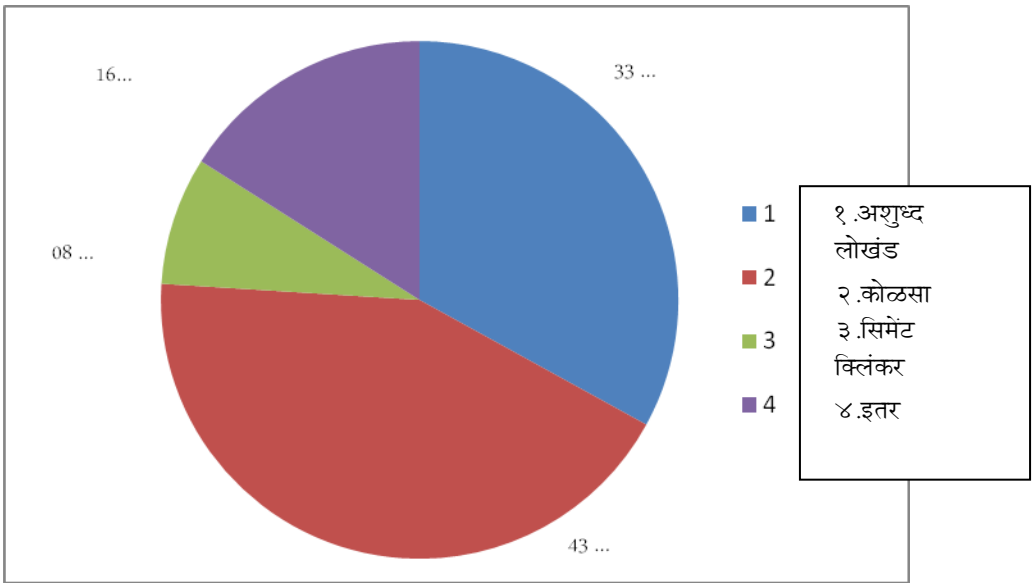

Commodity wise traffic

Cargo type at MMB ports (2012-13)

Ports under MMB jurisdiction handled a varied basket of commodities in the year 2012-13. Such as iron ore, cement & clinker , amount others and special commodities like Chemical (EDC,VCM,Ethylene). The Coal products has the highest share of the commodities of around 43% followed by the Iron Ore 33%, cement / clinker 8% and others 16%.

Out of 24.19 million tones of cargo handled by the non-major ports, 87% accounts for import cargo and 13% for export cargo in the year 2012-13.

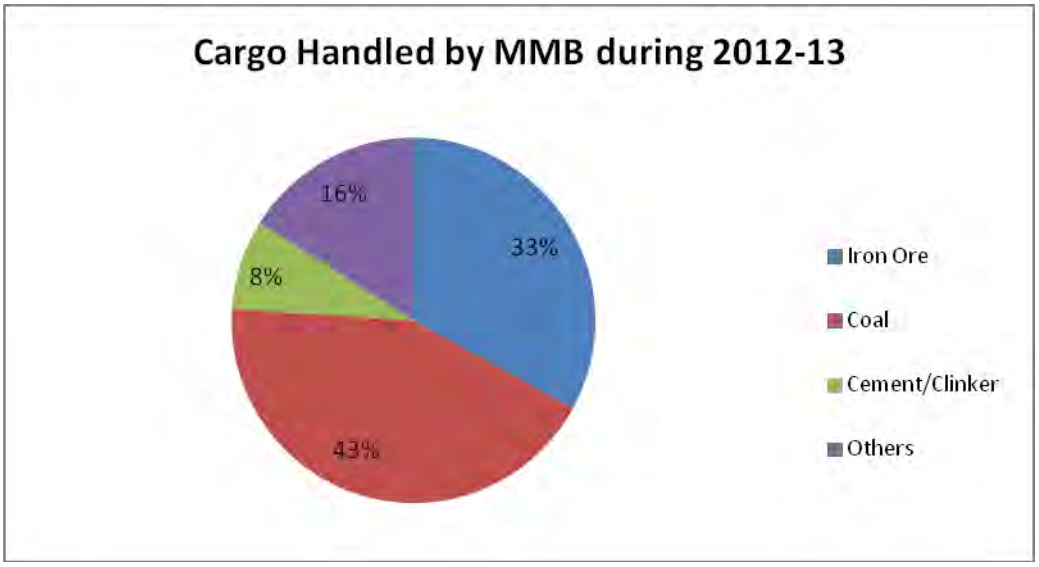

प्रवासी वाहतूक व एकूण उत्पन्न:

प्रवासी वाहतूक २०१२ - १३ या वर्षात, महाराष्ट्र सागरी मंडळाच्या अधिकारिता क्षेत्रातील बंदरांमधून १८.४ दशलक्ष इतक्या प्रवाशांची वाहतूक झाली.

महाराष्ट्र सागरी मंडळाच्या बंदरातील प्रवासी वाहतूक

प्रवाशांची संख्या लाखात

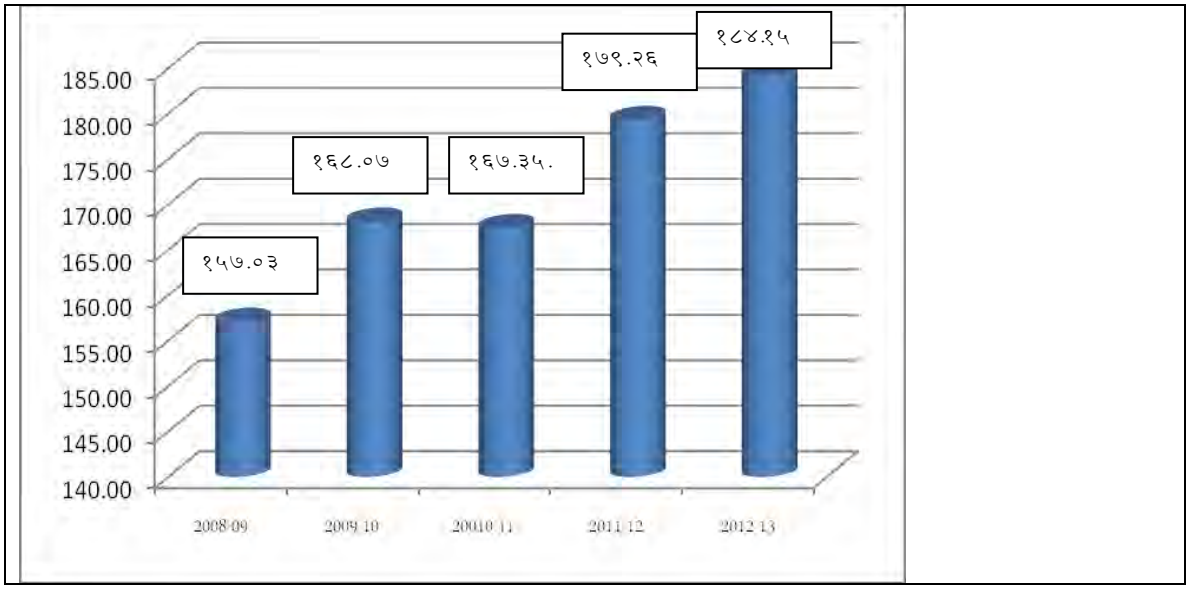

एकूण उत्पन्न:

२०१२-१३ या वर्षामध्ये, महाराष्ट्र सागरी मंडळाला एकूण रु.१०६.७८ कोटी एवढे उत्पन्न मिळाले आहे.

महाराष्ट्र सागरी मंडळाचे एकूण उत्पन्न –

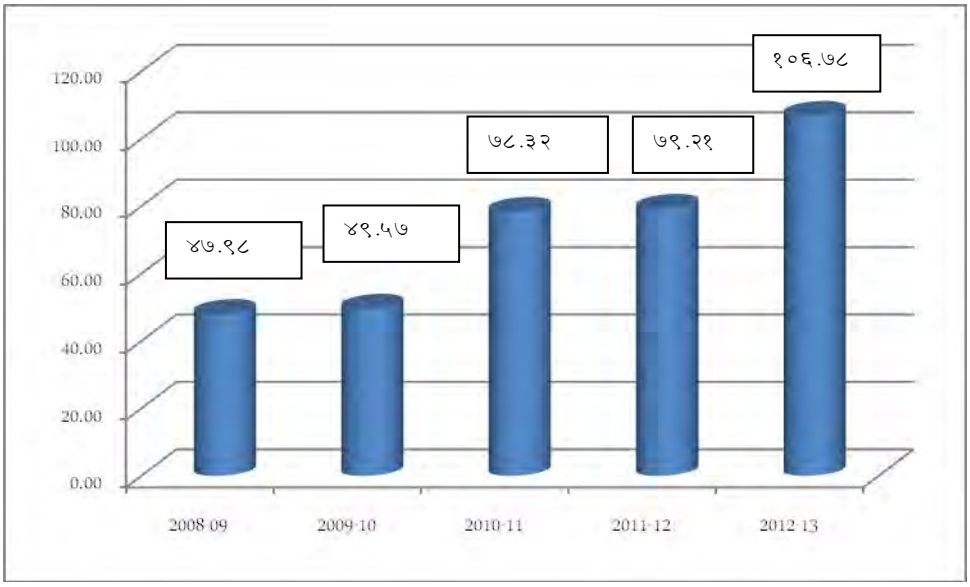

Passenger Traffic

During the year 2012-13, Ports under MMB jurisdiction transported 18.4 million passengers.

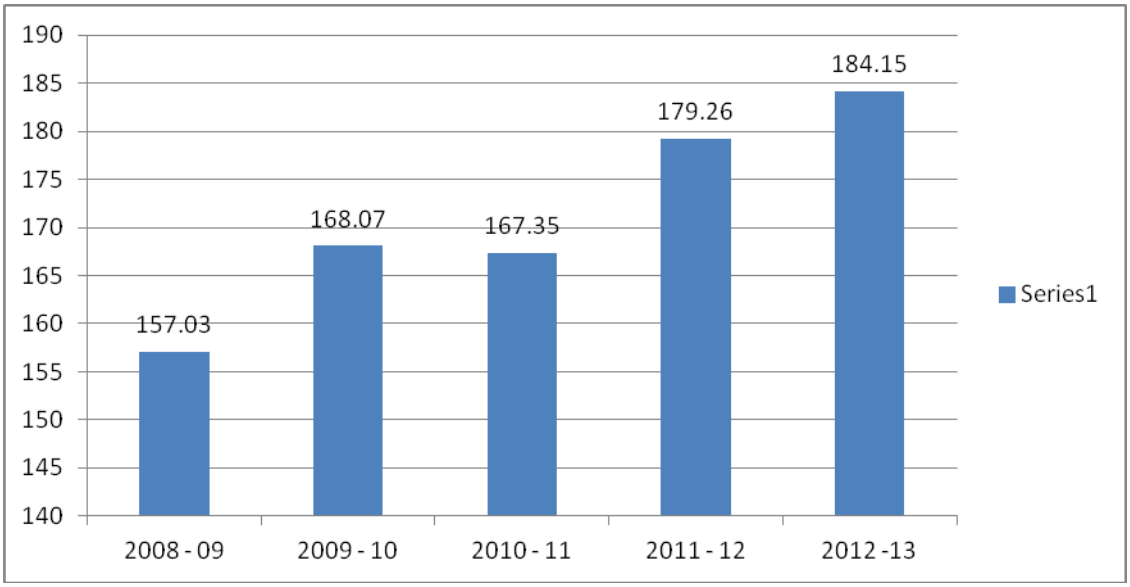

Total Income

Total income of MMB stood at Rs.106.78 crore in the year 2012-13

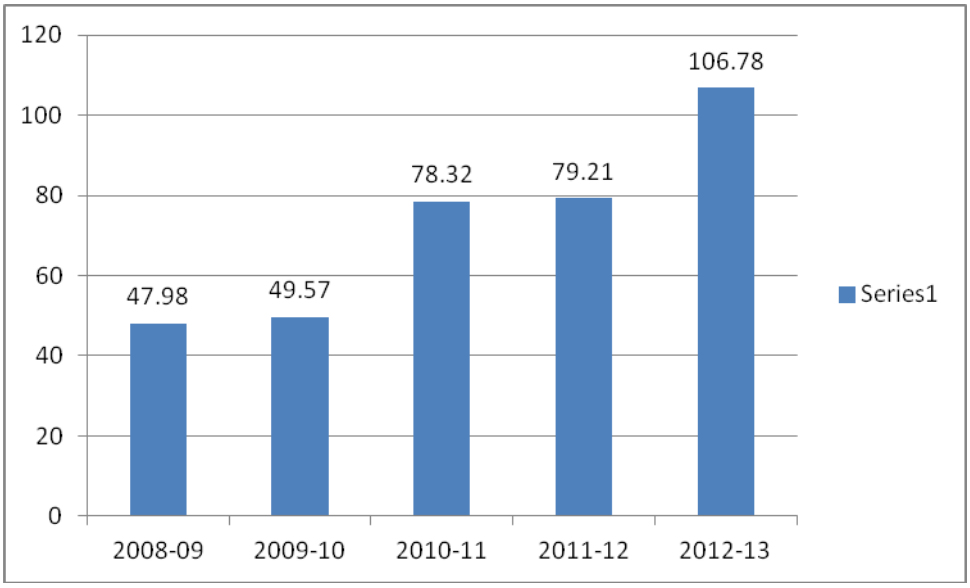

महाराष्ट्र सागरी मंडळ - उगम व विकास –

३५ खाडया व नद्या यांसह ७२० कि.मी.एवढा विस्तीर्ण सागर किनारा असणारे महाराष्ट्र हे, बंदर विकास, बंदरांशी संबंधित पायाभूत सुविधा, किंवा देशांतर्गत जलमार्ग परिवहन व्यवस्था किंवा जलक्रिडा संकुलाची उभारणी अशा विविध जलप्रकल्पांमध्ये आपल्या निधीची गुंतवणूक करण्यासाठी गुंतवणुकदारांकरिता आकर्षित करणारे असे ठिकाण बनले आहे.

अशाप्रकारे राज्यात व राज्याबाहेर मालाची सतत वाहतूक सुरु राहण्याची खात्री असणारे महाराष्ट्र हे देशातील सर्वाधिक औद्योगिकरण झालेले राज्य आहे.

महाराष्ट्रात पर्यटन व्यवसायाची चांगली पार्श्वभूमी असून, यामध्ये आणखी वाढ व विस्तार करण्यास मोठा वाव आहे. खाडयांमधील सागरी उद्याने (मरीन पार्क) व जलक्रिडा संकुले यांच्या विकासामुळे त्या ठिकाणांची जगभरातील पर्यटकांना भुरळ पडेल. उष्ण कटिबंधीय अनुकूल परिस्थिती आणि अशी करमणूक युक्त ठिकाणे याबाबींमुळे महाराष्ट्र हे एक महत्त्वपूर्ण पर्यटन स्थळ असल्याचे प्रदर्शित होईल.

अशाप्रकारे, महाराष्ट्र विविध संधी देऊ करीत आहे.

- मुख्य मार्गावरुन होणाऱ्या जहाजी मालाच्या वाहतूकीच्या हिश्श्यात वाढ करणे.
- मुंबईसारख्या शहरांतील मोठया प्रमाणातील नियमित पासधारकांचे हित जपता येईल अशाप्रकारे देशांतर्गत जलवाहतूक यंत्रणा प्रभावीपणे निर्माण करणे.
- सागरी जलवाहतूकीचा विकास करणे.
- क्रीडाप्रेमींना आकर्षित करण्यासाठी जलक्रिडा संकुलांची उभारणी करणे.
- सागरी उद्यानांचा विकास करुन पर्यटकांना आकर्षित करणे.
- जहाजांची बांधणी व दुरुस्ती यार्डची (केंद्रांची) उभारणी करणे.
- जहाजतोडणीची कामे सुलभ करणे.

भारत सरकारने प्रमुख बंदर विश्वस्त मंडळामार्फत मोठया बंदरांच्या विकासाकरिता आणि त्यांच्याशी संबंधित असलेल्या राज्य सागरी मंडळांच्या त्यांच्या अखत्यारीतील लहान बंदरांच्या विकासाकरिता विविध उपाययोजना हाती घेतल्या आहे. अशाप्रकारे, महाराष्ट्र सागरी मंडळ हे, महाराष्ट्र राज्यातील लहान बंदरांवर देखरेख करणारे प्राधिकरण आहे.

Maharashtra Maritime Board – Origin and Growth

Maharashtra, with its vast coastline of 720 kms., dotted with number of creeks and rivers is an attractive destination for investors to invest their funds in varied water projects, be it port development, port-related infrastructure, or inland waterways transport system, or setting up water sports complex.

Maharashtra is amongst the most industrialized states of the country, thus assuring a continuous movement of goods, in and out of the state.

Maharashtra has a good tourism base, which has a great scope for further exploration and expansion. Development of marine parks and water sports complexes in creeks, will act as enticers to global travelers. The tropical sun, clubbed with such entertainment avenues, will portray Maharashtra as an important tourist destination.

Maharashtra thus offers a basket of varied opportunities.

- Increase share of the mainline cargo movement.
- Create an effective Inland Water Transport System, thus taking care of large numbers of daily commuters in coastal cities like Mumbai.
- Develop coastal shipping.
- Set up water sports complexes enticing sports enthusiasts.
- Attract tourists by developing marine parks.
- Set up ship building and repair yards.
- Facilitate ship breaking activities.

The government of India has been taking various measures for development of the major ports through Board of Trustees for Major Ports and non-major ports come under the jurisdiction of respective State Maritime Boards. Maharashtra Maritime Board is thus the authority that oversees the non-major ports of the state of Maharashtra.

सन १९९६ मध्ये महाराष्ट्र सागरी मंडळाची स्थापना झाली असून त्याने महाराष्ट्र राज्यातील सागरी उपक्रमांना उत्तेजन देण्यांत आणि त्यात सुलभता आणण्यात एक मध्यवर्ती भूमिका पार पाडली आहे. सन १९९७ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्र. १५ अन्वये महाराष्ट्र सागरी मंडळाचा कारभार त्याअंतर्गत करण्यात येत असून त्यामध्ये महाराष्ट्र सागरी मंडळाने लहान बंदरांचा विकास व देखभाल यांवर देखरेख करण्याच्या अधिकारांची तरतूद केली आहे.

महाराष्ट्र सागरी मंडळाचे मुख्यालय मुंबई येथे असून राज्याच्या समुद्रकिनाऱ्यालगत विविध कार्यालये पसरलेली आहेत. माननीय मंत्री (बंदरे), महाराष्ट्र शासन हे मंडळाचे अध्यक्ष आहेत आणि या संघटनेच्या विविध कामांचे व्यवस्थापन करणाऱ्या अधिकाऱ्यांच्या अधिकारश्रेणीचे नेतृत्व करणारा एक मुख्य कार्यकारी अधिकारी आहे.

लहान बंदरांचा सुलभतेने विकास करणे ही, महाराष्ट्र सागरी मंडळाची भूमिका आहे आणि हे काम खाजगी व्यक्तींच्या सहभागाने बहुपयोगी बंदरे तसेच जहाजांचे बंदिस्त स्थानक (कॅप्टीव्ह टर्मिनल्स) यांची उभारणी पार पाडले जाते. महाराष्ट्र सागरी मंडळाच्या नियंत्रणाखाली ४८ बंदरे असून हे मंडळ महाराष्ट्र राज्याला लाभलेल्या ७२० कि.मी. इतक्या समुद्रकिनाऱ्याचा आणखी विकास करण्याबाबतच्या प्रस्तावांकडे सतत लक्ष ठेवून आहे.

गुंतवणुकीच्या प्रक्रियेबाबत मार्गदर्शन करण्याव्यतिरिक्त मंडळ, जहाजे, कर्मचारीवर्ग, गलबते व संबंधित व्यक्ती यांना बंधनकारक असतील असे नियम व विनियम यांसहित प्रशासकीय चौकट निर्माण करण्यासाठी सुध्दा जबाबदार आहे.

एक सुविधाकार म्हणून बंदराची उभारणी करणारा एवढीच महाराष्ट्र सागरी मंडळाची व्याप्ती मर्यादित नाही तर यामध्ये सागरी क्षेत्रातील संभाव्य संधींचा अंदाज घेण्याचे मार्ग सातत्याने शोधून काढणे याचादेखील समावेश आहे. त्यांच्या अलिकडच्या उपक्रमांमध्ये सागरी किनाऱ्यावरील जहाजवाहतूक, जहाज बांधणी व दुरुस्ती यामध्ये पुढाकार घेण्याशिवाय देशांतर्गत जलवाहतूक यंत्रणेचा विकास करणे या बाबींचा देखील समावेश आहे.

एक मध्यस्थ एजन्सी म्हणून, महाराष्ट्र सागरी मंडळ हे राज्य स्तरावरुन सुलभतेने सागरी विकास करणारे असे एक प्राधिकरण आहे.

The Maharashtra Maritime Board was established in the year 1996 and has played a pivotal role in encouraging and facilitating maritime activities in the sate of Maharashtra. The administration of MMB comes under the Maharashtra Act No XV of 1997 that provides MMB the rights to oversee the development and maintenance of the non-major ports.

Headquartered at Mumbai it has various offices spread along the coast of the state. The Board is chaired by the Honorable Minister (Ports) Govt. of Maharashtra and has a Chief Executive Officer who leads the hierarchy of officers managing the various functions of the organization.

The role of MMB is to facilitate development of the non-major ports and this is done through the involvement of private players in establishing multi-user ports as well as captive terminals. The MMB has under its wing 48 port limits and is continuously looking at proposals to further develop the 720 km coastal stretch that belongs to the state of Maharashtra.

Apart from guiding the process of investment the Board is also responsible for the administrative framework including the rules and regulations that the ships, employees, vessels and related parties must abide by.

The scope of Maharashtra Maritime Board as a facilitator goes beyond to building ports and also, includes continuously looking at ways to tap the potential of the maritime sector. Amongst their recent undertakings is development of an Inland Transport System besides initiatives in coastal shipping, ship construction and repair.

As a Nodal Agency, MMB is the authority that facilitates maritime development at the state level.

महाराष्ट्र सागरी मंडळाच्या अधिकारक्षेत्रातील बंदरे

महाराष्ट्रात केंद्र सरकारच्या अधिकारक्षेत्रातील २ मोठी बंदरे, (मुंबई पोर्ट ट्रस्ट व जवाहरलाल नेहरु पोर्ट ट्रस्ट) आणि महाराष्ट्र सागरी मंडळाच्या अधिकारक्षेत्रात ४८ लहान बंदरे आहेत.

महाराष्ट्रातील लहान बंदरांचे, पुढील प्रमाणे बंदरांचे ५ गट करण्यांत आले आहेत:-

बांद्रा गट	मोरा गट	राजपूरी गट	रत्नागिरी गट	वेंगुर्ला गट
डहाणू	वसई	थळ (रेवस)	रत्नागिरी	पूर्णगड
तारापूर	कल्याण	अलिबाग (धरमतर)	वरोडा(तिवरी)	जैतापूर
नवापूर	भिवंडी	रेवदांडा	जयगड	विजयदुर्ग
सातपाटी	ठाणे	बोर्ली-मांडला	बोर्या	देवगड
केळवा-माहिम	मोरा	नांदगाव	पालशेत	आचरा
अर्नाळा (दातिवरे)	करंजा	मुरुड-जंजिरा	दाभोळ	मालवण
उत्तन	मांडवा	राजपुरी (दिघी)	हर्णे	निवती
मनोरी	ट्रॉम्बे	मांदाड	केळशी	वेंगुर्ला
वर्सोवा	पनवेल	कुंभारु	बाणकोट	रेडी
बांद्रा	(उल्वा-बेलापूर)	श्रीवर्धन		किरणपाणी

महाराष्ट्र सागरी मंडळाचे टर्मिनल्स्-

महाराष्ट्र सागरी मंडळाचे टर्मिनल्स् ही, महाराष्ट्र सागरी मंडळाच्या मालकीची आहेत व त्याची व्यवस्था मंडळाकडून ठेवण्यात येते. ज्यांना विद्यमान पायाभूत सुविधा आपल्या गरजांनुसार योग्य असल्याचे आढळून आले आहे अशा वापरकर्त्यांनी महाराष्ट्र सागरी मंडळाच्या टर्मिनलसचा सुविधांसह पर्याय स्वीकारला आहे, तर दुसऱ्या बाजुने जे आवश्यक सुविधा उभारु शकतात असे वापरकर्ते महाराष्ट्र सागरी मंडळाच्या टर्मिनलसचा सुविधांशिवाय पर्याय स्वीकारीत आहेत.

अ.क्र.	बंदरांची नावे	धक्क्यांचा वापर करणाऱ्या कंपन्यांची नावे	जहाजी माल
१.	२.	३.	४.
१.	डहाणू	रिलायन्स इन्फ्रास्ट्रक्चर लि.	कोळसा
२.	रत्नागिरी (भगवती बंदर)	अल्ट्रा -सिमेंट लि.	विटा (क्लिंकर)
३.	केळशी	आशापुरा माइनकेम लि.	बॉक्साईट
४.	विजयदुर्ग	इन्टीग्रेटेड सर्व्हिस पॉईंट लि.	मळी

Ports under MMB jurisdiction

Maharashtra has 2 major ports (Mumbai Port Trust and Jawaharlal Nehru Port Trust), under the central jurisdiction and 48 non-major ports limits, under the jurisdiction of MMB.

Non-Major ports in Maharashtra are grouped in 5 groups as under:

Bandra Group	Mora Group	Rajpuri Group	Ratnagiri Group	Vengurla Group
Dahanu	Vasai	Thal(Rewas)	Ratnagiri	Purnagad
Tarapur	Kalyan	Alibag (Dhramtar)	Varoda (Tiwari)	Jaitapur
Navapur	Bhivandi	Revadanda	Jaigad	Vijaydurg
Satpati	Thane	Borli-Mandala	Boria	Devgad
Kelwa-Mahim	Mora	Nandgaon	Palshet	Achara
Arnala (Datiware)	Karanja	Murud-Janjira	Dabhol	Malvan
Uttan	Mandwa	Rajpuri(Dighi)	Harnai	Nivati
Manori	Trombay	Mandad	Kelshi	Vengurla
Varsova	Panvel	Kumbharu	Bankot	Redi
Bandra	(Ulwa-Belapur)	Shriwardhan		Kiranpani

MMB Terminals:

MMB terminals are owned and operated by MMB. Users who find the existing infrastructure suitable to their needs opt for MMB terminals with facilities, whereas, MMB terminals without facilities are opted by those who would set up the required facilities.

Sr. No.	Name of the Port	Name company using the wharf	Cargo
1	2	3	4
1.	Dahanu	Reliance Infrastructure Ltd.	Coal
2.	Ratnagiri (Bhagwati Bunder)	Ultra-Cement Ltd.	Clinker
3.	Kelshi	Ashapura Minechem Ltd.	Bauxite
4.	Vijaydurg	Integrated Service Point Ltd.	Molasses

धोरणात्मक उपक्रमशीलता:

कोणत्याही देशाच्या व्यापाराचा विकास करण्यासाठी, त्या देशाचे प्रवेशमार्ग म्हणून बंदरांचा विचार केला जातो. नियमन करणाऱ्या आणि काम पाहणाऱ्या संस्था व त्यांची कार्यपध्दती व त्यावर जोरकसपणे मांडलेल्या क्रिया-प्रतिक्रियाबाबत सतत बदल केलेले नियम यांच्यातील गुंतागुंत समजून घेऊन, संविदात्मक व व्यावसायिक संबंधांच्या एका सुरेख संगमाचा योग्य रीतीने विचार करता येऊ शकतो हे त्यांनी दाखवून दिले आहे.

हरितक्षेत्र बंदरे:

अवजड (बल्क) व खंडीत (ब्रेक बल्क), कंटेनर्स, पेट्रोलियम व रसायने यांसारख्या जहाजी मालाचे सर्व प्रकार हाताळण्याची क्षमता असणाऱ्या बहु-उपयोगी बंदर सुविधांचा विकास करण्याच्या दृष्टीने, ज्या लहान बंदरांची चांगली क्षमता आहे व आर्थिक वर्धनक्षमता आहे अशा राज्यातील काही लहान बंदरांचा विकास करण्याचे राज्य शासनाने ठरविले आहे. उपयोगकर्ता हितैषी आणि अधिक गतिशिलता आणण्यासाठी विद्यमान बंदर धोरणात सुधारणा करण्याकरिता दि.२०.०८.२०१० रोजी राज्यशासनाने एक नवीन बंदर धोरण जाहीर केले आहे.

बंदर विकासाबाबतचे धोरण: ठळक वैशिष्टये

- "बांधा, मालकी, वापरा, हिस्सा घ्या व हस्तांतरित करा" (बीओओएसटी) या तत्वावर बंदरांचा विकास.
- ५ वर्षाच्या बांधकाम कालावधीसह ५० वर्षाचा सवलतीचा कालावधी.
- जहाजी मालवहातुकीवर धक्का भाडे सुट टेरिफ निश्चितीमध्ये स्वायत्ता.
- बंदरांसाठीच्या प्रकल्पामध्ये ११ टक्क्यांपर्यंत समन्याय भागीदारी राज्य शासनाद्वारे महाराष्ट्र सागरी मंडळाद्वारे.
- १)जमिनीचे /वाळूचे उत्खनन करण्यावरील स्वामित्वधनात सवलत. २) वीज आकारात सवलत. ३) बंदराशी संबंधित उपकरणे यांवरील मुद्रांक शुल्क सवलत. ४)अकृषिक आकारणी कर सवलत.
- वीज व पाणी पुरवठा यांकरिता मुक्त मार्ग.
- बंदर विकासकाकडून राष्ट्रीय महामार्गापासून ते बंदराच्या सीमेपर्यंत रस्त्यांचे बांधकाम आणि भारत सरकारच्या मानकांनुसार पथकर, व्हि जी एफ मार्फत खर्चाची वसुली.
- रेल्वे धोरणानुसार एस पी व्ही मार्फत रेल्वे जोडणी.
- बंदर विकासावरील प्रवाशांचा धक्का, मच्छिमारांचे प्रश्न, स्थानिक लोकांना प्रशिक्षण यांसारखी कॉर्पोरेट सामाजिक जबाबदारी. (सी.एस.आर.)

खाजगी क्षेत्राकडून मिळणाऱ्या स्वागतार्ह प्रतिसादावर या धोरणाचे यश अवलंबून आहे.

Policy Initiatives

Ports are viewed as gateways for any country to develop its trade. They represent what may rightly be considered a complex mosaic of contractual and business relationships, which in turn give rise to maze of regulatory and operating institutions and procedures and ever-changing rules of dynamic inter-play.

Greenfield Ports

With a view to develop multi-user port facilities capable of handling all types of cargo like bulk and break-bulk, containers, petroleum and chemicals, the State Government has decided to develop its non-major ports which have a good potential and economic viability. A new port policy was announced by the State Government on 20.8.2010 to improve upon the existing port policy to make it more user-friendly and dynamic.

Policy on Port Development- Salient features

- Development of Port on Build, Own, Operate, Share & Transfer (BOOST) basis.
- Concession period of 50 years inclusive of 5 years' construction period.
- Autonomy in tariff fixation, concessional wharfage on cargo handled
- Equity participation in SPV- up to 11% (by Govt./ MMB)
- Concessions under port policy like exemption on (i) Royalty on excavation of earth/ sand (2) Electricity duty (3) Stamp Duty on port related instruments (4) Non-Agricultural Assessment tax
- Free Right of Way for electric and water supply
- Construction of roads from National Highway to port boundary by port developer and cost recovery through toll, VGF as per Govt. of India norms.
- Rail connectivity through SPV as per Railway Policy
- Corporate Social Responsibilities (CSR) like passenger jetty, fishermen issues, training for locals etc. on port developer

The success of this policy lies in the welcoming response it received from private sector.

पुढील हरितक्षेत्र बंदरांचा, सध्या विकास करण्यात येत आहे.

बंदर	**बंदरांचे विकासक**
दिघी	मेसर्स दिघी पोर्ट लि.(बालाजी ग्रुप)
रेवस-आवारे	मेसर्स रेवस पोर्ट लि.(रिलायन्स ग्रुप)
लावगण, जयगड	मेसर्स आंग्रे पोर्टस् प्रा.लि.(चौगुले ग्रुप)
धामणखोल खाडी, जयगड	मेसर्स जेएसडब्ल्यू जयगड पोर्ट लि. (जिंदाल ग्रुप)
विजयदुर्ग	मेसर्स विजयदुर्ग पोर्टस् प्रा.लि.(एच.डी.आय.एल.ग्रुप)
रेडी	मेसर्स रेडी पोर्ट लि. (अर्ननेस्ट ग्रुप)

Following Greenfield ports are currently under development:

Port	Port Developer
Dighi	M/s. Dighi Port Ltd. (Balaji Group)
Rewas - Aware	M/s. Rewas Port Ltd. (Reliance Group)
Lavgan, Jaigad	M/s. Angre Port Pvt. Ltd. (Chowgule Group)
Dhanmankhol Bay, Jaigad	M/s. JSW Jaigarh Port Ltd. (Jindal Group)
Vijaydurg	M/s. Vijaydurg Ports Pvt. Ltd. (HDIL Group)
Redi	M/s. Redi Port Ltd. (Earnest Group)

कॅप्टीव्ह जेट्टीज :-

महाराष्ट्र हे मुख्यतः मोठे औद्योगिक राज्य असल्याने या राज्याने विविध क्षेत्रांतील उद्योगांना त्यांच्या विविध उपयोगासाठी कॅप्टीव्ह जेट्टी (मालधक्के) उभारण्यामध्ये सहाय्य करुन हातभार लावला आहे आणि त्यात पुढाकार घेतला आहे. धरमतर, रेवदांडा, रनपार आणि उल्वा-बेलापूर यासारख्या ठिकाणी उभारलेल्या कॅप्टीव्ह जेट्टीज म्हणजे उद्योगांना राज्य शासनाकडून देण्यात आलेल्या अशा सहाय्याची काही उदाहरणे आहेत. राज्याच्या किनाऱ्यालगत, खाडयांमध्ये आणि नदी किनारे याठिकाणी अशी अनेक क्षेत्रे उपलब्ध आहेत जेथे उद्योग त्याचबरोबर कॅप्टीव्ह जेट्टीज ही उभारता येऊ शकतील. महाराष्ट्र सागरी मंडळाने, महाराष्ट्राच्या किनाऱ्याजवळ कॅप्टीव्ह जेट्टीचे बांधकाम करण्याकरिता अटी व शर्ती निर्धारित केल्या आहेत.

कॅप्टीव्ह जेट्टीबाबतचे धोरण:

- जेट्टीकरिता जमीन व जागा ३० वर्षांच्या कालावधीसाठी भाडेपट्टयाने देण्यांत येईल.
- कॅप्टीव्ह जेट्टीचे संपूर्ण बांधकाम बांधा, वापरा व हस्तांतरीत करा (बीओटी) तत्वावर करण्यात येईल.
- कॅप्टीव्ह जेट्टीधारकाकडून जेट्टीचे बांधकाम, दुरुस्ती, परिरक्षण व व्यवस्थापन करण्यात येईल.
- कॅप्टीव्ह जेट्टीवर येणाऱ्या जलयानांकडून कोणतेही धक्काभाडे देय असणार नाही.
- राज्य शासनाकडून अधिसूचित केलेल्या प्रशुल्कानुसार महाराष्ट्र सागरी मंडळाला धक्का भाडयाचे प्रदान करणे.
- बांधा, वापरा व हस्तांतरीत करा या कालावधीच्या अखेरीस जेट्टी व जेट्टीवर केलेले अधिक बांधकाम यांचे प्रत्यावर्तन करणे.

अनेक खाजगी व्यक्तींनी त्यांच्या (स्वतःच्या) वापराकरिता, कॅप्टीव्ह जेट्टी उभारल्या आहेत, हे कॅप्टीव्ह जेट्टीबाबतच्या धोरणाच्या यशाचे द्योतक आहे.

पुढील कॅप्टीव्ह टर्मिनल्स, सध्या कार्यान्वित होत आहेतः-

अ.क्र.	बंदराचे नाव	चालक	जहाजीमाल (कार्गो)
१.	पनवेल (उल्वा-बेलापूर)	अंबुजा सिमेंट लि.	बल्क सिमेंट
२.	धरमतर	इस्पात इंडस्ट्रिज लि.	अशुध्द लोखंड वीटा (क्लिंकर) कोल/कोळसा स्पंज आर्यन
३.	रेवदांडा	वेल्समन मॅकस्टील लि.	अशुध्द लोखंड/ प्लेट्स/फाईन हॉट ब्रिकेटेड लोखंड डायरेक्ट रिडयूस आर्यन
४.	रत्नागिरी (पावस - रनपार)	फिनोलेक्स इंडस्ट्रिज लि.	एल.पी.जी. इथेलिन डाय-क्लोराईड
५.	रत्नागिरी (पावस - रनपार)	फिनोलेक्स इंडस्ट्रिज लि.	कोळसा

Captive Jetties

Maharashtra being one of the most industrialized states has taken lead and promoted industries from different sectors by assisting them in setting up of captive jetties for their exclusive use. Captive jetties at places like Dharamtar, Revdanda, Ranpar, Dabhol and Ulwa-Belapur are some examples of such support provided by the State Government to the industry. There are many such areas available along the coast, inside the creeks and on riverbanks in the state, where industries as well as captive jetties can be established. MMB has laid down terms and conditions for construction of captive jetties along the coast of Maharashtra.

Policy on Captive Jetties

- Land and site for jetty will be leased out for a period of 30 years.
- Development on Build, Operate and Transfer (BOT) basis.
- Construction, repair, maintenance and management of the jetty by captive jetty holder
- No berthing dues from the vessels calling at the captive jetty.
- Payment of wharfage charges to MMB as per tariffs notified by State Government
- Reversion of jetty and super structure to MMB at the end of BOT period

The success of the captive jetty's policy is evident from the number of private players that have set up jetties for their captive usage.

The following captive terminals are currently under operation:

Sr. No.	Name of the Port	Operator	Cargo
1.	Panvel (Ulwa-Belapur)	Ambuja Cements Ltd.	Bulk cement
2.	Dharamtar	Ispat Industries Ltd.	Iron ore, Clinker Coke/Coal, Sponge iron
3.	Revdanda	Welspun Maxsteel Ltd.	Iron ore/ pellets/ fine Hot Bricketed Iron Direct Reduced Iron
4.	Ratnagiri (Pawas-Ranpar)	Finolex Industries Ltd.	LPG Etheylene-di-choride
5.	Ratnagiri (Pawas-Ranpar)	Finolex Industries Ltd.	Coal

बहुउद्देशीय लहान धक्का प्रकल्प :

महाराष्ट्र शासनाने समुद्र मार्गे जहाजी मालाच्या वाहतुकीस चालना देण्यासाठी, २००५ वर्षामध्ये बहुउद्देशीय लहान धक्क्यांकरिता धोरण जाहीर केले आहे. या धोरणाची ठळक वैशिष्टये पुढीलप्रमाणेः-

बहुउद्देशीय लहान धक्क्याबाबतचे धोरणः-

- विकासकाकडून जागा निश्चित करणे.
- बांधा, मालकी, वापरा व हस्तांतरीत करा (बीओओटी) या तत्वावर विकसित करावयाचा प्रकल्प.
- बांधकामाकरिता, २ वर्षांसह, ३० वर्षाचा सवलतीचा कालावधी.
- नौपरिवहन जलमार्गातील गाळ उपसणीसह सहाय्यभूत पायाभूत सुविधांचा विकास आणि नौपरिवहन विषयक सहाय्याची तरतूद करणे ही विकासकाची जबाबदारी असेल.
- राज्य शासनाकडून अधिसूचित करण्यात येईल त्या प्रशुल्कानुसार धक्का भाडे.
- स्वीस चॅलेंज.

पुढील बहुउद्देशीय बंदरे सध्या कार्यान्वित आहेत.

अ.क्र.	बंदराचे नाव	चालक	जहाजीमाल (कार्गो)
१.	धरमतर	पीएनपी मेरीटाईम प्रा.लि.	मेट,कोक, कोळसा, सल्फर सिमेंट, क्लिंकर डोलामाईट, चुनखडी, स्टील कॉईल, रॉक फॉस्फेट.
२.	रेवदंडा	इंडो एनर्जी इन्टरनॅशनल लिमिटेड.	कोळसा.
३.	जयगड	मरीन सिंडीकेट प्रा.लि.	बॉक्साईड, चुनखडी.

Multipurpose Jetty Projects:

The Government of Maharashtra has declared the policy for multipurpose jetty in the year 2005 to promote transportation of cargo through sea route. The salient features of the policy are as under:

Policy on Multipurpose Jetties:

- Site identification by the developer
- Project to be developed on Build, Own, Operate and Transfer (BOOT) basis
- Concession period of 30 years including 2 years for construction
- Development of support infrastructure including dredging in navigation channel and provision of navigational aids to be the responsibility of the developer
- Wharfage charges as per tariffs notified by State Government
- Swiss challenge

The following Multipurpose terminals are currently under operation:

Sr. No.	Name of the Port	Operator	Cargo
1.	Dharamtar	PNP Maritime Pvt. Ltd.	Met Coke, Coal, Sulpher, Cement, Clinker, Dolomite, Limestone, Steel coil, Rock phosphate
2.	Revdanda	Indo Energy International Ltd.	Coal
3.	Jaigad	Marine Syndicate Pvt. Ltd.	Bauxite, Limestone

देशांतर्गत जलवाहतूक: (आय.डब्ल्यू.टी.)

देशांतर्गत जलवाहतूक ही, काटकसरीचा व पर्यावरणाशी अनुकूल ठरणारा असा वाहतूकीचा प्रकार आहे. निश्चित केलेल्या शर्तीं अन्वये वाहतुकीचा पर्यायी व पूरक प्रकार म्हणून काम करण्याची त्याची प्रचंड क्षमता आहे.

महाराष्ट्रात खाडया, नद्या, कालवे व तळे सर्वदूरवर विखुरलेले असल्यामुळे त्यावर देशांतर्गत वाहतूकीचे कार्यक्षम जाळे विकसित करता येऊ शकते.

महाराष्ट्रात ३५ खाडया आहेत आणि त्यावरील ७२० कि.मी.ची किनारपट्टी लाभलेली असल्याने, महाराष्ट्राच्या किनारपट्टी प्रदेशामध्ये देशांतर्गत जलवाहतुक हा एक अधिमान्य वाहतुकीचा प्रकार ठरला आहे. महाराष्ट्राच्या किनारी जिल्हयांमधील सुमारे १.५ कोटी (१५ दशलक्ष) प्रवासी दरवर्षी, देशांतर्गत जलवाहतुकीचा वापर करतात.

देशांतर्गत जलवाहतुकीच्या हिश्श्यात मोठया प्रमाणात वाढ करण्यासाठी महाराष्ट्राने सध्या अस्तित्वात असलेल्या प्रवाशांच्या सोयी सुविधा नव्याने आणि नाविन्यपूर्ण करण्यासाठी विविध प्रकल्प हाती घेतले आहेत. शिपींग मंत्रालय, भारत सरकारने केंद्र पुरस्कृत योजनेखाली महाराष्ट्रातील पुढील आठ देशांतर्गत जल वाहतूक प्रकल्पांना मान्यता दिली आहे.

- गोदावरी नदीमध्ये विष्णुपुरी, नांदेड येथे
- अंबा नदी/धरमतर खाडीमध्ये, मांडवा येथे
- अंबा नदी/ धरमतर खाडीमध्ये, करंजा येथे
- म्हसळा/ मांदाड नदीमध्ये (राजपुरी खाडी) राजपुरी येथे
- म्हसळा/ मांदाड नदीमध्ये (राजपुरी खाडी) जंजिरा किल्ला येथे
- म्हसळा/ मांदाड नदीमध्ये (राजपुरी खाडी) दिघी येथे
- म्हसळा/ मांदाड नदीमध्ये (राजपुरी खाडी) आगरदांडा येथे
- पर्यावरणानुकूल पर्यटन प्रकल्पासाठी इसापूर, जिल्हा-नांदेड, महाराष्ट्र.

या प्रकल्पासाठी, एकूण खर्च आय.एन.आर. ३० कोटी (६.३ दशलक्ष अमेरिकन डॉलर्स) इतका असेल.

वाहतूकीची कोंडी विचारात घेता, मुंबईमध्ये विशेष भर देण्यात येत आहे. मुंबईच्या पश्चिम किना-यावर व पूर्व किना-यावर प्रवासी जलवाहतूक पी.डब्ल्यु.टी.) विकसित करण्यात येत आहे. या प्रकल्पांकरिता अंमलबजावणी एजन्सी म्हणून, महाराष्ट्र शासनाने महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळास (एम.एस.आर.डी.सी) नियुक्त केले आहे.

Inland Water Transport (IWT)

Inland Water Transport is an economical and environment friendly mode of transport. It has a vast potential to act as an alternate and supplementary mode of transportation under defined conditions

Maharashtra has an extensive network of creeks, rivers, canals and lakes which upon development can provide an efficient network of inland transportation

Maharashtra has 35 creeks and 720 km long coastline therefore the Inland Water Transportation is a preferred mode of transport in the coastal region of Maharashtra. Approximately 1.5 crore (15 mn) passengers use Inland Water Transport annually in the coastal districts of Maharashtra

For an upward shift in the share of IWT, Maharashtra is undertaking various projects for construction of new and refurbishment of existing passenger facilities. The Government of India, Ministry of Shipping has approved following eight Inland Water Transport projects in Maharashtra, under centrally sponsored scheme.

- In Godavari River at Vishnupuri, Nanded
- In Amba River/ Dharamtar Creek at Mandwa
- In Amba River/Dharamtar Creek at Karanja
- In Mhasla / Mandad River (Rajpuri Creek) at Rajpuri
- In Mhasla / Mandad River (Rajpuri Creek) at Janjira Fort
- In Mhasla/ Mandad River (Rajpuri Creek) at Dighi
- In Mhasla / Mandad River (Rajpuri Creek) at Agardanda
- Eco-tourism project at Isapur, District- Nanded, Maharashtra.

The projects will involve a total cost of INR30 crore (USD6.3 million)

In view of traffic congestion, special emphasis is being provided to Mumbai. Passenger Water Transport (PWT) is being developed on West coast and East Coast of Mumbai. The Government of Maharashtra has appointed Maharashtra State Road Development Corporation (MSRDC) as Implementing Agency for these projects.

जहाजबांधणी व दुरुस्ती यार्ड (तळ)

अनेक शतकांपासून महाराष्ट्राचा किनारा हा जहाज बांधणीचे एक केंद्र बनले आहे. या स्थानिक क्षेत्रात उपलब्ध असलेले तज्ञ व मनुष्यबळ यांमुळे हा उद्योग उद्योजकांना अधिक आकर्षित करीत आहेत. याशिवाय, किनारापार दांडाबेट उपक्रमांचे एक केंद्र असलेल्या मुंबईत गेल्या २० ते २५ वर्षापासून मोठया संख्येने कार्यान्वित असलेल्या जॅक अप रिगस्, तेल क्षेत्रे, किनारापार पुरवठा करणारी जलयाने, खेच होडी, पडाव इत्यादींची मोठी दुरुस्ती व त्याची देखभाल करणे आवश्यक आहे. यामुळे किनारापार उद्योगांच्या गरजा भागविण्यासाठी जहाज दुरुस्तीच्या कामाची एक उत्तम संधी मिळत आहे. लहान/ मध्यम आकारातील जहाज बांधणी हे आणखी एक असे क्षेत्र आहे ज्यांचा अद्यापही पुरेशा प्रमाणात उपयोग करुन घेण्यात आलेला नाही.

अलिकडील वर्षामध्ये, जहाज बांधणी व दुरुस्ती सेवांची मागणी वाढत आहे. या कामांसाठी महाराष्ट्राने एक उत्कृष्ट आराखडा तयार केला आहे. त्यामुळे राज्यात रत्नागिरी, उसगाव आणि दाभोळ येथील भारती शिपयार्ड कंपनी आणि सफाळे, ता.पालघर, जि.ठाणे येथील मेसर्स मेक मरीन इंजि.लि. यासारख्या, अनेक कंपन्या जहाजबांधणीचे काम करीत असल्याचे दिसून येत आहे. मेसर्स ग्रेट ऑफशोर लि.हया कंपनीने सुद्धा ठाणे खाडीच्या ट्रॉम्बे जलमार्गामध्ये तरंगत्या निर्जल गोदीची (फलोटिंग ड्राय डॉक) (FDD) उभारणी केली आहे.

महाराष्ट्रातील जहाजबांधणी क्षेत्रांमध्ये गुंतवणूकदारांना आकर्षित करु शकतात अशी, पुढील काही बलस्थाने आहेत, ती अशी

- तज्ञ व कुशल मनुष्यबळाची उपलब्धता.
- मोठया संख्येतील जॅक-अप रिगस्, तैल क्षेत्र, किनारापार पुरवठा करणारी जलयाने, खेच होडी (टग्स्) व पडाव (बॅरेजेस) यांसह किनारापार (ऑफ शोर) कामे सहजपणे मिळणे.
- दुरुस्त करण्याची/बदलण्याची आवश्यकता असणारी जुनी जलयाने.
- लहान व मध्यम आकारातील जहाज बांधणीचे फारसे ज्ञात न झालेले क्षेत्र (unexplored sector).
- निर्णायक धोरणे व प्रोत्साहने.
- कामाच्या ठिकाणाबाबत नियोजन करणे सुलभ व्हावे यासाठी महाराष्ट्र सागरी मंडळाकडे संबंधित जलआलेखीय माहिती उपलब्ध असणे.
- सागरी व्यापारात होणारी वाढ.

Ship Construction & Repair Yard:

The coast of Maharashtra has been a ship-building center for many centuries. The expertise and the manpower available in the local area make this business more attractive. In addition, Mumbai being the hub of off shore activity, a large no. of jack up rigs, oil platforms, off shore supply vessels, tugs, barges, etc. which has been operating for over 20 to 25 years are due for major repairs and maintenance. This provides an excellent opportunity for ship repair activity for meeting the requirement of the off shore industry. Small/medium scale ship construction is yet another area which has not been exploited.

In the recent years there has been growing demand for ship-building and repair services. Maharashtra provides an excellent framework for such activities. This is reflected by the number of companies operating shipyards in the state such as Bharati Shipyard at Ratnagiri and Usgaon, Dabhol and M/s. Mech Marine Eng. Ltd. at Safale, Palghar, Dist. Thane. M/s Great Offshore Ltd. has also set up a Floating Dry Dock (FDD) in Trombay channel, Thane creek.

Following are the strengths which could attract players in Shipyard sector to Maharashtra.

- Availability of experts and skilled manpower
- Presence of off-shore activities with large number of Jack-up Rigs, Oil Platforms, Off-shore supply vessels, Tugs and Barges
- Aged vessels requiring repairs/ replacement
- Unexplored sector of small and medium scale ship construction
- Conducive policies and incentives
- Availability of relevant hydrographic data with MMB to facilitate site planning
- Increased maritime trade

जलआलेखन विभागाचे अद्यावतीकरण:-

महाराष्ट्र सागरी मंडळाचा जलआलेखन विभाग - सदर विभाग हा विविध समुद्री व सागरी पायाभूत सुविधा प्रकल्पांचे नियोजन व अंमलबजावणी करण्यासाठी समुद्राच्या खोली विषयक माहिती (डेटा) पुरवितो. या विभागाने नौकानयन सुरक्षा व बंदराचा विकास या संबंधीच्या जल आलेखन सर्वेक्षणाचे काम हाती घेतले आहे. १९६० या वर्षाच्या मध्यापासून अथक प्रयत्नांनी विभागाने महाराष्ट्राचा संपूर्ण सागरी किना-यांचा समावेश असलेल्या सुमारे १५१२ समुद्राच्या खोलीची माहिती असलेल्या समुद्र खोली विषयक नकाशा, खाड्या आणि नद्या यांच्या संख्येचे बिंदुची माहिती असलेल्या माहितीचा साठा आहे. जलमार्गाचा वापरकर्त्यांना या समुद्र खोली विषयक नकाशा जेव्हा जेव्हा आवश्यक असेल तेव्हा रक्कम प्रदान करण्याच्या तत्वावर विकासात्मक कार्यक्रमासाठी उपलब्ध करुन देण्यात येईल. समुद्राला जोडलेल्या नद्या खाड्या आणि भरती ओहोटीचे प्रवेशद्वार यांची व्यापक जलआलेखन माहिती असणारे महाराष्ट्र हे काही सागरी राज्यांपैकी एक आहे. या विभागाकडे सर्वेक्षणाकरिता जलयान, जीप, डयूअल फ्रिक्वेन्सी इको साऊंडरस् यांसारखी आधुनिक सर्वेक्षण उपकरणे, डिफरिंशील ग्लोबल पोझिशनिंग सिस्टिम, करंट मीटर्स, अकॉस्टिक टाईड गॉज, टोटल स्टेशन, हायपॅक मॅक्स सॉफटवेअर इत्यादींसारख्या ऑटोमॅटिक लेव्हल आणि हायड्रोग्राफिक सॉफटवेअर यांनी पूर्णपणे सुसज्ज असलेली तीन सर्वेक्षण पथके आहेत.

प्रशिक्षण:-

सर्वेक्षण तंत्रज्ञानामधील तंत्रशास्त्र विषयक अभिनव तंत्रांचा उपयोग करुन घेण्याच्या दृष्टीने, कर्मचाऱ्यांकरिता नियमित निवास प्रशिक्षण आयोजित करण्यात येते.

सर्वेक्षण:-

सन २०१२-२०१३ या वर्षामध्ये बंदरांचा विकास, नौपरिवहनाची सुरक्षा व गाळ उपसण्याची आवश्यकता यांबाबत ३६ जलआलेखन विषयक सर्वेक्षणाची कामे हाती घेण्यात आली आहेत.

इतर कार्यक्रम:-

जलआलेखन विभागाने, महाराष्ट्राच्या अधिकार क्षेत्रात येणा-या लहान बंदरांसाठी भरती - ओहोटीचे कोष्टक प्रकाशित केलेली आहेत. सन २०१२ आणि २०१३, या वर्षामध्ये ४९ बंदरांच्या भरती - ओहोटीविषयक कोष्टक प्रकाशित केले होते. या कोष्टकांमध्ये दैनंदिन भरती-ओहोटीच्या वेळा आणि लाटांची उंची यांचे अंदाज दिलेले असतात.

Update on Hydrographic Department :-

The hydrographic department of Maharashtra Maritime Board (MMB) provides bathymetric data for planning and execution of various coastal and maritime infrastructure projects. The department undertakes hydrographic surveys related to navigational safety and port development. Since its inception in the mid 1960s, with dedicated efforts the department has built up a data bank of over 1512 bathymetric fair sheets covering the entire coastline of Maharashtra, dotted with numerous creeks and rivers. These fair sheets are made available to the users of these waterways, whenever required, for developmental activities on payment basis. Maharashtra is one of the few coastal state, where this kind of extensive hydrographic database of the rivers, creeks and tidal inlets connected with the sea has been created.The department has three full-fledged survey parties equipped with survey launches, Jeep, Modern survey equipments like dual Frequency Echo Sounders, Differential Global Positioning System, Current Meters, Acoustic Tide Guage, Total Station, Automatic Level & Hydrographic Software like Hypack Max Software etc.

Training:

In order to keep pace with technological advancement in survey techniques regular in-house training has been conducted for the staff.

Surveys:

During 2012-2013, hydrographic survey at around 36 locations were undertake towards meeting the requirement of port development, safety of navigation and for dredging requirement.

Other Activities:

The Hydrographic department publishes tide tables for non-major ports. In 2012 & 2013, tide table for 49 ports were published. The tables contain predicted for heights of high and low waters for each day

महाराष्ट्र सागरी मंडळाचे इतर कार्यक्रम :-

हरितक्षेत्र बंदरे, कॅप्टीव्ह जेट्टी, बहुउपयोगी धक्के (जेट्टी) व जहाज बांधणी केंद्र याशिवाय, महाराष्ट्र सागरी मंडळ पुढील जलनिष्ठ कार्यक्रमांना देखील चालना देत आहे.

सागरी पर्यटन :-

सागरी पर्यटन हे सूर्य, जल, सागर किनारे, विलोभनीय नैसर्गिक देखावे, समुद्र जैव विविधता व उत्तम वाहतूक विषयक पायाभूत सुविधा यांसारख्या जमीन व सागरी पर्यावरणाच्या अद्वितीय साधनसंपत्तीच्या संयोगावर आधारित आहे.

नौका विहारासाठी तयार केलेले बंदर (मरिना) :-

- आर्थिक संपन्नता देणारे कार्यक्रम व विपुल पर्यटन स्थळ यांनी तयार होणारे मरिना ही महाराष्ट्रासाठी एक उदयोन्मुख संधी आहे.
- महाराष्ट्र सागरी मंडळाने मांडवा, बेलापूर, वसई खाडी, मालाड खाडी, धरमतर खाडी यांसारख्या मुंबई भोवतालच्या अनेक जागा नौकाविहार बंदरांचा विकास करण्यासाठी निश्चित केल्या आहेत.
- नौकाविहार बंदरांच्या विकासाबरोबर अनधिकृत/ असंघटित नांगरवाडे नष्ट करुन जलक्षेत्रांमध्ये झालेली दाटी कमी करणे हे महाराष्ट्र सागरी मंडळाचे ध्येय आहे.
- महाराष्ट्र सागरी मंडळ, वेगवान नौका व विहार नौका यांचा वापर करणाऱ्या संपन्न उच्चभ्रु अशा व्यक्तींच्या संख्येत वाढ करण्याबरोबर सहाय्यभूत उद्योगांचा (बांधकाम, देखरेख सुविधा व सुटीच्या कालावधीतील कार्यक्रमांसाठी वाहतूकीच्या साधनांची मदत) विकास करण्यासाठी गुंतवणूक करण्याचा विचार करीत आहे.

  महाराष्ट्र सागरी मंडळाने मरिना प्रकल्पांकरिता आवश्यक व्यवहार्य अभ्यास हाती घेण्यासाठी आणि योग्य ठिकाणे शोधून काढण्यासाठी एक सल्लागार नियुक्त करण्याची प्रक्रिया सुरु केली आहे. महाराष्ट्र सागरी मंडळ या अभ्यासाच्या आधारावर मरिना उभारण्यासाठी निविदा काढील.

Other Activities of MMB

Apart from Greenfield ports, captive jetties, multipurpose jetties and shipyards, MMB is also promoting following waterborne activities:

Marine Tourism

Marine Tourism is based on a unique resource combination of land and sea environments: sun, water, beaches, outstanding scenic views, rich biological diversity and sound transportation infrastructure

Marina

- High-end economic activities and ample tourist destinations make marinas an emerging opportunity for Maharashtra
- MMB has identified a host of locales for the development of Marinas around Mumbai, which are: Mandwa, Belapur, Vasai Creek, Malad Creek, Dharamatar Creek
- MMB aims to decongest water areas by eliminating un-authorised/ un-organised anchorages with the development of Marinas
- MMB envisages investment for development of ancillary industries (construction, maintenance facilities and logistic support for leisure activities) with the rise of high-end users of speed boats and yachts

MMB is in a process of appointing a consultant to identify suitable locations and undertake necessary feasibility studies for marina projects. Based on the studies, MMB will float tenders to set up Marina.

सागरी / सागर किनाऱ्यावरील पर्यटन व जलक्रिडा केंद्रे :-

विकासकांना आकर्षित करणारी अशी संधी उपलब्ध करुन देणारा सागरी पर्यटन हा, महाराष्ट्रातील एक उदयोन्मुख उद्योग आहे.

- निळेशार पाणी, सोनेरी वाळू, प्रवाळ खडकांच्या रांगा व सागरी जीवनातील इतर नैसर्गिक ठेवा यांमुळे महाराष्ट्र हे सागरी/ सागर किनाऱ्यावरील पर्यटनाचे एक विदेशीय ठिकाण (एक्झॉस्टीक डेस्टिनेशन) बनले आहे.
- रत्नागिरी, रायगड व सिंधुदुर्ग या ठिकाणी असलेल्या सागरी किनाऱ्यांसह पर्यटन क्षमता असणारी अनेक नैसर्गिक ठिकाणे असलेले महाराष्ट्र हे एक महत्त्वाचे ठिकाण आहे.
- या संधीचा फायदा करुन घेण्यासाठी, महाराष्ट्र शासनाने सिंधुदुर्ग जिल्हयाला एक पर्यटन जिल्हा म्हणून घोषित केले आहे. "सागरी पार्क" म्हणून मालवण हे ठिकाण निश्चित केले आहे आणि तशी घोषणा केली आहे.

फायदे : महाराष्ट्राचे किनारी प्रदेश :-

- हस्तक्षेपरहित (प्रदूषणरहित) असलेली नैसर्गिक क्षेत्रे.
- सोनेरी वाळूचे किनारे.
- निळेशार पाणी असलेले समुद्र किनारे.
- आकर्षक मनोहारी नैसर्गिक ठिकाणे.
- स्थानिक रहिवाशांकडून होणारे उत्साहवर्धक आदरातीथ्य.

महाराष्ट्र सागरी मंडळ, सागरी/सागर किनाऱ्यावरील पर्यटन व जल निर्मित कार्यक्रमांच्या विकासासाठी पुढील प्रकारचे सहाय्य व सुविधा पुरवीत आहे.

- महाराष्ट्र पर्यटन विकास मंडळाच्या (एम.टी.डी.सी.) सहकार्याने पर्यटन विकास कार्यक्रमांसाठी सागर किनाऱ्यांसह किनाऱ्यालगतच्या जलदर्शनी भागाचा उपयोग करणे.
- संरक्षित केलेल्या पाण्यामध्ये जलक्रिडा कार्यक्रमांना प्रोत्साहन देणे.
- सुरक्षाविषयक बाबींमध्ये तांत्रिक सहाय्य व मदत करणे.

महाराष्ट्र सागरी मंडळाने, सुमारे २.५५ कोटी इतक्या रक्कमेची गुंतवणूक करण्याचे अभिप्रेत असलेल्या व स्थानिक रहिवाशांसाठी रोजगार निर्माण करणाऱ्या विविध प्रकारच्या जलक्रिडांसाठी २९ प्रकरणांना परवानगी दिलेली आहे.

Marine/ Beach Tourism and Water Sports

Marine Tourism is an emerging industry in Maharashtra, providing alluring opportunities for developers

- Blue water, golden sand, coral reefs and other natural treasures of marine life makes Maharashtra an exotic destination for marine/ beach tourism
- Maharashtra is a host of natural locations of tourism potential along its coast like Ratnagiri, Raigad and Sindhudurg
- Encashing the opportunity, Government of Maharashtra has declared district Sindhudurg as a Tourism District**.** The locale of Malvan has been identified and declared as a 'Marine Park'

Advantage: Maharashtra's coastal region

- Unexploited virgin areas
- Golden beaches
- Turquoise waters
- Attractive picturesque natural locale
- Warm hospitality of the local inhabitants

MMB is providing assistance and facilitation to develop marine/ beach tourism and water-borne activities via:

- Utilisation of waterfront along the beaches for tourism activities in liaison with MTDC
- Promotion of water-sport activities in sheltered waters
- Technical assistance and support in safety matters

MMB has given 29 permissions for various types of water-sports envisaging an investment of about 2.55 crores and employment generation for locals.

सन २०१२-१३ मध्ये लहान बंदरामधील प्रवासी वाहतूक दर्शविणारा तक्ता.

क्र.	बंदराचे नाव	यांत्रिकेतर	यांत्रिकी	एकूण
१	डहाणू	०	०	०
२	तारापूर	०	०	०
३	नवापूर	२७६३३	०	२७६३३
४	सातपाटी	११७२०८	०	११७२०८
५	केळवा-माहीम	०	०	०
६	दातिवरे	०	०	०
७	अर्नाळा	०	१६८३८	१६८३८
८	उत्तन	०	०	०
९	मनोरी मार्वे	०	४५८०५९०	४५८०५९०
१०	वर्सोवा	०	५८७०२००	५८७०२००
११	बांद्रा	०	०	०
१२	वसई (बसीन)	९७३८६	१७६७४	११५०६०
१३	कल्याण	०	२१०९०	२१०९०
१४	भिवंडी	०	०	०
१५	ठाणे	०	०	०
१६	मोरा	०	६६४८१२	५८८८२१
१७	करंजा	१२३५	२१२८८५	७५९९१
१८	रेवस	०	३८२५३४	२१४१२०
१९	मांडवा	०	११३९०४४	११३९०४४
२०	धरमतर	०	०	०
२१	पनवेल	०	०	०
२२	उल्वा-बेलापूर	०	०	०
२३	ट्रॉम्बे	०	०	०
२४	एलिफंटा	०	१७४७६२८	१७४७६२८
२५	नवीन फेरी	०	८०८८४८	८०८८४८
२६	थळ	०	९२४१	९२४१
२७	अलिबाग	२३८०३	५२९०२	७६७०५

STATEMENT SHOWING THE PASSANGER TRAFFIC HANDLED AT MINOR PORTS 2012-2013

SR.NO.	NAME OF PORTS	NON MECHNISED	MECHANISED	TOTAL
1	DAHANU	0	0	0
2	TARAPUR	0	0	0
3	NAVAPUR	27633	0	27633
4	SATPATI	117208	0	117208
5	KELWA-MAHIM	0	0	0
6	DANTIWARE	0	0	0
7	ARNALA	0	16838	16838
8	UTTAN	0	0	0
9	MANORI MARVE	0	4580590	4580590
10	VERSOVA	0	5870200	5870200
11	BANDRA	0	0	0
12	BASSESIN(VASAI)	97386	17674	115060
13	KALYAN	0	21090	21090
14	BHIWANDI	0	0	0
15	THANE	0	0	0
16	MORA	0	664812	588821
17	KARANJA	1235	212885	75991
18	REWAS	0	382534	214120
19	MANDWA	0	1139044	1139044
20	DHARAMTAR	0	0	0
21	PANVEL	0	0	0
22	ULWA-BELAPUR	0	0	0
23	TROMBAY	0	0	0
24	ELEPHANTA	0	1747628	1747628
25	NEW FERRY	0	808848	808848
26	THAL	0	9241	9241
27	ALIBAG	23803	52902	76705

२८	रेवदंडा	६८८४	०	६८८४
२९	बोर्ली-मांडला	०	०	०
३०	नांदगाव	०	१५२९५	१५२९५
३१	मुरुड	०	२३८९८	२३८९८
३२	राजपुरी	४९१४६८	१२८३०३	६१९७७१
३३	दिघी	२८९२	२१७१९८	२२००९०
३४	मांदांड	०	०	०
३५	कुंभारु	०	३२२०	३२२०
३६	श्रीवर्धन	०	७६०	७६०
३७	रत्नागिरी	९५४७	०	९५४७
३८	वरोडा	४७३४	२५१	४९८५
३९	जयगड	४६२३०	१४०१३२	१८६३६२
४०	बोर्या	०	०	०
४१	पालशेत	०	०	०
४२	दाभोळ	०	३६२०३२	३६२०३२
४३	हर्णे	७४३	०	७४३
४४	केळशी	९९००	०	९९००
४५	बाणकोट	५५५	२४१४०५	२४१९६०
४६	पूर्णगड	०	०	०
४७	जैतापूर	२३२०८	०	२३२०८
४८	विजयदुर्ग	१९२०५	०	१९२०५
४९	देवगड	०	०	०
५०	आचरा	०	०	०
५१	मालवण	६४३७५०	०	६४३७५०
५२	निवती	५०	०	५०
५३	वेंगुर्ला	०	०	०
५४	रेडी	०	०	०
५५	किरणपाणी	०	२३२०१०	२३२०१०
	एकूण	**१५२६४३१**	**१६८८८७९०**	**१८४१५२२१**

28	**REVDANDA**	6884	0	6884
29	**BORLI-MANDLA**	0	0	0
30	**NANDGAON**	0	15295	15295
31	**MURUD**	0	23898	23898
32	**RAJPURI**	491468	128303	619771
33	**DIGHI**	2892	217198	220090
34	**MANDAD**	0	0	0
35	**KUMBHARU**	0	3220	3220
36	**SHIRWARDHAN**	0	760	760
37	**RATNAGIRI**	9547	0	9547
38	**VARODA**	4734	251	4985
39	**JAIGAD**	46230	140132	186362
40	**BORYA**	0	0	0
41	**PALSHET**	0	0	0
42	**DABHOL**	0	362032	362032
43	**HARNAI**	743	0	743
44	**KELSHI**	9900	0	9900
45	**BANKOT**	555	241405	241960
46	**PURNAGAD**	0	0	0
47	**JAITAPUR**	23208	0	23208
48	**VIJAYDURG**	19205	0	19205
49	**DEOGAD**	0	0	0
50	**ACHARA**	0	0	0
51	**MALWAN**	643750	0	643750
52	**NIWATI**	50	0	50
53	**VENGURLA**	0	0	0
54	**REDI**	0	0	0
55	**KIRANPANI**	0	232010	232010
	TOTAL	**1526431**	**16888790**	**18415221**

सन २०१२-१३ मध्ये महाराष्ट्र सागरी मंडळाच्या बंदरात हाताळल्या जाणाऱ्या वस्तू

बंदर समूहाचे नाव	बंदर	वापरकर्ता कंपनीचे नाव	व्यापाराच्या वस्तू	मेट्रीक्‍टन मध्ये	बंदर निहाय एकूण
बाद्रा बंदरे समूह					
१	डहाणू	रिलायंस एनर्जी लि. (ममेबो जेट्टी)	कोळसा	५३१०९५.०००	**५३१०९५.०००**
मोरा बंदरे समूह					
१	ट्रॉम्बे		अवजड यंत्रसामग्री	७२४८.५५६	**७२४८.५५६**
२	उल्वा बेलापूर	अंबुजा सिमेंट लि.	सिमेंट	१४२९१७३.०००	**१४२९१७३.०००**
३	धरमतर		आय.ओ.गुटिका	१५७४४१८.४८३	**१५७४४१८.४८३**
			आय.ओ.लम्पी	१३७६२०३.६३७	**१३७६२०३.६३७**
			वीटा	१०००७६.०००	**१०००७६.०००**
			सीएलओ	०.०००	**०.०००**
			कोक	८९२८३६.५९३	**८९२८३६.५९३**
			लाईमस्टोन (चुनखडी)	४१४९९७.६८०	**४१४९९७.६८०**
			डोलोमाईट	३२१६००.०००	**३२१६००.०००**
			आय.ओ.फाईन्स	१५०६२७८.०००	**१५०६२७८.०००**
			सिमेंट-भाजलेल्या विटा (क्लिंकर)	१९५७८७.११५	**१९५७८७.११५**
			कोळसा	२६३७६३४.४७१	**२६३७६३४.४७१**

COMMODITIES HANDLED AT MAHARASHTRA MARITIME BOARD PORTS FOR THE YEAR 2012-2013					
NAME OF PORT / GROUP		**NAME OF PORTS USER**	**COMMODITIES**	**IN M. TON**	**PORT WISE**
					TOTAL
BANDRA GROUP OF PORTS	Dahanu	(Reliance Infra)	Coal	531095.000	531095.000
MORA GROUP OF PORTS	Trombay		Heavy Machinary	7248.556	7248.556
	Ulwabelapur	(Ambuja cement)	Cement	1429173.000	1429173.000
	Dharamtar		Iron ore Pellets	1574418.483	1574418.483
			Iron ore lampy	1376203.637	1376203.637
			Clinker	100076.000	100076.000
			CLO	0.000	0.000
			Coke	892836.593	892836.593
			Lime Stone	414997.680	414997.680
			Dolomite	321600.000	321600.000
			I.O.Fines	1506278.000	1506278.000
			Cement Clinker	195787.115	195787.115
			Coal	2637634.471	2637634.471

			गंधक (सल्फर)	१३५३६.४६२	**१३५३६.४६२**
			कोक ब्रीझ	६१७००.३३०	**६१७००.३३०**
			रॉक फॉस्फेट	६२५३३.०००	**६२५३३.०००**
			एच.आर.कॉईल	६७०३७.९१९	**६७०३७.९१९**
			एच.बी.आर्यन	०.०००	**०.०००**
			बॉक्साईट	०.०००	**०.०००**
			स्क्रॅप (भंगार)	०.०००	**०.०००**
			एम.ओ.पी.	०.०००	**०.०००**
			डी.आर.आय.	३२२२९.०००	**३२२२९.०००**
			मिल स्केल	१२९६२८.०००	**१२९६२८.०००**
			एम.ए.पी.	२१३५.४७४	**२१३५.४७४**
			जिप्सम	०.०००	**०.०००**
			मोबाईल क्रेन	३३३१८.३३६	**३३३१८.३३६**
			स्टील कॉईल	२९८६१९.९२४	**२९८६१९.९२४**
			कंटेनर	२२८५.०००	**२२८५.०००**
			सिमेंट	०.०००	**०.०००**
राजपुरी बंदरे समूह					
१	रेवदंडा	वेलस्पून मॅकसस्टील लि.	आय.ओ.लम्पी	२३३५०५.५२२	२३३५०५.५२२
			आय.ओ. फाईन्स	१०१८९४.८५१	१०१८९४.८५१
			आय.ओ.गुटिका (पेलेक्टस्)	२७७०४१.३३७	२७७०४१.३३७
			एच.बी.आय.	०.०००	०.०००
			डी.आर.आय.	०.०००	०.०००
		इंडो एनर्जी	ढीग स्वरुपात कोळसा	७४०५४३.५५५	७४०५४३.५५५
			कोळसा	०.०००	०.०००

			Sulpher	13536.462	13536.462
			Coke Breez	61700.330	61700.330
			Rock Phospate	62533.000	62533.000
			H.R.Coil	67037.919	67037.919
			H.B. Iron	0.000	0.000
			Bauxite	0.000	0.000
			Scrap	0.000	0.000
			M.O.P.	0.000	0.000
			D.R.I.	32229.000	32229.000
			Mill Scale	129628.000	129628.000
			M.A.P.	2135.474	2135.474
			Gypsum	0.000	0.000
			Mobile crain	33318.336	33318.336
			Steel Coil	298619.924	298619.924
			Container	2285.000	2285.000
			Cement	0.000	0.000
RAJPURI GROUP OF PORTS	Revdanda	M/s welspun Maxsteel	I.O.Lumpy	233505.522	233505.522
			I.O. Fines	101894.851	101894.851
			I.O.Pellects	277041.337	277041.337
			H.B.I.	0.000	0.000
			D.R.I.	0.000	0.000
		Indo engery)	Coal in bulk	740543.555	740543.555
			Coal	0.000	0.000

२	दिघी	दिघी पोर्ट लिमिटेड	बॉक्साईट	१९८८२५.०००	१९८८२५.०००
			एच.आर.एस.प्लेट	११११७.०००	११११७.०००
			कोळसा	३४५००.०००	३४५००.०००
रत्नागिरी बंदरे समूह					
१	दाभोळ		प्रकल्प माल	६७.५००	६७.५००
			प्रकल्प माल निर्यात	२३९३.०१८	२३९३.०१८
			एच.आर.एस.प्लेट	०.०००	०.०००
			स्टील प्लेट	०.०००	०.०००
			एम.एस.प्लेट /बीम	०.०००	०.०००
			एलएनजी	३९६७२१.८८८	३९६७२१.८८८
२	जयगड		बॉक्साईट	३१४८००.०००	३१४८००.०००
			प्रोजेक्ट कार्गो	१०९७.०००	१०९७.०००
			कोक	१०६२४७.०००	१०६२४७.०००
			कोळसा	१२३६५९०.०००	१२३६५९०.०००
			लाईमस्टोन (चूनखडी)	४०६०४०.०००	४०६०४०.०००
			स्टील पायपर्स	४८५२०.०००	४८५२०.०००
			आर्यन ओरे	१२५४६७७.०००	१२५४६७७.०००
			मोलासीस (डेक्कन ओवरसीस)	१७४४६१.०००	१७४४६१.०००
			साखर	८१०००.०००	८१०००.०००
			स्टीम कोळसा	३९२७४१.०००	३९२७४१.०००
			म्युरेट ऑफ पोटॅश	५०००.०००	५०००.०००
			जिप्सम	२८०००.०००	२८०००.०००

	Dighi	Dighi Port Ltd	Bauxite	198825.000	198825.000
			H.R.S.Plate	11117.000	11117.000
			Coal	34500.000	34500.000
RATNAGIRI GROUP OF PORTS	Dabhol		Project Cargo	67.500	67.500
			Proect Cargo Exp.	2393.018	2393.018
			H.R.S.Plate	0.000	0.000
			Steel Plate Exp.	0.000	0.000
			M.S.Plate/Beam	0.000	0.000
			LNG	396721.888	396721.888
	Jaigad		Bauxite	314800.000	314800.000
			Project Cargo	1097.000	1097.000
			Coke	106247.000	106247.000
			Coal	1236590.000	1236590.000
			Lime Stone	406040.000	406040.000
			Steel Pipes	48520.000	48520.000
			Iron Ore	1254677.000	1254677.000
			Molasis (Deccan Overseas)	174461.000	174461.000
			Sugar	81000.000	81000.000
			Steam Coal	3932741.000	3932741.000
			Murate of Potash	5000.000	5000.000
			Gypsum	28000.000	28000.000

३	केळशी		बॉक्साईट	५०४४९०.९२७	५०४४९०.९२७
	(आशापुरा)			.	.
४	रत्नागिरी		ओबड धोबड आकाराच्याभाजलेल्या विटा (क्लिंकर)	३१७१८८.०००	३१७१८८.०००
			स्टीम कोळसा	२२२००५.०००	२२२००५.०००
			प्रोजेक्ट कार्गो	२१७६.०००	२१७६.०००
			ई.डी.सी.	१३८०६३.६९१	१३८०६३.६९१
			इथिलीन	६११४७.२५६	६११४७.२५६
			व्ही.सी.एम.	११८६४८.७७१	११८६४८.७७१
			मेक प्लेट	७०३.०००	७०३.०००
वेंगुर्ला बंदरे समूह					०.०००
	विजयदुर्ग			६३१९८.०००	६३१९८.०००
	रेडी		अशुध्द लोखंड	१४९४४३३.०००	१४९४४३३.०००
			एकूण बेरीज	२४१९८२०८.२९६	२४१९८२०८.२९६

	Kelshi		Bauxite	504490.927	504490.927
	(Ashapura)				
	Ratnagiri		Clinker (ultratech)	317188.000	317188.000
			Steam coal	222005.000	222005.000
			Project Cargo	2176.000	2176.000
			EDC	138063.691	138063.691
			Ethylene	61147.256	61147.256
			V.C.M.	118648.771	118648.771
			Mech Plate	703.000	703.000
VENGURLA GROUP OF PORTS	Vijaydurg			63198.000	63198.000
	Redi		IRON ORE	1494433.000	1494433.000
	TOTAL			**24198208.296**	**24198208.296**

वर्ष २०१२-१३ मध्ये महाराष्ट्र सागरी मंडळ जलआलेखन विभागाकडून केलेल्या जलआलेखन सर्व्हेक्षणाचा तपशील

अ.क्र.	जलआलेखन सर्व्हेक्षणाचा तपशील	सर्व्हेक्षण कालावधी आठवडयामध्ये	सर्व्हेक्षणाचे परिमाण	हाती घेतलेले
१.	बी.ए.आर.सी सरस जेट्टी, मुंबई.	०१	१ :-१०००	सर्व्हे पार्टी क्र.१
२.	एच.पी.सी.एल.कंपनी, माहुल, मुंबई.	०१	१ :-५००	
३.	मिठी नदी, पत्रक - १ ए, एम.एम.आर.डी.ए.	०१	१ :-१०००	
४.	मिठी नदी, पत्रक - १ ए, एम.एम.आर.डी.ए.	०१	१ :-१०००	
५.	माझगाव डॉक, मुंबई	०१	१ :-१०००	
६.	माझगाव डॉक, मुंबई. (सर्व्हेक्षण कार्यक्रमात समावेश नाही.)	०१	१ :-१०००	
७.	मिठी नदी प्रवेशद्वार, एम.एम.आर.डी.ए.	०१	१ :-१०००	
८.	मिठी नदी, पत्रक - १ ए, एम.एम.आर.डी.ए.	०१	१ :-१०००	
९.	मलबारहिल ते कोलाबा (सर्व्हेक्षण कार्यक्रमात समावेश नाही.)	०२	१ :-५०००	सर्व्हे पार्टी क्र.१
१०.	माझगाव डॉक, मुंबई	०१	१ :-१०००	
११.	माझगाव डॉक, मुंबई	०१	१ :-१०००	

Details of Hydrographic Surveys carried out by Hydrographic Wing of Maharashtra Maritime Board for the period 2012-2013

Sr.no	Name of the hydrographic survey	Duration of survey in weeks	Scale of Survey	Undertaken by
1.	B.A.R.C Cirus Jetty Trombay, Mumbai	01	1:-1000	Survey party No 1
2.	H.P.C.L Company,Mahul, Mumbai	01	1:-500	
3.	Mithi River-Sheet – IA MMRDA	01	1:-1000	
4.	Mithi River – Sheet – I MMRDA	01	1:-1000	
5.	Mazgaon Dock, Mumbai	01	1:-1000	
6.	Mazgaon Dock, Mumbai (Not included in Survey Programme)	01	1:-1000	
7.	Entrance Mithi River MMRDA	01	1:-1000	
8.	Mithi River – Sheet – IA MMRDA	01	1:-1000	
9.	Malbarhil to Colaba (Not included in Survey Programme)	02	1:-5000	
10.	Mazgaon Dock, Mumbai	01	1:-1000	
11.	Mazgaon Dock, Mumbai	1	1:-1000	

१२.	दातिवरे बंदर	०२	१ :-१०००	
१३.	वैतरणा नदी लालाठाणे ते कळंबोली	०१	१ :-१०००	
१४.	माझगाव डॉक, मुंबई	०२	१ :-१०००	
१५.	माझगाव डॉक, मुंबई. (सर्व्हेक्षण कार्यक्रमात समावेश नाही.)	०२	१ :-१०००	
१६.	एच.पी.सी.एल.कंपनी माहुल, मुंबई	०१	१ :-५००	
१७.	बी.ए.आर.सी कंपनी, ट्रॉम्बे, मुंबई.	०२	१ :-१०००	
१८.	एच.पी.सी.एल.कंपनी माहुल, मुंबई	०१	१ :-५००	
१९.	माझगाव डॉक, मुंबई	०२	१ :-१०००	
२०.	ठाणे खाडी वाशी पूल ते घनसोली घनसोली ते मिठीबंदर	 ०३ ०२	 १ :-१०,००० १ :-१०,०००	सर्व्हे पार्टी क्र.२
२१.	जयगड खाडी- प्रवेशद्वार ते तवसाळ धामणखोल ते वरवडे	 ०४ ०४	 १ :-१०,००० १ :-१०,०००	
२२.	दिवेआगर ते श्रीवर्धन १.शेखाडी ते श्रीवर्धन २.दिवेआगर ते शेखाडी	 ०४ ३.५	 १ :- १०,००० १ :- १०,०००	
२३.	भरडखोल	०१	१ :-२०००	

12.	Datiware Port	2	1:-1000	
13.	Vaitarna River Lalathane to Kalamboli	1	1:-1000	
14.	Mazgaon Dock, Mumbai	2	1:-1000	
15.	Mazgaon Dock, Mumbai (Not included in Survey Programme)	2	1:-1000	
16.	H.P.C.L Company, Mahul, Mumbai	1	1:-500	
17.	B.A.R.C Company, Trombay, Mumbai	2	1:-1000	
18.	H.P.C.L Company, Mahul, Mumbai.	1	1:-500	
19.	Mazgaon Dock, Mumbai.	2	1:-1000	
20.	Thane Creek – Vashi Bridge to Ghansoli Ghansoli to Mithbunder	 3 2	 1:-10,000 1:-10,000	
21.	Jaigad Creek- Entrance to Tavsal Dhamankhol to Varavade	 4 4	 1:-10,000 1:-10,000	
22.	Dive agar to Shrivardhan – 1) Shekhadi to Shrivardhan 2) Diveagar to Shekhadi	 4 3.5	 1:-10,000 1:-10,000	
23.	Bharadkhol	1	1:-2000	Survey party No 2

२४.	बाणकोट खाडी- १.बाणकोट ते शिपोळे २.शिपोळे ते आडी ३.आडी ते कुंबळेवाडी ४.कुंबळेवाडी ते कुडगाव	 ०२ ०१ ०१ ०१	 १ :-५००० १ :-५००० १ :-५००० १ :-५०००	
२५.	आंजर्ले खाडी १.आंजर्ले पूल ते अडखळ पाटीलवाडी २.अडखळ पाटीलवाडी ते सारंग	 ०१ ०१	 १ :-२५०० १ :-२५००	
२६.	वेंगुर्ला खाडी	०१	१ :-१०००	सर्व्हे पार्टी क्र.३
२७.	मोचेमाड खाडी १.मोचेमाड खाडी ते असोली २.आसोली ते आंसूर	 ०२ ०२	 १ :-२००० १ :-२०००	
२८.	मिरकरवाडा, रत्नागिरी	०१	१ :-१०००	
२९.	गणेशगुळे ते गावखाडी-पूर्णगड	०४	१ :-१०,०००	
३०.	निवती बंदर (सर्व्हेक्षण कार्यक्रमात समावेश नाही.)	०१	१ :-१०००	
३१.	गावखाडी पूर्णगड ते केळशी	०३	१ :-१०,०००	
३२.	केळशी ते अबोलगड	३.५	१ :-१०,०००	
३३.	रत्नागिरी सर्व्हेक्षण १.काळबादेवी ते रत्नागिरी बे	 ७.५	 १ :-१०,०००	
३४.	वेंगुर्ला बंदर १.उत्खनन सर्व्हेक्षण ठिकाण	 ०१	 १ :-१०००	
३५.	निवती बंदर १.उत्खनन सर्व्हेक्षण ठिकाण	०१	१ :-१०००	

24.	Bankot Creek- 1) Bankot to Shipole 2) Shipole to Adi 3) Adi to Kumblewadi 4) Kumblewadi to Kudgaon	 2 1 1 1	 1:-5000 1:-5000 1:-5000 1:-5000	
25.	Anjarle Creek – 1) Anjarle Bridge to Adkhal Patilwadi 2) Adkhal Patilwadi to Sarang	 1 1	 1:-2500 1:-2500	
26.	Vengurla Creek	1	1:-1000	Survey party No 3
27.	Mochemad Creek- 1) Mochemad Creek to Asoli 2) Asoli to Ansur	 2 2	 1:-2000 1:-2000	
28.	Mirkarwada, Ratnagiri	1	1:-1000	
29.	Ganeshgule to Gaonkhadi-purngad	4	1:-10,000	
30.	Niwati Bunder (Not included in survey programme)	1	1:-1000	
31.	Gaonkhadi purngad to Kasheli	3	1:-10,000	
32.	Kasheli to Abolgad	3.5	1:-10,000	
33.	Ratnagiri Survey 1) Kalbadevi to Ratnagiri bay	7.5	1:-10,000	
34.	Vengurla Bunder 1) Post dredging Survey	 1	1:-1000	
35.	Niwati Bunder 1) Post dredging Survey	1	1:-1000	

सागरी अभियंता व चीफ सर्व्हेअर विभागाने २०१२-१३ या वर्षामध्ये केलेली कामे.

१. एकूण ०४, प्रत्येकी २५० घनमीटर क्षमतेचे ट्वीन स्क्रू हॉपर बार्ज खरेदी करण्यासाठी निविदा प्रक्रिया कार्यान्वित केली.

मेसर्स विजय मरीन सर्विसेस गोवा या न्युनतम निविदाधारकास खरेदी आदेश निर्गमित.

२. जहाजांना सुरक्षित व सुरळित नौकापरिवहन करण्याकरिता बंदरांमध्ये विविध प्रकारच्या सौर उर्जेचे नौकापरिवहन दिवे बसविणत आले आहेत. ठाणे, मुंबई, रायगड, रत्नागिरी, व सिंधुदुर्ग जिल्ह्यांच्या विविध बंदरावरील असे नादुरुस्त /जळालेले/ हानी पोचलेले सौर दिवे दुरुस्त /बदलण्यात आले होते.

३. राजभवन, मुंबई येथील समुद्राच्या आसपास एकूण तीन कार्डिनल बोया बसविण्यात व ते सुरु करण्यात आले आणि सदर प्रक्रिया यशस्वीपणे पूर्ण केली.

४. एकूण ०३ हायड्रोग्राफिक सर्वे लाँच खरेदी करण्यासाठी निविदा प्रक्रिया कार्यान्वित केली.

मेसर्स सूर्यदिप्ता प्रोजेक्ट्स प्रा.लि. या न्युनतम निविदाधारकास खरेदी आदेश निर्गमित.

५. एकूण ०६ स्पीड बोट खरेदी करण्यासाठी निविदा प्रक्रिया कार्यान्वित केली.

६. एकूण ०१ पान्टून ग्रॅब ड्रेजर खरेदी करण्यासाठी निविदा प्रक्रिया कार्यान्वित केली.

Works done during the 2012-2013 by the Marine Engineer & Chief Surveyor Department

1. Tender procedure for purchase of 04 nos. twin screw hopper barges, each having 250CuM capacity executed. Purchase order issued to the lowest bidder "M/s Vijai Marine Services, Goa.

2. Various types of solar powered navigational lights are installed in ports for safe & smooth navigation of vessels. Such defective/ burnt/ damaged solar lights were repaired/ replaced at various ports of Thane, Mumbai, Raigad, Ratnagiri & Sindhudurg districts.

3. Installed & commissioned 03 nos. Cardinal Buoys around seas of Rajbhavan, Mumbai and made successfully operational.

4. Tender procedure for purchase of 03 nos. Hydrographic Survey Launch executed, Purchase order issued to lowest bidder M/s Suryadipta Projects Pvt. Ltd,".

5. Tender procedure for purchase of 06 nos. Speed Boats executed.

6. Tender procedure for purchase of 01 no. Pantoon Grab Dredger executed.

महाराष्ट्र सागरी मंडळ व्यवस्था पहात असलेली दीपगृहे

अ.क्र क्र.	दीपगृहाचे/बंदराचे ठिकाण	बांधकामाचा प्रकार	पल्ला (नौटिकल मैल)	उंची (मीटर)	दिव्याच प्रकार
१.	**झाई**				
	झाई दीपगृह	धातूची चौकट असलेला मनोरा	६	९.००	सौर
२.	**डहाणू**				
	डहाणू दीपगृहे	पी.टी.आर.सी.सी. मास्ट	६	१६.००	सौर
३.	**नवापूर**				
	नवापूर दीपगृह	धातूची चौकट असलेला मनोरा	६	९.००	सौर
४.	**सातपाटी**				
	सातपाटी संकेत दीपगृह क्र.१	चिरेबंदी काम	६	११.००	सौर
	सातपाटी संकेत दीपगृह क्र.२	चिरेबंदी काम	६	११.००	सौर
	सातपाटी संकेत दीपगृह क्र.३	चिरेबंदी काम	६	११.००	सौर
५.	**केळवा-माहीम**				
	केळवा-माहीम दीपगृह	धातूची चौकट असलेला मनोरा	६	९.००	सौर
६.	**एडवण**				
	एडवण संकेत दीपगृह	चिरेबंदी काम	६	११.००	सौर
	एडवण दीपगृह	पी.टी.आर.सी.सी. मास्ट	६	१५.००	सौर
७.	**दातिवरे**				
	दातिवरे दीपगृह	धातूची चौकट असलेला मनोरा	६	९.००	सौर
८.	**वसई**				
	पोशापीर दीपगृह	धातूची चौकट असलेला मनोरा	६	९.००	सौर
	अर्नाळा संकेत दीपगृह	चिरेबंदी काम	३	९.००	सौर

Lighthouses maintained by MMB

Sr. No.	Place of Light House/ Port	Type of Structure	Range (Nautical Miles)	Height (Mtrs.)	Type of Light
1	**Zai**				
	Zai Light House	Metal Frame work Tower	6	9.0	Solar
2	**Dahanu**				
	Dahanu Light House	P.T.R.C.C. Mast	6	16.00	Solar
3	**Navapur**				
	Navapur Light House	Metal Frame work Tower	6	9.00	Solar
4	**Satpati**				
	Satpati becon light No. 1	Masonry work	6	11.00	Solar
	Satpati becon light No. 2	Masonry work	6	11.00	Solar
	Satpati becon light No. 3	Masonry work	6	11.00	Solar
5	**Kelwa Mahim**				
	Kelwa Mahim light house	Metal Frame work Tower	6	9.00	Solar
6	**Edwan**				
	Edwan becon light house	Masonry work	6	11.00	Solar
	Edwan light house	P.T.R.C.C. Mast	6	15.00	Solar
7	**Datiware**				
	Datiware light house	Metal Frame work Tower	6	9.00	Solar
8	**Vasai**				
	Poshapir light house	Metal Frame work Tower	6	9.00	Solar
	Arnala Beacon Light	Masonry work	3	9.00	Solar

९.	**उत्तन**				
	वाशी खडक दीपगृह	चिरेबंदी कामावरील धातूचा कक्ष	६	६.००	सौर
	वाशी घोडा दीपगृह	चिरेबंदी काम	६	११.००	सौर
	उत्तन डोंगरी पॉईंट दीपगृह	पी.टी.आर.सी.सी. मास्ट	६	१५.००	सौर
१०	**वर्सोवा**				
	वर्सोवा दीपगृह	पी.टी.आर.सी.सी. मास्ट	६	१६.००	सौर
	भाटी-कोळीवाडा दीपगृह	चिरेबंदी काम	६	११.००	सौर
११	**खारदांडा**				
	उरेशी संकेत दीपगृह	चिरेबंदी कामावरील ॲल्युमिनियम टॉवर	६	११.००	सौर
१२	**मुरुड- जंजिरा**				
	नावेदर नवगाव (थळ बंदर) दीपगृह	चिरेबंदी दीपस्तंभावर एम.एस.कक्ष	३	६.८६	सौर
	अलिबाग				
	अलिबाग किल्ला दीप.	एम.एस टयुब्लार मास्ट	३	३.००	सौर
	बोर्ली मांडला				
	बोर्लीमांडला दीपगृह	चिरेबंदी काम	३	७.००	सौर
	जंजिरा बंदर टेकडी (एकदरा दीप)	पी.टी.आर.सी.सी. मास्ट	६	८.००	सौर
	श्रीवर्धन				
	श्रीवर्धन किनारा दीपगृह	पी.टी.आर.सी.सी. मास्ट	६	८.००	सौर
१३	**हर्णे**				
	हर्णे दीपगृह	चिरेबंदी गोलाकार संरचना	६	६.८०	सौर
	केळशी				
	अडे- उत्तंबर संकेत दीपगृह	चिरेबंदी काम	३	९.००	सौर

9	**Uttan**				
	Vashi Rock light house	Metal Cabin on Masonry work	6	6.00	Solar
	Vashi Ghoda light house	Masonry work	6	11.00	Solar
	Uttan Dongari point light hosue	P.T.R.C.C. Mast	6	15.00	Solar
10	**Versova**				
	Versova light house	P.T.R.C.C. Mast	6	16.00	Solar
	Bhati –Koliwada light hosuse	Masonry work	6	11.00	Solar
11	**Khardanda**				
	Ureshi becon light house	Allluminium Tower on Masonry beacon	6	11.00	Solar
12	**Murud - Janjira**				
	Navedar Navgaon (Thal Port) light hosue	M.S. Cabin on Masonry beacon	3	6.86	Solar
	Alibag Alibag Fort light	M.S. Tubular Mast	3	3.00	Solar
	Borli Mandla Borli Mandla Light house	Masonry work	3	7.00	Solar
	Janjira Bunder Hill (Ekdara Light)	P.T.R.C.C. Mast	6	8.00	Solar
	Shriwardahan Shriwardahan Bay light house	P.T.R.C.C. Mast	6	8.00	Solar
13	**Harnai**				
	Harnai light house	Masonry round Structure	6	6.80	Solar
	Kelshi Ade- Uttambar beacon light	Masonry work	3	9.00	Solar

१४	**दाभोळ**				
	वेलदूर दीपगृह	एम.एस.केबिन	६	२.४०	सौर
	दाभोळ अंजनवेल दीपगृह	एम.एस.मनोरा	६	४.२०	सौर
१५	**पालशेत**				
	पालशेत दीपगृह	एम.एस.मास्ट	६	१०.००	सौर
१६	**बोर्या**				
	बोर्या उप सागर दीपगृह	एम.एस.मास्ट	६	७.५०	सौर
१७	**जयगड**				
	जयगड (किल्ला)कस्टम दीपगृह	चिरेबंदी काम	३	४.७५	सौर
	जयगड धामनखोल दीपगृह	एम.एस.चौकटीचा मनोरा	६	९.००	सौर
१८	**रत्नागिरी**				
	पावस(पोअस) पॉईंट रनपार दीपगृह	एम.एस.मास्ट	६	८.१५	सौर
	तिवारी-वरोडा दीपगृह	पी.टी.आर.सी.सी.मास्ट	६	८.१५	सौर
	पुर्णगड उपसागर दीपगृह	एम.एस.मास्ट	६	९.२८	सौर
	मुसाकाझी पॉईंट दीपगृह	एम.एस.चौकटीचा मनोरा	६	९.१०	सौर
	रत्नागिरी पारगमन समोरील दीपगृह	चिरेबंदी संकेतावरील एम.एस.केबीन	६	३.००	सौर
	रत्नागिरी पारगमन मागील दीपगृह	एम.एस.मास्ट	६	६.००	सौर
१९	**विजयदुर्ग**				
	विजयदुर्ग किल्याचा उत्तरपूर्व कोपरा(सेक्टर लाईट)	एम.एस.प्लेट मनोरा	६	५.६०	सौर
२०	**आचरा**				
	आचरा पॉईंट दीपगृह	पी.टी.आर.सी.सी. मास्ट	६	८.३०	सौर

14	**Dabhol**				
	Veldur light house	M.S. cabin	6	2.40	Solar
	Dabhol Anjanvel light house	M.S. Tower	6	4.20	Solar
15	**Palshet**				
	Palshet light house	M.S. mast	6	10.00	Solar
16	**Borya**				
	Borya bay light house	M.S. mast	6	7.50	Solar
17	**Jaigad**				
	Jaigad (Fort) light custom house	Masonry Work	3	4.75	Solar
	Jaigad Dhamankhol light house	M.S. Frame work Tower	6	9.00	Solar
18	**Ratnagiri**				
	Pavas (Poas) point Ranpar light house	M.S. Mast	6	8.15	Solar
	Tiwari- Varoda light house	P.T.R.C.C. Mast	6	8.15	Solar
	Purnagad bay light house	M.S. Mast	6	9.28	Solar
	Musakazi point light house	M.S. Frame work Tower	6	9.10	Solar
	Ratnagiri front transit light house	M.S. cabin on masonry beacon	6	3.00	Solar
	Ratnagiri rear tranzet light house	M.S. Mast	6	6.00	Solar
19	**Vijaydurg**				
	Vijaydurga N. E. corner of fort (Sector light)	M.S. Plate Tower	6	5.60	Solar
20	**Achara**				
	Achara point light house	P.T.R.C.C. Mast	6	8.30	Solar

२१	**मालवण**				
	सर्जेकोट पारगमन दीपगृह	एम.एस.मास्ट	६	११.५०	सौर
	मालवण सिंधुदुर्ग किल्ला दीपगृह	एम.एस.मास्ट	६	३.००	सौर
	मालवण किल्ल्याच्या मागील पारगमन दीप (हिरवा)	पी.टी.आर.सी.सी. मास्ट	६	११.७०	सौर
	मालवण किल्ल्याच्या समोर पारगमन दीप (लाल)	एम.एस.चौकटीचा मनोरा	३	६.८०	सौर
	चिवला बंदर दीपगृह	एम.एस.मास्ट	६	४.७५	सौर
२२	**निवती**				
	निवती दीपगृह	एम.एस.मास्ट	६	७.२०	सौर
२३	**रेडी**				
	रेडी दीपगृह	एम.एस.मास्ट	६	६.५०	सौर

पी.टी.आर.सी.सी. – प्रीस्ट्रेस्ड टयुब्युलर रिइन्फोर्सड सिमेंट कॉंक्रीट टयुब्युलर मास्ट.

21	**Malvan**				
	Sarjekot tranzit light	M.S. Mast	6	11.50	Solar
	Malavan Sindhudurg fort light	M.S. Mast	6	3.00	Solar
	Malavan fort transit light Rear (Green)	P.T.R.C.C. Mast	6	11.70	Solar
	Malavan fort transir light front (Red)	M.S. Frame work Tower	3	6.80	Solar
	Chiwala Bunder light house	M.S. Mast	6	4.75	Solar
22	**Niwati**				
	Niwati light house	M.S. Mast	6	7.20	Solar
23	**Redi**				
	Redi Light house	M.S. Mast	6	6.50	Solar

P.T. R.C.C. – Pre stressed Tubular Reinforced Cement Concrete Tubular Mast

अलेखापरीक्षीत वित्तीय विवरणपत्रांच्या संकलनावरील लेखापालाचा अहवाल

प्रति,
मा.वित्तीय नियंत्रक व मुख्य लेखा अधिकारी,
महाराष्ट्र सागरी मंडळ,
मुंबई.

लेखांकन अभिलेख आणि व्यवस्थापनाने आम्हाला पुरविलेली अन्य माहिती व दिलेली स्पष्टीकरणे या आधारे आम्ही, ३१ मार्च २०१३ रोजी असलेल्या महाराष्ट्र सागरी मंडळाचा अलेखापरीक्षीत ताळेबंद आणि पुढे नमूद करण्यात आलेल्या कालावधीचे उत्पन्न व खर्च लेखे संकलित केले आहेत.

महाराष्ट्र सागरी मंडळाचे व्यवस्थापन,-

(अ) खालील आधारसामग्रीच्या (डाटा) परिपूर्णतेस व अचूकतेस आणि लेख्यातील सर्व महत्त्वपूर्ण व संबंधित माहिती पूर्णपणे उघड करण्यास जबाबदार असेल.

(ब) पर्याप्त लेखांकन व इतर अभिलेख, अंतर्गत नियंत्रण ठेवण्यास आणि समुचित लेखांकन धोरणांची निवड करण्यास व ते लागू करण्यास, जबाबदार असेल.

(क) लागू असलेले कायदे व विनिमय, कोणतेही असल्यास, त्यानुसार वित्तीय विवरणपत्रे तयार करण्यास व सादर करण्यास जबाबदार असेल.

(ड) संस्थेच्या मत्तेच्या सुरक्षेसाठी नियंत्रणे ठेवण्यास आणि लबाडीस व इतर अनियमिततेस प्रतिबंध करण्यास जबाबदार असेल.

(इ) संस्थेचे कार्यक्रम, लागू असलेले कायदे व विनियम यांनुसार पार पाडले जात आहेत याची सुनिश्चिती करण्यासाठी नियंत्रण ठेवण्यास आणि कोणतेही अनुपालन न करणे यास प्रतिबंध करण्यास जबाबदार असेल.

भारतीय सनदी लेखापाल संस्था (आय.सी.ए.आय) ने काढलेल्या "वित्तीय माहितीचे संकलन करणे" या संबंधित सेवांसाठी (एस.आर.एस.) ४४१० मानकांनुसार आम्ही संकलन करणे पार पाडले.

ACCOUNTANT REPORTS ON COMPILATION OF UNAUDITED FINANCIAL STATEMENTS

To,

The Financial Controller & Chief Accounts Officers,

Maharashtra Maritime Board,

Mumbai

On the basis of accounting records and other information and explanation provided to us by the management, we have compiled the unaudited Balance Sheet of Maharashtra Maritime Board as on 31St March 2013 and the Income & Expenditure Account for the fore mentioned period.

The management of the Maharashtra Maritime Board is responsible for:

(a) Completeness and accuracy of the underlying data and complete disclosure of all material and relevant information.

(b) Maintaining adequate accounting and other records, internal controls and selecting and applying appropriate accounting polices.

(c) Preparation and presentation of financial statements in accordance with the applicable laws and regulations, if any.

(d) Establishing controls to safeguard the assets of the entity and preventing frauds and other irregularities.

(e) Establishing controls for ensuring that the activities of the entity are carried out in accordance with the applicable laws and regulations and preventing any non-compliance

The Compilation engagement was carried out by us in accordance with the Standard On Related Services (SRS) 4410, "Engagement to Compile Financial Information", issued by the Institute Of Chartered Accountants Of India (ICAI).

एकेरी नोंद पध्दतीचे दुहेरी नोंद पध्दतीमध्ये परिवर्तन केले आहे आणि त्यानुसार वित्तीय विवरणपत्रांचे संकलन केले आहे.

व्यवस्थापनाने पुरविलेली वित्तीय आधारसामग्री व इतर माहिती यांच्या आधारे ताळेबंद आणि उत्पन्न व खर्च लेखे संकलित केलेले आहेत व त्यांच्याकडून सुस्थितीत ठेवलेले आहेत. आम्ही, त्या वित्तीय विवरणपत्रांची लेखापरीक्षा किंवा पुनर्विलोकन केलेले नाही आणि त्यानुसार त्यावर आमचे कोणतेही मत व्यक्त केलेले नाही.

कैलाश चंद जैन ऍन्ड कंपनी,
सनदी लेखापाल

एच.के.पांडा
भागीदार
(सदस्यत्व क्र.१०५६४१)
भागीदारी संख्या नोंदणी क्र.११२३१८ डब्ल्यू.

ठिकाणः- मुंबई,
दिनांक २७/०९/२०१३.

The Financial statements have been compiled for presentation before the Board. As per the engagement letter, we have converted the single entry system into the double entry system and compiled the financial statements accordingly.

The Balance Sheet and Income & Expenditure Account are compiled based on the financial data and other information provided by the management as detailed books of accounts are not maintained. We have not audited or reviewed these financial statements and accordingly express no opinion thereon.

For Kailash Chand Jain & Co.

Chartered Accountants

H. K. PANDA

Partner

Membership No. – 105641

Firm Registration No.-112318W

Place: Mumbai

Date: 27/09/2013

महाराष्ट्र सागरी मंडळ

३१ मार्च २०१३ रोजीचा लेखापरीक्षा न केलेला ताळेबंद

कॉर्पस / भांडवल निधी व दायित्वे	**अनुसूची**	**चालू वर्ष**	**मागील वर्ष**
कॉर्पस / भांडवल निधी	१	१,८८३,२८९,८७९	९०४,१४३,९२४
राखीव व अधिक्य	२	२,२२३,०५३,०१९	१,७८८,८६०,७७५
राखीव / दाननिधी	३	२,८५५,६६६,०१९	२,९०७,६३९,९५२
प्रतिभूति कर्जे व कर्जाऊ रकमा	४	२०२,६००,०००	८२,६००,०००
अप्रतिभूति कर्जे व कर्जाऊ रकमा		-	-
स्थगित पत दायित्वे व तरतुदी		-	-
चालू दायित्व	५	५०५,२८३,४६१	४१७,७६२,८००
एकूण		**७,६६९,८९२,३७५**	**६,१०१,००७,४४९**
मत्ता			
स्थिर मत्ता	६	१,८९४,६२९,०३९	९८२,९८१,८४७
राखीव निधीमधुन गुंतवणुका	७	३,८६४,५४८,९५२	४,१८५,०३८,५८५
इतरांकडून गुंतवणुका		-	-
चालू मत्ता, कर्जे, अग्रिमे इत्यादी	८	१,९०९,०९४,५५३	९३०,८४२,६८५
संकीर्ण खर्च (मर्यादेपर्यंत निर्लेखित किंवा समायोजित केलेला नाही)		१,६१९,८२८	२,१४४,३२९
एकूण		**७,६६९,८९२,३७५**	**६,१०१,००७,४४९**
महत्तवाची लेखांकन धोरणे			
आकस्मिक दायित्वे व लेख्यावंरील टिपा	१५		

महाराष्ट्र सागरी मंडळ यांच्याकरिता

वि.ले.-नि-मु.ले.अ. मु.का.अ. उपाध्यक्ष अध्यक्ष

MAHARASHTRA MARITIME BOARD
UNAUDITED BALANCE SHEET AS AT 31ST MARCH 2013

CORPUS/ CAPITAL FUND AND LIABILITIES	**Schedule**	**Current year**	**Previous Year**
CORPUS/ CAPITAL FUND	1	1,883,289,879	904,143,924
RESERVES AND SURPLUS	2	2,223,053,019	1,788,860,775
EARMARKED/ENDOWMENMT FUNDS	3	2,855,666,019	2,907,639,952
SECURED LOANS AND BORROWINGS	4	202,600,000	82,600,000
UNSECURED LOANS AND BORROWINGS		-	-
DEFERRED CREDIT LIABILITIES		-	-
CURRENT LIABILITIES AND PROVISIONS	5	505,283,461	417,762,800
TOTAL		7,669,892,375	6,101,007,449
ASSETS			
FIXED ASSETS	6	1,894,629,039	982,981,847
INVESTMENTS-FROM EARMARKED FUND	7	3,864,548,952	4,185,038,585
INVESTMENTS-FROM OTHERS		-	-
CURRENT ASSETS, LOANS, ADVANCES ETC	8	1,909,094,553	930,842,685
MISCELLANEOUS EXPENDITURE (to the extent not written off or adjusted)		1,619,828	2,144,329
TOTAL		7,669,892,375	6,101,007,449
SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES			
CONTINGENT LIABILITIES AND NOTES ON ACCOUNTS	15		

FOR MAHARASHTRA MARITIME BOARD

F.C. & CAO **CEO** **VICE CHAIRMAN** **CHAIRMAN** page no 41

महाराष्ट्र सागरी मंडळ
३१ मार्च २०१३ रोजी संपणा-या वर्षाकरिता उत्पन्न व खर्चाचे लेखे

उत्पन्न	अनुसूची	चालू वर्ष	मागील वर्ष
विक्री/ सेवा यांमधून उत्पन्न	९	६७२,८५५,४९८	४९१,८०७,१०४
अनुदाने / अर्थसहाय्य		-	-
शुल्क/ वर्गणी	१०	६२४,३४४	१,६९७,९२५
गुंतवणुकीतील उत्पन्न (गुंतवणुकीवरील उत्पन्न, राखीव / दान निधी मधून/ निधीचे निधीमध्ये हस्तांतरण)	११	३८४,२४८,९०९	२७७,६८४,४००
स्वामित्वधन, प्रसिध्द इत्यादींमधून उत्पन्न		-	-
प्राप्त व्याज	११	६६६,८९०	८६७,३०५
इतर उत्पन्न	१२	९,३६५,५०६	१९,८७६,५५६
तयार मालाच्या साठयामध्ये वाढ / (घट) आणि काम चालू		-	-
एकूण (क)		१,०६७,७६१,१४७	७९१,९३३,२९०
खर्च			
आस्थापना खर्च	१३	१४३,८६४,४०२	११८,३३२,८३१
इतर प्रशासकीय खर्च इत्यादी	१४	१९२,४६०,८९४	८८,७६८,१४०
अनुदाने, अर्थसहाय्य इत्यांदीवरील खर्च		-	-
व्याज		-	-
घसारा (वर्ष अखेरीस निव्वळ एकूण, अनुसूची ६ चा पत्रव्यवहार)		१२३,१८५,७७०	७२,८२२,९०१
एकूण (ख)		४५९,५११,०६६	२७९,९२३,८७२
खर्चावरील उत्पन्नाची आधिक्य असणारी शिल्लक (क - ख)		६०८,२५०,०८१	५१२,००९,४१८
काराधानाकरिता तरतूद		७४,०५७,८३७	६९,३४३,१२४
विशेष राखीव निधीमध्ये हस्तांतरण		-	-
सर्वसाधारण राखीव निधीमध्ये आधिक्य / (तूट(असणारी शिल्लक)		५३४,१९२,२४४	४४२,६६६,२९४
महत्त्वाची लेखांकन धोरणे			
आकस्मिक दायित्वे व लेख्यांवरील टिपा	१५		

महाराष्ट्र सागरी मंडळ यांच्याकरिता

वि.ले.-नि-मु.ले.अ. मु.का.अ. उपाध्यक्ष अध्यक्ष

MAHARASHTRA MARITIME BOARD
INCOME AND EXPENDITURE ACCOUNT FOR THE YEAR ENDED 31ST MARCH, 2013

INCOME	**Schedule**	**Current Year**	**Previous Year**
Income from Sales/ services	9	672,855,498	491,807,104
Grants/ Subsidies		-	-
Fees/ Subscriptions	10	624,344	1,697,925
Income from Investment (Income on Invest. From earmarked/ endow. Funds transferred to Funds)	11	384,248,909	277,684,400
Income from Royalty, Publication etc.		-	-
Interest earned	11	666,890	867,305
Other Income	12	9,365,506	19,876,556
Increase/ (decrease) in stock of Finished goods and works-in-progress		-	-
TOTAL (A)		1,067,761,147	791,933,290
EXPENDITURE			
Establishment Expense	13	143,864,402	118,332,831
Other Administrative Expenses etc.	14	192,460,894	88,768,140
Expenditure on Grants, Subsidies etc.		-	-
Interest		-	-
Depreciation (Net Total at the year-end, corresponding to schedule 6)		123,185,770	72,822,901
TOTAL (B)		459,511,066	279,923,872
Balance being excess of Income over Expenditure (A-B)		608,250,081	512,009,418
Provision for taxation		74,057,837	69,343,124
Transfer to Special Reserve		-	-
BALANCE BEING SURPLUS/ (DEFICIT) CARRIED TO GENERAL RESERVE		534,192,244	442,666,294
SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES CONTINGENT LIABILITIES AND NOTES TO ACCOUNTS	15		

FOR MAHARASHTRA MARITIME BOARD

F.C. & CAO **CEO** **VICE CHAIRMAN** **CHAIRMAN**

महाराष्ट्र सागरी मंडळ
३१ मार्च २०१३ रोजी संपणा-या वर्षाकरिता उत्पन्न व खर्चाचे लेखे

अनुसूची - १ कॉर्पस / भांडवल निधी	चालू वर्ष		मागील वर्ष	
वर्षाच्या सुरुवातील असलेली शिल्लक		९०४,१४३,९२४		५४४,८४६,४३०
अधिक : कॉर्पस/ भांडवल निधी बाबत अंशदान	९७९,१४५,९५५		३५९,२९७,४९४	
अधिक : उत्पन्न व खर्च लेख्यामधून हस्तांतरीत केलेल्या निव्वळ उत्पन्नाची शिल्लक	-	९७९,१४५,९५५	-	३५९,२९७,४९४
वर्ष अखेरीस शिल्लक		१,८८३,२८९,८७९		९०४,१४३,९२४

****

अनुसूची - २ राखीव व आधिक्य	चालू वर्ष		मागील वर्ष	
(एक) राखीव निधी				
मागील ताळेबंदानुसार	४२०,४४५,२५१		३७०,४४५,२५१	
अधिक : वर्षभरात प्राप्त झालेली / हस्तांतरीत केलेली रक्कम	५०,०००,०००		५०,०००,०००	
वजा : वर्षभरातील कपात	-	४७०,४४५,२५१	-	४२०,४४५,२५१
(दोन) सर्वसाधारण राखीव निधी				
मागील ताळेबंदानुसार	१,३६८,४१५,५२४		१,१५१,३३७,२००	
अधिक : वर्षभरात प्राप्त झालेली हस्तांतरीत केलेली रक्कम	५३४,१९२,२४४		४४२,६६६,२९३	
वजा : वर्षभरातील कपात	१५०,०००,०००	१,७५२,६०७,७६८	२२५,५८७,९६९	१,३६८,४१५,५२४
एकूण		२,२२३,०५३,०१९		१,७८८,८६०,७७५

MAHARASHTRA MARITIME BOARD
SCHEDULES FORMING PART OF BALANCE SHEET AS AT 31ST MARCH 2013

SCHEDULE 1- CORPUS/ CAPITAL FUND :	Current year		Previous Year	
Balance as at the beginning of the year		904,143,924		544,846,430
Add : Contribution towards corpus/Capital Fund	979,145,955		359,297,494	
Add : Balance of Net Income transferred from the Income and Expenditure Account	-		-	
		979,145,955		359,297,494
Balance at the Year End		1,883,289,879		904,143,924

SCHEDULE 2- RESERVES AND SURPLUS :	Current year		Previous Year	
(i) RESERVE FUND				
As per Last Balance Sheet	420,445,251		370,445,251	
Add: Received/Transferred during the Year	50,000,000		50,000,000	
Less: Deduction during the year	-	470,445,251	-	420,445,251
(ii) GENERAL RESERVE				
As per Last Balance Sheet	1,368,415,524		1,151,337,200	
Add: Received/Transferred during the Year	534,192,244		442,666,293	
Less: Deduction during the year	150,000,000	1,752,607,768	225,587,969	1,368,415,524
TOTAL		2,223,053,019		1,788,860,775

महाराष्ट्र सागरी मंडळ
३१ मार्च २०१३ रोजीच्या ताळेबंदाचा भाग असणा-या अनुसूच्या

	अनुसूची ३- राखीव /दान निधी	**निधीनिहाय विभाग**								**एकूण**	
		शासकीय योजना अनुदाने	शासकीय योजनेतर अनुदाने	ठाणे जिल्हाधिकारी अनुदाने	फिरता निधी	एसपीव्ही व बंदरातील समन्यायी सहभाग	अनुदाने (रायगड जिल्हाधिकारी)	अनुदाने (रत्नागिरी जिल्हाधिकारी)	अनुदाने कोकण विकास	चालू वर्ष	मागील वर्ष
क	**निधीची प्रारंभिक शिल्लक**	१,५३४,२६४,१३८	६८,२९९	८३,३२५,३६५	३६१,४८२,७६८	६०२,९३३,२५२	१६,४४२,५८५	-	३०९,१२३,५४५	२,९०७,६३९,९५२	२,०७१,५७६,३४२
ख	**अधिक**										
एक	देणग्या/ अनुदाने	१,०२१,४९३,७३०	-	८८,३९५,०००	५०,०००,०००	५०,०००,०००	१४,६१७,०००	२१,०५८,०००	-	१,२४५,५६३,७३०	१,१९८,२९१,०००
दोन	निधीच्या लेख्यातून केलेल्या गुंतवणूकी पासून उत्पन्न	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
तीन	इतर भर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	एकूण (क+ख)	२,५५५,७५७,८६८	६८,२९९	१७१,७२०,३६५	४११,४८२,७६८	६५२,९३३,२५२	३१,०५९,५८५	२१,०५८,०००	३०९,१२३,५४५	४,१५३,२०३,६८२	३,२६९,८६७,३४२
ग.	**निधीच्या उद्दिष्टांबाबत विनियोग / खर्च**										
एक	भांडवली खर्च	८३०,७८६,३४९		५१,६७२,६८३	-		४,५४२,९८८		९२,१४३,९३५	९७९,१४५,९५५	३६२,२२७,३९०
दोन	महसुली खर्च	३१८,३९१,७०८			-				-	३१८,३९१,७०८	
	एकूण ग	१,१४९,१७८,०५७		५१,६७२,६८३	-		४,५४२,९८८		९२,१४३,९३५	१,२९७,५३७,६६३	३६२,२२७,३९०
	वर्षअखेरीस निव्वळ शिल्लक (क + ख + ग)	१,४०६,५७९,८११	६८,२९९	१२०,०४७,६८२	४११,४८२,७६८	६५२,९३३,२५२	२६,५१६,५९७	२१,०५८,०००	२१६,९७९,६१०	२,८५५,६६६,०१९	२,९०७,६३९,९५२

MAHARASHTRA MARITIME BOARD
SCHEDULES FORMING PART OF BALANCE SHEET AS AT 31ST MARCH 2013

SCHEDULE 3- EARMARKED/ ENDOWMENT FUNDS :	FUND-WISE BREAK UP								TOTALS	
	GOVERNMENT PLAN GRANTS	GOVERNMENT NON-PLAN GRANT	THANE COLLECTORS GRANT	REVOLVING FUND	SPV AND EQUITY PARTICIPATION IN PORT PROJECT FUND	GRANTS (RAIGAD COLLECTOR)	GRANTS (RATNAGIRI COLLECTOR)	KONKAN VIKAS GRANT	CURRENT YEAR	PREVIOUS YEAR
a) Opening balance of the funds	1,534,264,138	68,299	83,325,365	361,482,768	602,933,252	16,442,585	-	309,123,545	2,907,639,952	2,071,576,342
b) Additions										
i. Donations/Grants	1,021,493,730	-	88,395,000	50,000,000	50,000,000	14,617,000	21,058,000	-	1,245,563,730	1,198,291,000
ii. Income from Investments made on account of funds	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
iii. Other additions	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
TOTAL (a+b)	**2,555,757,868**	68,299	171,720,365	411,482,768	652,933,252	31,059,585	21,058,000	309,123,545	4,153,203,682	3,269,867,342
c) Utilisation/ Expenditure towards the objective of the Funds										
I. Capital Expenditure	830,786,349		51,672,683			4,542,988	-	92,143,935	979,145,955	362,227,390
ii. Revenue Expenditure	318,391,708								318,391,708	
TOTAL C	**1,149,178,057**	**-**	**51,672,683**	**-**	**-**	**4,542,988**	**-**	**92,143,935**	**1,297,537,663**	**362,227,390**
NET BALANCE AT THE YEAR END (a+b-c)	**1,406,579,811**	**68,299**	**120,047,682**	**411,482,768**	**652,933,252**	**26,516,597**	**21,058,000**	**216,979,610**	**2,855,666,019**	**2,907,639,952**

महाराष्ट्र सागरी मंडळ
३१ मार्च २०१३ रोजीच्या ताळेबंदाचा भाग असणा-या अनुसूच्या

	अनुसूची ४ प्रतिभूति कर्जे व आगाऊ रकमा	**चालू वर्ष**		**मागील वर्ष**	
१.	राज्यशासन		१४२,९०२,५६७		५२,७७६,५१९
२.	बँका : एशियन डेव्हलपमेंट बँकेमधील कर्ज	५९,६९७,४३३	५९,६९७,४३३	२९,८२३,४८१	२९,८२३,४८१
	एकूण		२०२,६००,०००		८२,६००,०००

*****

	अनुसूची ५ चालू दायित्व व तरतूदी	**चालू वर्ष**		**मागील वर्ष**	
क.	**चालू दायित्वे :**				
१	किरकोळ त्र५णको: खर्चाकरिता	११,२२८,२९३	११,२२८,२९३	९,१६८,७६०	९,१६८,७६०
२	प्रतिभूती ठेवी	३७,४५९,१९७	३७,४५९,१९७	२९,३२१,०४८	२९,३२१,०४८
३	वैधानिक दायित्वे : देय टीडीएस	२,९७२,९१०	२,९७२,९१०	५२२,६६५	५२२,६६५
४	इतर चालू दायित्वे	(१,८१३,०५१)	(१,८१३,०५१)	(२,६२७,९४८)	(२,६२७,९४८)
	एकूण (क)		४९,८४७,३४९		३६,३८४,५२५
ख.	**तरतुदी**				
१	कराधानाकरिता		४,५५,४३६,११२		३८१,३७८,२७५
	एकूण (ख)		**४,५५,४३६,११२**		**३८१,३७८,२७५**
	एकूण (क + ख)		**५०५,२८३,४६१**		**४१७,७६२,८००**

MAHARASHTRA MARITIME BOARD
SCHEDULES FORMING PART OF BALANCE SHEET AS AT 31ST MARCH 2013

SCHEDULE 4- SECURED LOANS AND BORROWINGS:	Current year		Previous Year	
1.State Govt.		142,902,567		52,776,519
2. Banks:				
Loan from Asian development Bank	59,697,433	59,697,433	29,823,481	29,823,481
TOTAL		202,600,000		82,600,000

SCHEDULE 5- CURRENT LIABILITIES AND PROVISIONS	Current year		Previous Year	
A. CURRENT LIABILITIES				
1) Sundry Creditors:				
For expenses	11,228,293	11,228,293	9,168,760	9,168,760
2) Security Deposits	37,459,197	37,459,197	29,321,048	29,321,048
3) Statuatory liabilities:				
TDS Payable	2,972,910	2,972,910	522,665	522,665
4)Other Current Liabilities	(1,813,051)	(1,813,051)	(2,627,948)	(2,627,948)
TOTAL (A)		**49,847,349**		36,384,525
B. PROVISIONS				
1) For Taxation		455,436,112		381,378,275
TOTAL (B)		**455,436,112**		**381,378,275**
TOTAL (A+B)		**505,283,461**		**417,762,800**

महाराष्ट्र सागरी मंडळ
अनुसूची - ६ - स्थिरमत्ता

अ.क्र.	तपशील	वर्षाच्या सुरुवातीला खर्च/ मुल्यांकन	वर्षभरातील वाढ/ घट	वर्ष अखेरीस खर्च / मुल्यांकन	वर्षाच्या सुरुवातीला असल्याप्रमाणे	वर्षभरातील घसारा	वर्ष अखेर पर्यंत एकूण	वर्ष अखेरीस असल्याप्रमाणे	मागील वर्षा अखेरीस असल्याप्रमाणे
१.	वहाने / जलयाने	१२३,२७४,५३०	५९,९४८,५४०	१८३,२२३,०७०	३१,५८४,३२४	२९,८४०,३२३.५२	६१,४२४,६४८	१२१,७९८,४२२	९१,६९०,२०६
२.	जेट्टी	४९७,४५१,६६९	५०,१८५,६८५	५४७,६३७,३५४	१८७,७०६,७८४	५१,४२१,८३८	२३९,१२८,६२२	३०८,५०८,७३२	३०९,७४४,८८५
३.	संगणक	१४,९३५,८२५	१,५९३,५४९	१६,५२९,३७४	१३,४१९,४४२	१,८३०,१३५	१५,२४९,५७७	१,२७९,७९७	१,५१६,३८३
४.	कार्यालयीन व इतर साधन सामग्री	२१,१५९,०३८	३,९१७,४३६	२५,०७६,४७४	२०,२८६,१९३	८६८,१३०	२१,१५४,३२३	३,९२२,१५१	८७२,८४५
५.	जमीन	३१८,८१५,२०१	-	३१८,८१५,२०१	-	-	-	३१८,८१५,२०१	३१८,८१५,२०१
६.	फर्निचर व खिळण्या	२,९२३,३२६	४,५८५,२३७	७,५०८,५६३	१,२७२,६४५	३२४,२८४	१,५९६,९२९	५,९११,६३४	१,६५०,६८१
७.	नौकानयन सहाय्य	२४,५३१,१३९	-	२४,५३१,१३९	२४,५३१,१३९	-	२४,५३१,१३९	-	-
८.	कर्मचारी निवासस्थाने	२०,२५१,४१२	-	२०,२५१,४१२	११,१७६,९८८	२,०२५,१४१	१३,२०२,१२९	७,०४९,२८३	९,०७४,४२४
९.	संरक्षणभिंत व प्रवेशमार्ग	१९९,८८५,८११	२८४,७५९,७०८	४८४,६४५,५१९	२६,०२९,९८५	३४,८८४,२३४	६०,९१४,२१९	४२३,७३१,३००	१७३,८५५,८२६
१०	इतर मालमत्ता	१५६,२९१,३५१	-	१५६,२९१,३५१	१५५,९४६,८८९	५३,७९९	१५६,०००,६८८	२९०,६६३	३४४,४६२
११.	सयंत्रे व यंत्र सामग्री	३,७७७,५६७	-	३,७७७,५६७	३,७७७,५६७	-	३,७७७,५६७	-	-
१२	बंदरांच्या सलंग्न सुविधा	८,८८०,६७३	६३,००२,२११	७१,८८२,८८४	१,३४१,२२०	१,९३७,८८६	३,२७९,१०६	६८,६०३,७७८	७,५३९,४५३
	एकूण चालू वर्ष - क	**१,३९२,१७७,५४२**	**४६७,९९२,३६६**	**१,८६०,१६९,९०८**	**४७७,०७३,१७६**	**१२३,१८५,७७०**	**६००,२५८,९४६**	**१,२५९,९१०,९६२**	**९१५,१०४,३६६**
	एकूण मागील वर्ष - प्रगतीवरील भांडवली काम ख							**६३४,७१८,०७७**	**६७,८७७,४८१**
	एकूण क + ख							**१,८९४,६२९,०३९**	**९८२,९८१,८४७**

MAHARSHTRA MARITIME BOARD
SCHEDULE "6" OF FIXED ASSETS

SR. NO.	DESCRIPTION	COST/VALUATION AT THE BEGINNING OF THE YEAR	ADDITION / DELETION DURING THE YEAR	COST/VALUATION AT THE END OF THE YEAR	AS AT THE BEGINNING OF THE YEAR	DEPRECIATION DURING THE YEAR	TOTAL UP TO THE YEAR-END	AS AT THE YEAR END	AS AT THE PREVIOUS YEAR END
1	VEHICLE / VESSELS	123,274,530	59,948,540	183,223,070	31,584,324	29,840,323.52	61,424,648	121,798,422	91,690,206
2	JETTY	497,451,669	50,185,685	547,637,354	187,706,784	51,421,838	239,128,622	308,508,732	309,744,885
3	COMPUTERS	14,935,825	1,593,549	16,529,374	13,419,442	1,830,135	15,249,577	1,279,797	1,516,383
4	OFFICE AND OTHER EQUIPMENT	21,159,038	3,917,436	25,076,474	20,286,193	868,130	21,154,323	3,922,151	872,845
5	LAND	318,815,201	-	318,815,201	-	-	-	318,815,201	318,815,201
6	FURNITURE & FIXTURE	2,923,326	4,585,237	7,508,563	1,272,645	324,284	1,596,929	5,911,634	1,650,681
7	NAVIGATIONAL AIDS	24,531,139	-	24,531,139	24,531,139	-	24,531,139	-	-
8	STAFF QUARTERS	20,251,412	-	20,251,412	11,176,988	2,025,141	13,202,129	7,049,283	9,074,424
9	RETAINING WALL AND APPROACH ROAD	199,885,811	284,759,708	484,645,519	26,029,985	34,884,234	60,914,219	423,731,300	173,855,826
10	OTHER PROPERTIES	156,291,351	-	156,291,351	155,946,889	53,799	156,000,688	290,663	344,462
11	PLANT & MACHINERY	3,777,567	-	3,777,567	3,777,567	-	3,777,567	-	-
12	ALONGSIDE FACILITIES AT PORTS	8,880,673	63,002,211	71,882,884	1,341,220	1,937,886	3,279,106	68,603,778	7,539,453
	TOTAL OF CURRENT YEAR (A)	**1,392,177,542**	**467,992,366**	**1,860,169,908**	**477,073,176**	**123,185,770**	**600,258,946**	**1,259,910,962**	**915,104,366**
	TOTAL OF PREVIOUS YEAR - B. CAPITAL WORK-IN-PROGRESS (B)							**634,718,077**	**67,877,481**
	TOTAL (A+B)							**1,894,629,039**	**982,981,847**

महाराष्ट्र सागरी मंडळ
अनुसूची - ७ -
बचत - राखीव निधीतुन
नियत ठेव

अ.क्र.	तपशील	चालू वर्ष (रु.)	मागील वर्ष (रु.)
	महाराष्ट्र सागरी मंडळाचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांचेकडील		
१.	अलाहबाद बँक	-	३४५,८४७,०००
२.	बँक ऑफ बडोदा	१,४६२,३४०,७७२	८०५,०००,०००
३.	कॉपोरेशन बँक	-	३१६,६९२,३४५
४.	विजया बँक	१८६,०८५,७७२	-
५.	इंडियन बँक	९६७,४६९,२४०	१,२५७,४६९,२४०
६.	स्टेट बँक ऑफ हैद्राबाद	३२०,०००,०००	५७०,०००,०००
७.	स्टेट बँक ऑफ इंडिया	-	-
८.	सिंडिकेट बँक	-	१००,०००,०००
९.	युको बँक	३४५,०००,०००	-
१०.	पंजाब अँण्ड सिंध बँक	-	४८०,०००,०००
११.	सेंट्रल बँक ऑफ इंडिया	४५०,०००,०००	-
१२.	युनियन बँक ऑफ इंडिया	१३३,६२३,१६८	१९०,०००,०००
१३.	युनायटेड बँक ऑफ इंडिया	-	७०,०००,०००
१४	आय.डी.बी.आय बँक	-	५०,०००,०००
		३,८६४,५१८,९५२	४,१८५,००८,५८५
	सागरी अभियंत्याकडील नियत ठेव		
१.	स्टेट बँक ऑफ इंडिया	३०,०००,	३०,०००
		३०,०००,	३०,०००
	एकूण	**३,८६४,५४८,९५२**	**४,१८५,०३८,५८५**

MAHARSHTRA MARITIME BOARD
SCHEDULE "7"
INVESTMENTS- FROM EARMARKED FUNDS
FIXED DEPOSIT

SR. NO.	PARTICULARS	CURRENT YEAR (RS.)	PREVIOUS YEAR (RS.)
	FD WITH CEO MMB		
1	ALLAHABAD BANK	-	345,847,000
2	BANK OF BARODA	1,462,340,772	805,000,000
3	CORPORATION BANK	-	316,692,345
4	VIJAYA BANK	186,085,772	-
5	INDIAN BANK	967,469,240	1,257,469,240
6	STATE BANK OF HYDERABAD	320,000,000	570,000,000
7	STATE BANK OF INDIA	-	-
8	SYNDICATE BANK	-	100,000,000
9	UCO BANK	345,000,000	-
10	PUNJAB & SIND BANK	-	480,000,000
11	CENTRAL BANK OF INDIA	450,000,000	-
12	UNION BANK OF INDIA	133,623,168	190,000,000
13	UNITED BANK OF INDIA	-	70,000,000
14	IDBI BANK	-	50,000,000
		3,864,518,952	4,185,008,585
	FD WITH MARINE ENGINEERS		
1	STATE BANK OF INDIA	30,000	30,000
		30,000	30,000
	TOTAL	**3,864,548,952**	**4,185,038,585**

महाराष्ट्र सागरी मंडळ
३१ मार्च २०१३ रोजी ताळेबंदचा भाग असणा-या अनुसूच्या.

	अनुसूची आठ - चालूमत्ता, कर्जे, अग्रीम इत्यादी	चालू वर्ष		मागील वर्ष	
क.	**चालू मत्ता.**				
१.	हातातील रोख शिल्लक (धनादेश /धनाकर्ष व अग्रधन यासह)		७०३,७००		४३३,२९३
२.	**बँक शिल्लक**				
क.	शेडयुल्ड बँक	९७४,७४०,२४०		२२६,२६४,३८८	
	चालु लेख्यावर		९७४,७४०,२४०		२२६,२६४,३८८
	एकूण (क)		**९७५,४४३,९४०**		**२२६,६९७,६८१**

ख.	**कर्ज व अग्रिमे आणि इतर मत्ता**				
१.	**कर्जे**				
क.	**कर्मचारीवर्ग**				
	संगणक अग्रिम	२०१,२००		२७३,९००	
	उत्सव अग्रिम	१,५३८,७३५		१,२८७,४८४	
	घरबांधणी अग्रिम	३,०७६,५१३		२,७०३,९२०	
	कर्मचा-यांना दिलेले वैद्यकिय अग्रिम	१५०,४०२		१५०,४०२	
	इतर	२,२२९,५०५		५,४९३,६३६	
	प्रवास अग्रिम	५४,९८६		५४,९८६	
			७,२५१,३४१		९,९६४,३२८
२.	**रोख किंवा वस्तु स्वरुपात वसुल करण्याजोगी अग्रिमे आणि इतर रकमा किंवा प्राप्त होणा-या मुल्याकरिता**				

MAHARASHTRA MARITIME BOARD

SCHEDULES FORMING PART OF BALANCE SHEET AS AT 31ST MARCH 2013

SCHEDULE 8- CURRENT ASSETS, LOANS, ADVANCES ETC	Current year		Previous Year	
A. CURRENT ASSETS:				
1. Cash balances in Hand (including cheques/drafts and imprest)		703,700		433,293
2. Bank Balances:				
a) with scheduled Bank:				
On Current Accounts	974,740,240	974,740,240	226,264,388	226,264,388
TOTAL (A)		975,443,940		226,697,681

B. LOANS AND ADVANCES AND OTHER ASSETS:				
1. Loans:				
a) Staff				
Computer Advance	201,200		273,900	
Festival Advances	1,538,735		1,287,484	
Hba Advance	3,076,513		2,703,920	
Medical Adv. Paid To Staff	150,402		150,402	
Others	2,229,505		5,493,636	
Travelling Advance	54,986	7,251,341	54,986	9,964,328
2. Advances and other amounts recoverable in cash or in kind or for value to be received:				

क.	**इमारत बांधकामाकरिता अग्रिम भांडवली लेख्यावर**	-		४६,५००	
	राजपूरी प्रकल्पासाठी अग्रिमे	३,१५२,९७९		३,१५२,९७९	
	टेलर अभियांत्रिकी अग्रिम	२,१७४,०२७		-	
	एडीबी प्रकल्पाकरिता दिलेले अग्रिम	३२,७७३,०५६		३२,७७३,०५६	
	मुकेश असोशिएटस् - अग्रिम	५२२,८५०	३८,६२२,९१२	-	३५,९७२,५३५
ख.	**पूर्वप्रदाने**				
	पूर्वप्रदान केलेला खर्च	-		११,९३५	
	पूर्वप्रदान केलेला विमा	९५,४३०	९५,४३०	१,२३५,०२९	१,२४६,९६४
ग.	**इतर**				
	मुकेश असोसिएटस् - अग्रिम ठेवीमधील सेवाकर.		२०,१२८		
	ठेवी		६७,०४५		५१,८०७
३.	**उपार्जित उत्पन्न**				
१.	मुख्य कार्यकारी अधिकारी (नियत ठेवीवरील उपार्जित व्याज)	५४,२०३,३७०		२६,३८५,२८७	
२.	जलआलेखक (नियत ठेवीवरील अपार्जित व्याज)	-		-	
३.	बंदर कार्यालय बांद्रा	१,९८६,८२७		१,७५८,३३९	
४.	बंदर कार्यालय मोरा	१६,२४६,१९६		२,१९५,५०८	
५.	बंदर कार्यालय राजपूरी	१९७,७९०		५,९९४,२७४	
६.	बंदर कार्यालय रत्नागिरी	५,८५८,२६६		३,६६३,०२७	
७.	बंदर कार्यालय वेंगुर्ला	१३९,३०८		८०,४६९	
८.	सागरी अभियंता	६११,९२६	७९,२४३,६८३	६११,९२६	४०,६८८,८३०

a) on Capital Account				
Advances for construction of building	-		46,500	
Advances For Rajpuri Project	3,152,979		3,152,979	
Taylor engineering- advance	2,174,027		-	
Advances Given for ADB Project	32,773,056		32,773,056	
Mukesh associates -advance	522,850	38,622,912	-	35,972,535
-				
b) Pre-payments				
Prepaid Expenses	-		11,935	
Prepaid Insurance	95,430	95,430	1,235,029	1,246,964
c) Others				
Mukesh Associates- Service Tax in Advance		20,128		
Deposits		67,045		51,807
3) Income Accrued :				
1) CEO (Interest Accrued on Fixed Deposits)	54,203,370		26,385,287	
2) Hydrographer (Interest Accrued on Fixed Deposits)	-		-	
3) Port office Bandra	1,986,827		1,758,339	
4) Port office Mora	16,246,196		2,195,508	
5) Port office Rajapuri	197,790		5,994,274	
6) Port office Ratnagiri	5,858,266		3,663,027	
7) Port office Vengurla	139,308		80,469	
8) Marine Engineer	611,926	79,243,683	611,926	40,688,830

४.	**प्राप्त दावे**				
	अग्रिम कर लेखा वर्ष १३-१४	१४०,०००,०००		-	
	अग्रिम कर लेखा वर्ष १२-१३	१२०,०००,०००		१२०,०००,०००	
	अग्रिम कर लेखा वर्ष ११-१२	७०,०००,०००		७०,०००,०००	
	अग्रिम कर लेखा वर्ष १०-११	२०,०००,०००		२०,०००,०००	
	अग्रिम कर लेखा वर्ष ०९-१०	५५,०००,०००		५५,०००,०००	
	अग्रिम कर	२०७,३०६,९६७		२०७,३०६,९६७	
	टी.डी.एस. प्राप्त लेखा वर्ष ०५-०६	३,२८६,०१९		३,२८६,०१९	
	टी.डी.एस. प्राप्त लेखा वर्ष ०६-०७	२,२४९,७९९		२,२४९,७९९	
	टी.डी.एस. प्राप्त लेखा वर्ष०७-०८	४,७३५,८६०		४,७३५,८६०	
	टी.डी.एस. प्राप्त लेखा वर्ष०८-०९	१४,९९०,२७०		१४,९९०,२७०	
	टी.डी.एस. प्राप्त लेखा वर्ष ०९-१०	१८,६९६,९८४		१८,६९६,९८४	
	टी.डी.एस. प्राप्त लेखा वर्ष १०-११	३२,१४४,६२६		३२,१४४,६२६	
	टी.डी.एस. प्राप्त लेखा वर्ष ११-१२	२७,८०४,२३१		२७,८०४,२३१	
	टी.डी.एस. प्राप्त लेखा वर्ष १२-१३	४०,००५,७८५		४०,००५,७८५	
	टी.डी.एस. प्राप्त लेखा वर्ष १३-१४	५२,१२९,५३३	८०८,३५०,०७४	-	६१६,२२०,५४१
				-	
	एकूण (ख)		९३३,६५०,६१३		७०४,१४५,००५
	एकूण क + ख		१,९०९,०९४,५५३		९३०,८४२,६८५

3) Claims Receivable				
Advance Tax AY 13-14	140,000,000		-	
Advance Tax AY 12-13	120,000,000		120,000,000	
Advance Tax AY 11-12	70,000,000		70,000,000	
Advance Tax AY 10-11	20,000,000		20,000,000	
Advance Tax AY 09-10	55,000,000		55,000,000	
Advance Tax	207,306,967		207,306,967	
Tds Receivable AY 05-06	3,286,019		3,286,019	
Tds Receivable AY 06-07	2,249,799		2,249,799	
Tds Receivable AY 07-08	4,735,860		4,735,860	
Tds Receivable AY 08-09	14,990,270		14,990,270	
Tds Receivable AY 09-10	18,696,984		18,696,984	
Tds Receivable AY 10-11	32,144,626		32,144,626	
Tds Receivable AY 11-12	27,804,231		27,804,231	
Tds Receivable AY 12-13	40,005,785		40,005,785	
Tds Receivable AY 13-14	52,129,533	808,350,074	-	616,220,541
TOTAL (B)		933,650,613		704,145,005
TOTAL (A+B)		1,909,094,553		930,842,685

महाराष्ट्र सागरी मंडळ

३१.०३.२०१३ रोजी लेख्यांना जोडलेली व तिचा भाग असणा-या अनुसूच्या.

	अनुसूची - ९ सेवांकरिता उत्पन्न	**चालु वर्ष**	**मागील वर्ष**
१.	सेवांकरिता उत्तपन्न		
	इतर : बंदरांवरील उत्तपन्न	६७२,८५५,४९८	४९१,८०७,१०४
	एकूण	**६७२,८५५,४९८**	**४९१,८०७,१०४**

*

	अनुसूची - १० शुल्क / वर्गणी	**चालु वर्ष**	**मागील वर्ष**
१.	भरती ओहोटी कोष्टक शुल्क	७२,९३५	५३,९००,
२.	सर्व्हेक्षण तक्ता शुल्क	१७७,७००	१६५,७५०
३.	परीक्षा शुल्क	२५,०००	३९३,२५०
४.	निविदा शुल्क	३४८,७०९	१,०८५,०२५
	एकूण	**६२४,३४४**	**१,६९७,९२५**

*

	अनुसूची - ११ प्राप्त व्याज	**चालु वर्ष**	**मागील वर्ष**
१.	ठेवींवरील		
क.	शेडयुल्ड बँक	३८४,२४८,९०९	२७७,६८४,४००
२.	बचत लेख्यांवरील		
	शेडयुल्ड बँक	६६६,८९०	८६७,३०५
	एकूण	**३८४,९१५,७९९**	**२७८,५५१,७०५**

MAHARASTRA MARITIME BOARD

SCHEDULES ANNEXED TO AND FORMING PART OF ACCOUNTS AS ON 31/03/2013

SCHEDULE 9- INCOME FROM SERVICES	CURRENT YEAR	PREVIOUS YEAR
1) Income from Services others: Income from Ports	672,855,498	491,807,104
TOTAL	672,855,498	491,807,104

SCHEDULE 10- FEES/SUBSCRIPTIONS	CURRENT YEAR	PREVIOUS YEAR
1) Tide Table Fees	72,935	53,900
2) Survey Chart Fees	177,700	165,750
3) Exam Fees	25,000	393,250
4) Tender Fees	348,709	1,085,025
TOTAL	624,344	1,697,925

SCHEDULE 11- INTEREST EARNED	CURRENT YEAR	PREVIOUS YEAR
1) On Term Deposits: a) With Scheduled Bank	384,248,909	277,684,400
2) On Savings Accounts: a) With Scheduled Bank	666,890	867,305
TOTAL	384,915,799	278,551,705

महाराष्ट्र सागरी मंडळ

३१.०३.२०१३ रोजी लेख्यांना जोडलेली व तिचा भाग असलेली अनुसूची.

	अनुसूची - १२ इतर उत्पन्न	**चालु वर्ष**	**मागील वर्ष**
१.	मत्ता विक्रीवरील लाभ- (क). स्वत:ची मत्ता	२८८,०७४	-
२.	भांडार व साठवणुकी वरील आकार	३४८,९०९	५९४,९६६
३.	आय एस पी एस	३४९,०१३	७५०,५३०
४.	महाराष्ट्र माहिती अधिनियम	३,५१०	६,४२०
५.	ना हरकत प्रमाणपत्र आकार	१,२४०,०००	८८०,०००
६.	इतर उत्पन्न	-	३,९०६,८७८
७.	प्रक्रिया शुल्क	७,११०,०००	१३,७३६,६७४
८.	भंगार विक्री	२६,०००	-
९.	संकीर्ण महसूल		१,०८८
	एकूण	**९,३६५,५०६**	**१९,८७६,५५६**

MAHARASTRA MARITIME BOARD
SCHEDULES ANNEXED TO AND FORMING PART OF ACCOUNTS AS ON 31/03/2013

SCHEDULE 12- OTHER INCOME	CURRENT YEAR	PREVIOUS YEAR
1) Profit on sale of Assets		
a) Owned Assets	288,074	-
2) Storing & Stocking Charges	348,909	594,966
3) Isps	349,013	750,530
4) Maharashtra Info Act	3,510	6,420
5) Noc Charges	1,240,000	880,000
6) Other Income	-	3,906,878
7) Processing Fees	7,110,000	13,736,674
8) Sale Of Scrap	26,000	-
9) Miscellaneous Revenue		1,088
TOTAL	9,365,506	19,876,556

महाराष्ट्र सागरी मंडळ

दिनांक ३१/०३/२०१३ रोजी लेख्यांना जोडलेली व तिचा भाग असलेली अनुसूची.

अ. क्र.	अनुसूची १३ आस्थापना खर्च	चालू वर्ष	मागील वर्ष
१.	बोनस	३,७४८,७४७	२,१२०,७६०
२.	कर्मचारी ठेव संलग्न ठेव विमा	५७,४०२	५२,०८०
३.	निवृत्ती वेतनासाठी अंशदान	९,०१४,१८१	५,१८९,७५८
४.	भविष्य निर्वाह निधीसाठी नियोक्त्याचे अंशदान	३८८,४५४	३४८,४६२
५.	विमा	१,३७१,११९	१,१७९,०८९
६.	रजा रोखीकरण	२,१०३,२६०	१,२६६,५५९
७.	रजा प्रवास सवलत व महाराष्ट्र दर्शन	२८८,६३२	१३६,७३९
८.	बैठक, चर्चासत्रे, प्रदर्शन, करमणूक व प्रशिक्षण सह एच आर डी	१,९५४,०२१	२,२०९,३०१
९.	वेतन व भत्ते	१२४,९३८,५८६	१०५,८३०,०८३
	एकूण	**१४३,८६४,४०२**	**११८,३३२,८३१**

MAHARASTRA MARITIME BOARD

SCHEDULES ANNEXED TO AND FORMING PART OF ACCOUNTS AS ON 31st MARCH, 2013

	SCHEDULE 13 ESTABLISHMENT EXPENSES	**CURRENT YEAR**	**PREVIOUS YEAR**
1)	Bonus	3,748,747	2,120,760
2)	Employee Deposit Link Insurance	57,402	52,080
3)	Employers Contribution To Pension	9,014,181	5,189,758
4)	Employers Contribution To Pf	388,454	348,462
5)	Insurance	1,371,119	1,179,089
6)	Leave Encashment	2,103,260	1,266,559
7)	Leave Travel Concession & Maharashtra Darshan	288,632	136,739
8)	Meeting, Seminar, Exibition, Entertainment & Hrd Including Training	1,954,021	2,209,301
9)	Pay & Allowances	124,938,586	105,830,083
TOTAL		143,864,402	118,332,831

महाराष्ट्र सागरी मंडळ
३१.०३.२०१३ रोजी लेख्यांना जोडलेली व तिचा भाग असलेली अनुसूची.

	अनुसूची १४ इतर प्रशासनिक खर्च इत्यादी	चालू वर्ष	मागील वर्ष
१.	बंदरे व दीपगृहे (जलआलेख सर्व्हेक्षण व देशांतर्गत जल वाहतूक	१,२३६,०२३	७९०,२९८
२.	प्रशासनिक खर्च	१२७,४२९	११५,६१३
३.	जाहिरात	१,४९४,३१६	४२,५८७
४.	बँक आकार	१३५,८५५	१३९,५३७
५.	पुस्तके व नियतकालिके	-	१३,५०७
६.	वाहन भत्ता	१७८,९०४	१०६,१३०
७.	विद्युत आकार	२,६५२,९९१	२,०२३,८१८
८.	भाडे आकार	-	२८०,४२५
९.	मोजणी खर्च	१२,०००	-
१०.	विधी विषयक व न्यायालय शुल्क	१०,०००	३५,२००
११.	नियत मताच्या विक्रीवर हानि/ लाभ	-	४४,०००
१२.	विदेशी व विनियमन तोटा	४०८,६३२	-
१३.	सदस्यत्व व वर्गणी	७,५००	-
१४.	संकीर्ण खर्च	-	१२८,०५०
१५.	कार्यालय व कार्यालयीन आकस्मिक खर्च	५,५९०,९९८	२,६६१,५०७
१६.	वाहने/ जलयान यांच्यासाठी इंधन खर्च	१,८२३,१००	२,०९६,३८१
१७.	टपाल / कुरीयर/ तार	४३,७०३	४३,८४५
१८.	मुद्रण व लेखनसामग्री	४,५७५,७३७	१,५८०,१२३
१९.	व्यावसायिक संमंत्रणा व लेखापरीक्षा शुल्क	५,२८७,८०५	८,३५५,७८३

MAHARASTRA MARITIME BOARD

SCHEDULES ANNEXED TO AND FORMING PART OF ACCOUNTS AS ON 31st MARCH, 2013

	SCHEDULE 14 OTHER ADMINISTRATIVE EXPENSES ETC	CURRENT YEAR	PREVIOUS YEAR
1)	P & L H (Hydro. Survey Inland Water Transport)	1,236,023	790,298
2)	Administration Charges	127,429	115,613
3)	Advertisement	1,494,316	42,587
4)	Bank Charges	135,855	139,537
5)	Books And Periodicals	-	13,507
6)	Conveyance	178,904	106,130
7)	Electricity Charges	2,652,991	2,023,818
8)	Hire Charges	-	280,425
9)	Measurement Expenses	12,000	-
10)	Legal & Court Fees	10,000	35,200
11)	Loss/ profit on sale of fixed assets	-	44,000
12)	Foreign Exchange Loss	408,632	-
13)	Membership And Subscription	7,500	-
14)	Miscellaneous Expenses	-	128,050
15)	Office & Office Contigent Expenses	5,590,998	2,661,507
16)	Pol For Vehicles / Vessels	1,823,100	2,096,381
17)	Postage / Courier / Telegram	43,703	43,845
18)	Printing & Stationary	4,575,737	1,580,123
19)	Professional, Consultancy & Audit Fees	5,287,805	8,355,783

२०.	इमारतीची देखभाल व दुरुस्ती	११,४०५,६०७	७,१७५,३७४
२१.	संगणकाची देखभाल व दुरुस्ती	९१६,९३७	१,३६२,२१८
२२.	धक्क्यांची देखभाल व दुरुस्ती	३४,२२६,९४२	२६,२७५,०८०
२३.	एन ए - देखभाल व दुरुस्ती	६८९,९८६	-
२४.	इतर देखभाल व दुरुस्ती	२९०,४८२	५१३,७५२
२५.	जलयानांची देखभाल व दुरुस्ती आणि नौका भाडयाने घेणे.	१३,५१८,४३५	९,२६६,५३५
२६.	इतर स्थापत्य कामांची देखभाल व दुरुस्ती	५३,७१६,५८८	-
२७.	सर्व्हेक्षण सामग्रीची श्रेणीवाढ देखभाल व दुरुस्ती	३८,६१६	९२३,७७६
२८.	वाहनांची देखभाल व दुरुस्ती / कार भाडयाने घेणे	१०,२२२,९५२	७,९३४,३९५
२९.	नोंदणी शुल्क	२७४,०००	२००,०००
३०.	वैद्यकीय देयकांची प्रतिपूर्ती करणे.	१,७३१,२८३	१,८६९,९८२
३१.	भाडे /दर/ कर	३२,०३०,३२७	५,८८२,०६३
३२.	सुरक्षा रक्षक खर्च	३७६,०००	२३४,०००
३३.	दुरध्वनी व भ्रमणध्वनी आकार	१,३५८,११७	१,१५८,३०९
३४.	प्रवास	५,१७७,९६७	३,५७७,२४८
३५.	पाणीपट्टी आकार	३०७,२९५	३०१,६६६
३६.	स्थगित महसुली खर्च निर्लेखित केलेला	१,६५९,३६६	३,७८६,९३८
३७.	पूर्व कालावधी खर्च / (उत्पन्न)	९३५,००२	(१५०,०००)
	एकूण	१९२,४६०,८९४	८८,७६८,१४०

20)	R & M - Building	11,405,607	7,175,374
21)	R & M - Computer	916,937	1,362,218
22)	R & M - Jetty	34,226,942	26,275,080
23)	R & M - Na	689,986	-
24)	R & M - Others	290,482	513,752
25)	R & M - Vessels/ Hiring Of Boat	13,518,435	9,266,535
26)	R & M To Other Civil Work	53,716,588	-
27)	R & M Upgradation Of Survey Equipments	38,616	923,776
28)	R & M Vehicles/ Hiring Of Cars	10,222,952	7,934,395
29)	Registration Fees	274,000	200,000
30)	Reimb. Of Medical Bills	1,731,283	1,869,982
31)	Rent\Rates\Taxes	32,030,327	5,882,063
32)	Security Guard Expenses	376,000	234,000
33)	Telephone & Mobile Charges	1,358,117	1,158,309
34)	Travelling	5,177,967	3,577,248
35)	Water Charges	307,295	301,666
36)	Deffered Revenue Expenditure w/off	1,659,366	3,786,938
37)	Prior period expense/ (income)	935,002	(150,000)
TOTAL		192,460,894	88,768,140

महाराष्ट्र सागरी मंडळ
प्रगतीवरील भांडवली काम

अ. क्र.	तपशील	चालू वर्ष रक्कम रुपयात	मागील वर्ष रक्कम रुपयात
१.	मि-या बे (रत्नागिरी)	६३,७५५,५४२	५,९००,०६०
२.	२७११ पूर नियंत्रण व जल निकास व्यवस्था	१३६,४१६,९०३	५७,४०८,६११
३.	३०५१ बंदरे व दीपगृहे	४३४,५४५,६३२	४,५६८,८१०
	वजा भांडवलीकृत खर्च	**६३४,७१८,०७७**	**६७,८७७,४८१**
१.	बंदरालगत सुविधा		
२.	जलआलेखन सर्वेक्षण	-	-
३.	३०५१ देशांतर्गत जल वहातूक योजना	-	-
	एकूण भांडवलीकृत खर्च	-	-
	एकूण	**६३४,७१८,०७७**	**६७,८७७,४८१**

MAHARSHTRA MARITIME BOARD
CAPITAL WORK IN PROGRESS

SR. NO.	PARTICULARS	CURRENT YEAR AMOUNT IN RS.	PREVIOUS YEAR AMOUNT IN RS.
1	MIRYA BAY (RATNAGIRI)	63,755,542	5,900,060
2	2711 FLOOD CONTROL & DRAINAGE	136,416,903	57,408,611
3	3051 PORTS & LIGHT HOUSE	434,545,632	4,568,810
		634,718,077	**67,877,481**
LESS	**EXPENDITURE CAPITALISED**		
1	ALONGSIDE FACILITIES AT PORTS	-	-
2	HYDROGRAPHIC SURVEY (STATE LEVEL) 3056	-	-
3	3051 INLAND WATER TRANSPORT (PLAN)	-	-
	TOTAL EXPENDITURE CAPITALISED	**-**	**-**
	TOTAL	**634,718,077**	**67,877,481**

अनुसूची "१५"

३१ मार्च २०१३ रोजी संपणा-या वित्तीय वर्षासाठी लेखांकन धोरणे आणि लेख्यांवरील टिपा

एक : लेखांकन धोरणे :-

अ.लेखांकनाची पध्दत:-

मंडळाच्या उत्पन्न व खर्चाचे लेखांकन सर्वसाधारणपणे उपार्जनाच्या आधारे केलेले आहे.

ब.स्थिर मत्ता :-

अ) राज्य शासनाने १ डिसेंबर १९९६ रोजी हस्तांतरित केलेल्या मत्ता, त्या दिनांकास मूल्य असल्याप्रमाणे किंवा मंडळाने प्रमाणित केल्यानुसार घेतल्या आहेत.

ब) वर्षभरात खरेदी केलेल्या मत्ता मूल्यांकित केल्या आहेत.

क.घसारा:-

यासाठी सरळसोपी पध्दती वापरली असून घसाऱ्याचे दर पुढीलप्रमाणे आहेत.

अ.क्र.	मत्तांचे प्रकार	दर (टक्के)
१.	बंदरावरील संलग्न सोयी सुविधा	१०
२.	संगणक व सॉफटवेअर	४०
३.	फर्निचर व खिळणया	०५
४.	नौपरिवहन सहाय्य	२०
५.	कार्यान्वयीन सामग्री	२०
६.	इतर मालमत्ता	१०
७.	संयत्र व यंत्रसामग्री	२०
८.	धारण केलेल्या भिंती व पोच मार्ग	१०
९.	कर्मचारीवर्ग निवासस्थाने	१०
१०.	वाहने	१५
११.	जेट्टी (लहान धक्के)	१०

SCHEDULE "15"

ACCOUNTING POLICIES AND NOTES ON ACCOUNTS

FOR THE FINANCIAL YEAR ENDING ON 31ST MARCH 2013

I ACCOUNTING POLICIES.

A. METHOD OF ACCOUNTING

Income and Expenses of the board are generally accounted on accrual basis.

B. FIXED ASSETS

a. Assets Transferred by the State Government on 1st December 1996 are taken at cost or as certified by the Board.

b. Assets Purchased during the year are valued at cost.

C. DEPRECIATION

The method applied is Straight Line Method. The rates of depreciation are as follows:-

TYPE OF ASSETS	RATE (%)
Alongside Facility at Ports	10
Computer & Software	40
Furniture & Fixtures	05
Navigational Aids	20
Office Equipments	20
Other Properties	10
Plant & Machinery	20
Retaining Wall & Approach Road	10
Staff Quarters	10
Vehicles	15
Jetty	10

ड.शासकीय अनुदाने:-

महसुली खर्चासाठी शासनाकडून मिळालेले अनुदान, कोणतेही असल्यास, उत्पन्न म्हणून मानण्यात आले आहे. वर्षभरात मिळालेली शासकीय अनुदाने, भांडवली स्वरूपाची असल्यामुळे ती थेट शासकीय अनुदान लेख्याकडे, राखीव निधी व शिल्लक या शिर्षाखाली हस्तांतरित केलेली आहेत.

D. GOVERNMENT GRANTS

Grants received from the Government for revenue expenditure if any is recognized as income. Government Grants received during the year, being capital in nature are transferred to Government Grant Account directly under the head Reserve & Surplus.

दोन - लेख्यावरील टिपा:-

क. वित्तीय विवरणपत्रे तयार करताना, मंडळाने स्वीकारलेली चालू मत्ता व चालू दायित्वे यांची सविस्तर यादी विचारात घेण्यात आली नाही. (मंडळाची रचना करताना दूरध्वनी, तार विद्युत इत्यादी विविध लहान ठेवी अभिलेख उपलब्ध नसल्याने मत्ता म्हणून भांडवलीकृत करण्यात आल्या नाहीत.)

ख. खातेवहीच्या अभावी, रोखवही, बँक विवरणपत्रे, संकलन विवरणपत्रे आणि इतर संबंधित अभिलेख यांच्या आधारे आणि त्यानंतर एकेरी नोंद लेखांकन पध्दतीचे दुहेरी नोंद लेखांकन पध्दतीत रुपांतर केल्यानंतर ताळेबंद आणि उत्पन्न व खर्च लेखा तयार करण्यात आला आहे.

ग. संबंधित कार्यालयांनी सादर केलेल्या माहितीच्या आधारे, अदत्त खर्च व उत्पन्न निर्धारित करण्यांत आले आहे.

घ. व्यवस्थापनाकडून परिगणित व प्रमाणित केल्यामुळे स्थगित महसुली खर्च रु.१६,५९,३६६/- निर्लेखित करण्यात आला आहे.

ड. व्यवस्थापनाच्या धोरणात्मक निर्णयानुसार, व्यवस्थापनाने तीन वर्षाहून अधिक कालावधीत निर्लेखित करावयाच्या स्थगित खर्चाकडे हस्तांतरीत करावयाची रक्कम म्हणून रु.११,३४,८६५/- ही रक्कम परिगणित केली.

च. एकेरी नोंद लेखांकन पध्दतीनुसार लेखे ठेवलेले आहेत. तथापि, संकलनाच्या प्रयोजनासाठी लेखांकनाच्या व्यापारी पध्दतीचा स्वीकार केला आहे.लेख्यांचे संकलन आणि तरतूद, कोणतीही असल्यास, निरनिराळया बंदरांकडून आणि संघटनेतील इतर विभागांकडून मिळालेल्या आणि व्यवस्थापनाने प्रमाणित केलेल्या माहितीच्या आधारे तयार केल्या आहेत. व्यवस्थापनाने प्रमाणित केल्याप्रमाणे घसारा काढण्यांत आला आहे.

II NOTES ON ACCOUNTS: -

A. The detailed lists of current assets, current liabilities, taken over by the Board are not considered while preparing the financial statements (Various small deposits such as Telephone, Telegram, Electricity, etc., have not been capitalized as asset on the formation of the Board, as records are not available).

B. In the absence of Ledgers, the Balance sheet and Income & Expenditure Account is prepared on the basis of Cash Book, Bank Statement, compilation sheets and other relevant record, and after converting the single entry accounting system in to double entry accounting system.

C. The Expenses and Income outstanding has been ascertained based on the information submitted by the concerned offices.

D. As calculated and certified by the management the amount of Deferred revenue Expenditure written off is Rs.16,59,366/-

E. As per the policy decision of the management, the management has calculated Rs.11,34,865/- as amount to be transferred to Deferred Expenditure to be written off over period of three years.

F. The Accounts are maintained in single entry accounting system. However for the purpose of compilation the Mercantile system of accounting is adopted. The compilation of the accounts and provision if any, are made based on the information received from the various ports and other departments within the organization and certified by the management. The calculation of depreciation is as certified by management.

छ. व्यवस्थापनाने प्रमाणित केल्याप्रमाणे पूर्व कालावधीतील बाबींचे राखीव, प्रगतीपथावरील भांडवली कामे, कोणतीही असल्यास, अशा विविध शीर्षामध्ये लेखांकन करण्यात आले आहे.

ज. आयकराचे निर्धारण प्रलंबित असल्याने उद्गम कराची (टी.डी.एस) आणि आगाऊ कराची रक्कम अग्रेषित केली आहे.

झ. संस्थेची कार्यशैली शंकास्पद व विवादास्पद असल्यामुळे प्राप्त झालेले उत्पन्न हे चालू मत्ता अंतर्गत प्राप्त झालेले उत्तपन्न म्हणून दर्शविलेले नाही. परंतु ते ज्या-ज्या वेळी प्राप्त झाले आहे त्या-त्या वेळी ते पुस्तकांमध्ये लेखांकित केले जाईल.

ञ. २२ नोव्हेंबर १९९६ पूर्वी रुजू झालेल्या कर्मचाऱ्यांच्या निवृत्तिवेतन निधीसाठीच्या अंशदानाकरिता पुस्तकांमध्ये कोणतीही तरतूद केलेली नाही आणि तेच काम करीत असलेल्या २२ नोव्हेंबर १९९६ नंतर रुजू झालेल्या कर्मचाऱ्यांच्या कर्मचारी भविष्य निर्वाह निधीसाठीच्या अंशदानाकरिता तरतूद विचाराधीन आहे. तथापि, मुदत ठेवी लेख्यामध्ये असलेली रुपये २,००,००,०००/- इतकी रक्कम कर्मचारी भविष्य निर्वाह निधीसाठीच्या दायित्वाकरिता राखून ठेवण्यांत आलेली आहे.

ट. मालमत्ता कर:-

महाराष्ट्र सागरी मंडळाने मुंबईत त्यांचे कार्यालय ओरीएन्टल इन्शुरन्स कंपनीकडून भाडेपट्टयावर ताब्यात घेतले आहे. ओरीएन्टल इन्शुरन्स कंपनीने महाराष्ट्र सागरी मंडळाला भाडेपट्टयावर दिलेल्या जागेसाठी मुंबई महानगरपालिकेने बसवलेल्या मालमत्ता करानुसार बीजकांत वाढ केली आहे. मालमत्ता कराच्या हिश्श्याच्या परिगणनेबाबत समाधान न झाल्यामुळे महाराष्ट्र सागरी मंडळाने वाढीव बीजक ओरीएन्टल इन्शुरन्स कंपनीला चुकते केले नाही. ही बाब विचाराधीन आहे.

A. The prior period items as certified by the management have been accounted in various heads such as reserves, capital work in progress if any.

B. Pending Income Tax assessments the amount of TDS and Advance Tax are carried forward.

C. Income receivable from parties which are doubtful in nature and are disputed are not shown under current asset as income receivable but the same will be accounted in the books as and when they are received.

D. No provisions are made in the books for contribution towards Pension Fund of the employees joined prior to 22nd November 1996 and provision for contribution towards Employee Provident Fund of the employees joined after 22nd November 1996 as the working of the same in under progress. However a sum of Rs 2,00,00,000/- lying in the Fixed Deposits Account has been earmarked towards the liability for the Employees Provident Fund.

E. <u>PROPERTY TAX:</u>

Maharashtra Maritime Board has occupied its office in Mumbai which is leased from Oriental Insurance Company. Oriental Insurance Company has raised invoices against the property tax imposed by BMC on premises leased to MMB. Being not satisfied to the calculation of the share of property tax, MMB has not paid the same to the Oriental Insurance Company. This matter is under dispute.

ठ. महाराष्ट्र सागरी मंडळाचे उत्पन्नाला माननीय आयटीएटी, मुंबई यांच्या आदेशाद्वारे आर्थिक वर्ष २००३-०४ पासून आयकर अधिनियमाच्या कलम १२ क अन्वये नोंदणीला अनुलक्षून, आयकर अधिनियमाच्या कलम ११ अन्वये सूट देण्यात येत आहे. महाराष्ट्र सागरी मंडळाने लेखा अधिका-याकडे परताव्याची मागणी केली आहे ती प्रलंबित आहे. एकदा का रकमेचा परतावा करण्यात आला त्यानंतर लेखा पुस्तकांमध्ये त्याची आवश्यक ती नोंद घेण्यात येईल.

ड. महाराष्ट्र सागरी मंडळ अधिनियम १९९६ च्या कलम ३८ ला अनुसरुन भाडेपट्टयाने खाजगी पक्षकारांना वाटप केलेल्या भूखंडांच्या / दुकानांच्या संबंधातील जमिनीचे भाडे मंडळ वसूल करील. भाडेपट्टा कराराच्या नवीकरणाला मान्यता न मिळाल्यामुळे जमिनीच्या भाडयापोटी वसूल करावयाची रक्कम लेख्यांमध्ये प्रतिबंबित होऊ शकलेली नाही.

ढ. प्रत्येक रु.१५ कोटी इतकी रक्कम सर्वसाधारण राखीव निधीतून राखीव निधीत व एस.पी.व्ही. निधीमध्ये हस्तांतरीत करण्यात आली आहे तसेच रु.५ कोटी इतकी रक्कम महाराष्ट्र सागरी मंडळाच्या पर्यायानुसार रोख्यांमध्ये भविष्यातील विस्तारासाठी आणि भविष्यातील सहभागासाठी हस्तांतरीत करण्यात आली आहे.

ण. ए.डी.बी. बँकेकडून घेतलेल्या कर्जावरील विनिमय चढउतारांची लेखा पुस्तकामध्ये नोंद घेण्यात आलेली नाही. त्याची नोंद जेव्हा जेव्हा हिशेब मुक्त करण्यात येईल तेव्हा तेव्हा ते हिशेब घेण्यात येतील.

त. लेख्यांमध्ये दिसत असलेली देय रक्कम/ प्राप्त रक्कम जी अद्यापपर्यंत देय नाही/ प्राप्त झालेली नाही ती रक्कम संबंधित लेखांकन शीर्षासमोर निर्लेखित करण्यात आली आहे.

A. MMB's income is exempted under section 11 iof the Income Tax Act pursuant to registration under section 12A of the Income Tax Act, starting from the A.Y. 2003-04 vide order of the Hon. ITAT Mumbai. MMB has claimed the refund before the A.O., which is pending. Necessary entries will be passed in the books of accounts once the amount is refunded.

B. The Board recovers Ground Rent in respect of Plots/stalls allotted to the private parties on lease in accordance with the Section 38 of the Maharashtra Maritime Board Act, 1996. Due to want of approval for renewal of lease agreement, the amount recoverable as on date on account of Ground Rent could not be reflected in the accounts.

C. A sum of Rs. 15 Crores each has been transferred from General Reserve to Reserve Fund, Revolving Fund and SPV Fund equally Rs. 5 Crore for the purpose of future expansion and future participation in the equities as per the option of MMB.

D. The exchange fluctuations on loan taken from ADB are not accounted in the books of accounts. The same will be accounted as & when the amount will be discharged.

E. Amount payable/ receivable appears in the accounts, which is no longer payable/ receivable is written off against the respective accounting heads.

थ. मागील वर्षाच्या रकमा आवश्यक असतील तेथे पुनर्गठीत किंवा पुनर्रचित करण्यांत आल्या आहेत.

महाराष्ट्र सागरी मंडळासाठी

वित्त लेखा व मु.ले.अ. मु.का.अ. उपाध्यक्ष अध्यक्ष

A. Figures of the previous year have been regrouped or rearranged wherever necessary.

For Maharashtra Maritime Board

F.C.&CAO CEO VICE CHAIRMAN CHAIRMAN

भारताचे नियंत्रक व महालेखापरीक्षक यांचा महाराष्ट्र सागरी मंडळ,मुंबई यांच्या लेख्यांचा ३१ मार्च २०१३ रोजी संपलेल्या वर्षाचा स्वतंत्र लेखा परीक्षा अहवाल.

आम्ही, नियंत्रक व महालेखापरीक्षक (कर्तव्ये, अधिकार व सेवेच्याशर्ती) अधिनियम, १९७१ याचे कलम २०(१) तसेच महाराष्ट्र सागरी मंडळ अधिनियम, १९९६ यांचे कलम ८८ (२) अन्वये, महाराष्ट्र सागरी मंडळ,मुंबई यांचा ३१ मार्च २०१३ रोजी संपणा-या वर्षाचे संलग्न ताळेबंद आणि त्या दिवशी संपणा-या वर्षाचा नफा-तोटा लेख्यांचे लेखापरीक्षण केले आहे. लेखा परीक्षेकरिता ३१ मार्च २०१६ पर्यंतचा कालावधी निर्धारित करण्यात आला होता. या वित्तीय विवरणात सात युनिटांच्या लेख्याचा समावेश आहे. या वित्तीय विवरणाची जबाबदारी मंडळाच्या व्यवस्थापनाची आहे. या वित्तीय विवरणपत्रांच्या आधारे केलेल्या लेखापरीक्षेबाबतची मते व्यक्त करणे ही आमची जबाबदारी आहे.

२. या स्वतंत्र लेखापरीक्षा अहवालामध्ये, केवळ वर्गीकरण सर्वोत्कृष्ट लेखांकन पध्दतीशी अनुरुपता लेखांकनाची मानके, प्रकटीकरणाची प्रमाणके इ. संबंधातील लेख्यांच्या लेखांकनावरील भारताचे नियंत्रक व महा लेखापरीक्षक (कॅग) यांच्या भाष्याचा अंतर्भाव आहे. कायदा, नियम व विनियम (औचित्य व नियमितपणा) आणि कार्यक्षमता – नि – कामगिरी इत्यादीच्या अनुपालनासंबंधातील वित्तीय व्यवहारांवरील लेखा निरीक्षणे, कोणतेही असल्यास, त्याबाबत तपासणी अहवाल/ कॅगचे लेखापरिक्षा अहवाल, यात स्वतंत्रपणे कळविण्यात आले आहे.

३. आम्ही आमची लेखापरीक्षा सर्वसाधारणपणे भारतात स्वीकारण्यात आलेल्या लेखापरीक्षेच्या मानकानुसार केली आहे. या मानंकानुसार वित्तीय विवरणात कोणतेही गैरव्यवहार झाले आहेत किंवा कसे याबाबत वाजवी खात्री करुन घेण्यासाठी ही लेखापरीक्षा कार्यवाही पार पाडणे आवश्यक असते. या लेखापरीक्षेत लेख्यांच्या निरीक्षणाच्या आधारे, वित्तीय विवरणातील रकमा व प्रकटीकरण यांना सहाय्यभूत पुरावे यांची तपासणी करण्यात आली आहे. या लेखापरीक्षेत व्यवस्थापनाकडून निर्धारित करण्यात आलेली लेखांकनाची तत्वे आणि करण्यात आलेले महत्वपूर्ण अंदाज आणि वित्तीय विवरणपत्राचे मूल्यमापन व सर्वांगीण सादरीकरण यांचाही अंतर्भाव केलेला आहे. आमच्या लेखापरीक्षेत आमच्या मतांकरिता पुरेसे आधारही दिलेले आहे. असा आम्हाला विश्वास वाटतो.

४. आमच्या लेखापरीक्षेच्या आधारे आम्ही कळवितो की,

४.१ आम्ही, आमच्या लेखापरीक्षेच्या प्रयोजनार्थ आमच्या संपूर्ण माहितीप्रमाणे व विश्वासाप्रमाणे आवश्यक वाटली अशी सर्व माहिती व स्पष्टीकरणे मिळविली आहेत.

Separate Audit Report of the Comptroller & Auditor General of India on the Accounts of Maharashtra Maritime Board, Mumbai for the year ended 31 March 2013.

We have audited the attached Balance Sheet of Maharashtra Maritime Board, Mumbai as on 31 March 2013 and the Income and Expenditure Account for the year ended on that date under Section 20(1) of the Comptroller & Auditor General's (Duties, Powers & Conditions of Service) Act, 1971 read with Section 88(2) of the Maharashtra Maritime Board Act, 1996. The audit has been entrusted for the period up to 31 March 2016. These financial statements include the accounts of seven units. These financial statements are the responsibility of the Board's management. Our responsibility is to express an opinion on these financial statements based on our audit.

2. This Separate Audit Report contains the comments of the Comptroller & Auditor General of India (CAG) on the accounting treatment only with regard to classification, conformity with the best accounting practices, accounting standards and disclosure norms, etc. Audit observations on financial transactions with regard to compliance with the Law, Rules & Regulations (Propriety and Regularity) and efficiency-cum-performance aspects. etc. if any are reported through Inspection Reports/CAG's Audit Reports separately.

3. We have conducted our audit in accordance with Auditing Standards generally accepted in India. These standards require that we plan and perform the audit to obtain reasonable assurance about whether the financial statements are free from material misstatements. An audit includes examining, on a test basis, evidences supporting the amounts and disclosure in the financial statements. An audit also includes assessing the accounting principles used and significant estimates made by management, as well as evaluating the overall presentation of financial statements. We believe that our audit provides reasonable basis for our opinion.

4. Based on our audit, we report that:

4.1 We have obtained all the information and explanations which to the best of our knowledge and belief were necessary for the purpose of our audit.

4.2 The Balance Sheet and Income and Expenditure account dealt with by this report have been maintained in the format prescribed under Section 88(1) of the Maharashtra Maritime Board Act. 1996. The accounts for the year 2012-13 have been adopted by the Board in its 64th meeting held on 28th November 2013.

४.२ या अहवालाशी संबंधित असलेला ताळेबंद आणि उत्पन्न व खर्च यांचा लेखा हा महाराष्ट्र सागरी मंडळ अधिनियम, १९९६ च्या कलम ८८(१) अन्वये विहित केलेल्या नमुन्यानुसार ठेवण्यात आला आहे. दि.२८ नोव्हेबर २०१३ रोजी झालेल्या ६४व्या बैठकीमध्ये २०१२-२०१३ या वर्षाचे लेखे स्वीकारण्यात आलेले आहेत.

४.३ आमच्या मते, महाराष्ट्र सागरी मंडळ अधिनियम,१९९६ च्या कलम ८८(१) अन्वये आवश्यक असल्याप्रमाणे मंडळाने स्थिर मत्ता नोंदवही, खेरीज, इतर आवश्यक लेखापुस्तके आणि इतर संबंधित अभिलेख असा लेखापुस्तकाच्या आमच्या तपासनीत ठेवलेला दिसून आले आहे.

५ ताळेबंद.

५.१ दायित्वे

५.१.१ स्थिर मत्ता (अनुसूची क्रमांक ड) रु.१८९.४६ कोटी

स्थिर मत्याखाली (अनुसूची क्रमांक ६) २००५-०६ ते २००९-१० या कालावधीत चालू असलेल्या भांडवली कामांऐवजी मांडवा येथील नवीन उतारु जेट्टीचे बांधकाम असे चूकीचे वर्णन दाखविल्यामुळे, स्थिर मत्यांत अयुक्ती झाली आणि चालू असलेल्या भांडवली बांधकामाच्या खर्चात (रु.०.२० लाख इतक्या संमंत्रणा आजाराचे केलेले प्रदान यांसह) रु.६.६६ कोटींनी न्युनोक्ती झाली आणि २००५-०६ ते २०१२-१३ या वर्षाच्या कालावधीचा संबधित घसा-यावर चालू वर्षाच्या (घसारा) खर्चामुळे रु.०.६० कोटी एवढया मर्यादेपर्यंत अत्युक्ती झाली व रु.८२.७६ कोटीच्या अधिक्याने न्यूनोक्ती झाली.

५.२.२ चालू मत्ता, अर्ज व अग्रिमे (अनुसूची क्रमांक ८) -रु.१९०.९१ कोटी

१) ३१ मार्च २०१२ रोजी संपणा-या वर्षाकरिता, भारताचे नियंत्रक व लेखापरीक्षक यांचा लेखापरीक्षा अहवाल क्रमांक ३ (सर्वसाधारण व सामाजिक क्षेत्र) याच्या परिच्छेद २.१.११.१ नुसार, मार्च २००४ ते मे २०१२ या कालावधीशी संबंधित धक्काभाडे आकाराची वसुली रु.२.३७ कोटीने कमी झाल्याचे दाखवून देण्यात आले होते.

मंडळाने जरी लेखापरीक्षेमधील तो आक्षेप मान्य केला असला तरी ती रक्कम २०१२-१३ या वर्षाच्या ताळेबंदातील चालू मत्तेखाली वसुलीयोग्य म्हणून दर्शविलेली नाही, परिणामी चालू मत्ता व अधिक्य यामध्ये रु.२.३७ कोटीची न्यूनोक्ती झाली आहे.

२) २०११-१२ आणि २०१२-१३ या कालावधीशी संबंधित धक्काभाडे आभार व व्याज आणि भाडेदर यावरील विविध पक्षांकडून रु.२.२५ कोटी व रु.१४.५१ कोटी इतकी रक्कम वसुल करण्यायोग्य अशी आहे. तथापि, वार्षिक लेख्यात ही थकबाकी कुठेही दिसत नाही, परिणामी यावर्षी रु.१०.३५ कोटींनी उत्पन्नात न्यूनोक्ती झाली आणि मत्तेत रु.१६.७६ कोटींनी न्यूनोक्ती झाली.

4.3 In our opinion, proper books of accounts and other relevant records except Fixed Assets Register have been maintained by the Board, as required under Section 88(1) of the Maharashtra Maritime Board Act, 1996 in so far as it appears from our examination of such books.

We further report that:

5 Balance Sheet

5.1 Assets

5.1.1 Fixed Assets — (Schedule No. 6)- Rs. 189.46 crore

Incorrect depiction of expenditure incurred during the period from 2005-

06 to 2009-10 on the construction of a new passenger jetty at Mandwa under the Fixed Assets (Schedule No. 6) instead of Capital Works in Progress has resulted in overstatement of Fixed Assets and understatement of Capital Works in Progress by Rs. 6.66 crore (including consultancy charges paid amounting to Rs. 0.20 lakh) and overstatement of the current years expenditure (depreciation) to the extent of Rs. 0.60 crore and understatement of surplus by Rs. 2.76 crore on account of depreciation pertaining to the period from 2005-06 to 2012-13.

5.2.2 Current Assets, Loans and Advances- (Schedule No. 8) -Rs. 190.91 crore

(i) As per Para 2.1.11.1 of Comptroller and Auditor General of India's Audit Report No.3 (General & Social Sector) for the year ended 31 March 2012 short levy of wharfage charges pertaining to the period from March 2004 to May 2012 amounting to Rs. 2.37 crore was pointed out.

Though the Board accepted the audit objection the same has not been shown as recoverable under Current Assets in the Balance Sheet for the year 2012-13 which has resulted in understatement of Current Assets and Surplus by Rs. 2.37 crore.

(ii) An amount of Rs. 2.25 crore & Rs. 14.51 crore being recoverable from the various parties on account of Wharfage charges and interest and Lease Rent pertaining to the period from 2011-12 and 2012-13 respectively. However, these arrears were not reflected in the Annual Accounts which has resulted in understatement of Income for the year by Rs. 10.35 crore and understatement of Assets by Rs. 16.76 crore.

६. सर्वसाधारण

६.१ ताळेबंद

६.१.१ मूळ निधी/भांडवली निधी/दायित्वे

१) राखून ठेवलेला / दान निधी (अनुसूची क्रमांक ३) रु.२८५.५७ कोटी

मंडळाने सादर केलेल्या विवरणपत्रानुसार ताळेबंदानुसार रु.२१.७० कोटीची रक्कम दाखवण्यात आली होती. ती कोकण विकास अनुदान याखाली रु.२१.६७ कोटी इतकी रक्कम तथापि रु.(-) ०.०३ कोटीचा फरक झालेला आहे, त्याचा मेळ घालण्याची गरज आहे.

२) मागील वर्षापासून अखेरची शिल्लक रक्कम २०१२-२०१३ च्या ताळेबंदात पुढे चालू म्हणून दाखवत असताना पुढील फरक निदर्शनास आले.

(रुपये)

	२०११-१२ च्या ताळेबंदानुसार ३१ मार्च,२०१२ रोजीची अखेरची शिल्लक	२०१२-१३ च्या ताळेबंदानुसार १ एप्रिल,२०१२ रोजीची प्रारंभिक शिल्लक	फरक
दायित्वाची बाजू			
चालू मत्ता व तरतुदी	४३५८६९५१९	४१७७६२८००	(-)१८१०६७१९
मत्याची बाजू			
चालू मत्ता, कर्जे, अग्रिमे इत्यादी	९५१०९३७३४	९३०८४२६८५	(-)२०२५१०४९
ताळेबंदातील एकूण बेरीज	**६११९११४१६८**	**६१०१००७४४९**	**(-)१८१०६७१९**

मंडळाने असे नमूद केले आहे की, कार्यकारी अभियंता,नांदेड यांच्या नावे असलेल्या आगाऊ रकमेचे, कर्जे व अग्रिमे (भत्ते) या शीर्षाकडून इतर दायित्वे यांकडे असे पुन्हा गट करण्यामुळे फरक झालेला आहे.

मंडळ आणि शासनाकडून ताळेबंदीच्या आकडेवारीत बदल करण्यासाठी त्या रकमेचे पुनःगट केल्यामुळे केलेल्या बदलाचे वर्गीकरण करता येणे शक्यनसल्यामुळे हे उत्तर स्वीकारार्य नाही.

६.१.२. स्थिर मत्ता (अनुसूची क्र.६) रु.१८९.४६ कोटी

१) इमारती, लहान धके, धूप प्रतिबंधक सागरी बांध, दीपगृहे व नौपरिवहन उपकरणे अशा स्थावर संपत्तीचे मूल्य प्रत्येकी रु.१/- इतके नाममात्र ठेवण्यात आले होते, भत्याचे खरेखुरे आणि यथार्थ चित्र उभे करण्यासाठी त्यांच्या संपादनाची रक्कम उपलब्ध झाली नाही अथवा त्यांचे मूल्यांकनही करण्यात आले नाही.

6 General

6.1 Balance Sheet

6.1.1 Corpus/Capital Fund/Liabilities

(i) Earmarked/Endowment Funds(Sch. No.3)-Rs.285.57 crore

As per statement furnished by the Board, an amount of Rs. 21.67 crore was shown under Konkan Vikas Grant whereas as per Balance Sheet an amount of Rs. 21.70 crore was depicted. Hence. there is a difference of Rs. (-) 0.03 crore which needs reconciliation.

(ii) The following differences were noticed while carrying forward the closing balance figures from the previous year into Balance Sheet 2012-13

Amount (Rs.)

	Closing balance as on 31 March 2012 as per Balance Sheet of 2011-12 of 2011-12	**Opening balance as on 1 April 2012 as per Balance Sheet of 2012-13**	**Difference**
Liability side			
Current Liability and	435869519	417762800	I (-)18106719
Assets side			
Current Assets, Loans advances etc	951093734	930842685	(-)20251049
Gross total of Balance Sheet	**6119114168**	**6101007449**	**(-)18106719**

The Board stated that the difference occurred on account of regrouping of an advance amount standing in the name of Executive Engineer, Nanded from the head Loans & Advances (Asset) to other Liabilities.

The reply is not acceptable as the changes made cannot be classified as regrouping as it amounted to making changes in the Balance Sheet figures already adopted by the Board and Government.

6.1.2 Fixed Assets —(Schedule No. 6) Rs. 189.46 crore

(i) The value of immovable property such as building, jetties, sea-erosion bund. light houses and navigational aids were taken at nominal value of Rs. 1 each.

२) मंडळाव्दारे ताबा घेण्यात आलेली राज्याच्या सागरी किना-यावरील ७२० कि.मी.च्या अंतरावर पसरलेल्या जमिनीची किंमत, अधिनियमाच्या कलम २०(अ) अनुसार निश्चित करुन घेण्यात आलेली नाही.

७. लेखापरीक्षा भाष्यांचा परिणाम

पूर्ववर्ती परिच्छेदांमध्ये दिलेल्या लेखाभाष्यांचा एकूण परिणाम असा झाला आहे की ३१ मार्च,२०१३ रोजी मत्तामध्ये रु.१९.१३ कोटींने न्यूनोक्ती झाली उत्पन्न रु.१०.३५ कोटीने कमी झाले. अधिक्य रु.५.१३ कोटीने ने कमी झाले आणि खर्च रु.०.६० कोटीने वाढला आहे.

८. अनुदाने

रु.३२६.१४ कोटी (रु.१९९.५९ कोटींच्या प्रारंभिक शिलकेसह) एवढया एकूण अनुदांनापैकी मंडळाने ३१ मार्च २०१३ रोजी सोडून दिलेल्या रु.१९२.८३ कोटी एवढी शिलक राखून मंडळाने रु.१३३.३१ कोटीचा विनियोग केला होता.

९. पूर्ववर्ती परिच्छेदातील आमच्या निरीक्षकांच्या अधीनतेने, आम्ही अहवाल सादर करतो की, या अहवालाशी संबंधित ताळेबंद आणि नफा व तोटा यांचा मेळ लेखापुस्तकात घालण्यात आला आहे.

१०. आमच्या मते आणि आम्हाला मिळालेली माहिती व आम्हाला देण्यात आलेली स्पष्टीकरणे याअनुसार तसेच लेखांकन धोरणे व लेख्यांवरील भाष्य उक्त वित्तीय विवरणपत्र वर नमूद केलेल्या महत्वाच्या बाबी आणि या लेखापरीक्षण अहवालामधील जोडपत्रात उल्लेख केलेल्या इतर बाबी यांच्या अधीन राहून भारतामध्ये सर्वसाधारणपणे स्वीकृत करण्यात आलेल्या लेखांकनाच्या तत्वाशी असलेली अनुरुपता यानुसार उक्त वित्तीय विवरणपत्रे सत्य व उचित असल्याचे स्पष्ट होते.

यात याच्याशी जेथवर संबंधित असेल तेथवर महाराष्ट्र सागरी मंडळ, मुंबई यांच्या ३१ मार्च २०१३ रोजीच्या व्यवहार विवरणपत्रानुसार ताळेबंद आहे आणि यात याच्याशी जेथवर संबंधित असेल तेथवर त्या दिनांकास समाप्त होणा-या वर्षाच्या उत्पन्न व खर्च लेखा अधिक रकमांनुसार आहे.

स्थळ :- मुंबई

दिनांक :- २५.०९.२०१४

भारताचे नियंत्रक व महालेखापरीक्षक
यांच्याकरिता व त्यांच्या वतीने
प्रधान लेखापाल (लेखापरीक्षा)

Neither their cost of acquisition were available nor valuation done to depict true and fair picture of assets account.

(ii) The value of land spread over 720 kms. On the coastline in the State owned by the Board had not been ascertained as per Section 20 (a) of the Act and shown in the assets account.

7 Effects of Audit comments.

The net impact of the audit comments given in the preceding paras is that as on 31" March, 2013 Assets were understated by Rs. 19.13 crore, Income was understated by Rs. 10.35 crore, Surplus was understated by Rs. 5.13 crore and Expenditure was overstated by Rs. 0.60 crore.

8 Grants

Out of the total grants of Rs. 326.14 crore (including an opening balance of Rs. 199.59 crore) the Board could utilise Rs. 133.31 crore leaving a balance of Rs. 192.83 crore as on 31 March 2013

9 Subject to our observations in the preceding paragraphs, we report, that the Balance Sheet and Profit & Loss Account dealt with by this report are in agreement with the books of accounts.

10 In our opinion and to the best of our information and according to the explanations given to us, the said financial statements read together with the Accounting Policies and Notes on Accounts, and subject to the significant matters stated above and other matters mentioned in Annexure to this Audit Report give a true and fair view in conformity with accounting principles generally accepted in India;

In so far as it relates to the Balance Sheet of the state of affairs of the Maharashtra Maritime Board, Mumbai as at 31 March 2013 and

In so far as it relates to the Income and Expenditure Account of the surplus for the year ended on that date.

Place : Mumbai For and on behalf ofhe C&AG of India

Dated :25/09/2014 Pr. Accountant General (Audit)

जोडपत्र

१. मत्ता व वस्तूसूच्यायांची प्रत्यक्ष पडताळणी

२०१२-१३ या वर्षात मंडळाने स्थिर मत्तेची नोंदवही ही ठेवलेली नाही अथवा मत्तेची प्रत्यक्ष पडताळणाही पार पाडलेली नाही

२. अंतर्गत लेखापरिक्षा शाखा आणि अंतर्गत नियंत्रण यंत्रणा

परिपत्रक क्रमांक एमएमबी/एफएडब्ल्यू/२०००/१२६७ दि.१७.०६.२००० नुसार एका सहायक लेखा अधिकारी व एक सहायक बंदर पर्यवेक्षक यांनी सहाय्य केलेल्या लेखा अधिका-याच्या नियंत्रणाखाली, अंतर्गत लेखापरीक्षा शाखा घटित करण्यात आली होती तथापि, अशी कोणतीही शाखा अस्तित्वात नाही ०९०९.२०१० रोजी झालेल्या मंडळाच्या ५५ व्या बैठकीत सुसज्ज अंतर्गत लेखापरिक्षा युनिट तयार करण्याकरीता एक ठराव संमत करण्यात आला आणि २८ सप्टेंबर २०१० रोजी शाखाकडे एक प्रस्ताव सादर करण्यात आला.

३. संविधिक देण्यांच्या प्रदानामधील नियमितता :-

महाराष्ट्र सागरी मंडळाने २०१२-२०१३ मध्ये पुढील देय करिताच्या रकमाखेरीज इतर सर्व संविधिक देय रकमा प्रदान केल्या होत्या :-

अनु.क्र.	संविधिक देय रकमांचा तपशिल	३१ मार्च २०१२ रोजीचा ताळेबंद
		रक्कम
१	देय असलेला टीडीएस (खातेमधून)	२९.७३
२	व्यवसाय कर	०.८०
३	कार्यकंत्राट कर	०.०८
४	सेवा कर	०.९९
५	कर्मचारी कल्याणकर	१२.६१
६	विमा संचालक	११.२१
७	स्वामित्व	२९.६५
	एकूण	८५.०७

३१ मार्च २०१३ रोजीची प्रदान करण्यात घावयाची शिल्लक राहिलेली संविधिक देणी रु.८५.०७ लाख एवढी होती. ती एप्रिल २०१३ मध्ये प्रदान करण्यात आली.

Annexure

1 Physical verification of assets and inventories

The Board has neither maintained a Fixed Asset Register nor carried out the physical verification of assets and inventories during the year 2012-13.

2 Internal Audit Wing and Internal Control Mechanism

As per circular No. MMB/IAW/2000/1267 dtd 17.06.2000, an Internal Audit Wing (JAW) had to be constituted under the control of Accounts Officer assisted by one Asst Audit Officer and one Asst Port Supervisor. However no such wing was in existence. A resolution was passed in Board's 55th Meeting held on 09.09.2010 for formulation of a full fledged Internal Audit Unit and a proposal was submitted to the Government on 28 September 2010.

3 Regularity in payment of statutory dues.

The Maharashtra Maritime Board had paid all the statutory dues regularly during 2012-13 except the following:

Sr.No	Particulars of Statutory Dues	Balance Sheet as on 31 March 2013
		Rs. in lakh
1	TDS Payable	29.73
2	Profession Tax	0.80
3	Work Contract Tax	0.08
4	Service Tax	0.99
5	Workers welfare fund	12.61
6	Director of Insurance	11.21
7	Royalty	29.65
	Total	85.07

The statutory dues amounting to Rs. 85.07 lakh remained to be paid as on 31' March 2013. The same were paid in April 2013.

लेख्यांवरील परिणाम

मत्ता

न्युनोक्ती

परि.क्र.	संक्षेपात विषय	रक्कम (रु.कोटीत)
५.१.१	स्थिर मत्ता म्हणून भांडवली डब्ल्यूआयपी ची चूकीची मांडणी	६.६६
५.२.२(एक)	धकाभाडे आकारात न्यूनोक्ती	२.३७
५.२.२ (दोन)	धकाभाडे आकाराचे लेखांकन न करणे	१६.७६
	एकूण...	२५.७९

अन्युक्ती

परि.क्र.	संक्षेपात विषय	रक्कम (रु.कोटीत)
५.१.१	स्थिर मत्ता म्हणून भांडवली डब्ल्यूआयपी ची चूकीची नोंदणी	६.६६
	एकूण...	६.६६

मत्तेमध्ये रु.१९.१३ कोटीने न्यूनोक्ती झाली होती.

उत्पन्न

न्युनोक्ती

परि.क्र.	संक्षेपात विषय	रक्कम (रु.कोटीत)
५.२.२ (दोन)	धकाभाडे आकाराचे लेखांकन न करणे	१०.३५
	एकूण...	१०.३५

उत्पन्न रु.१०.३५ कोटीने कमी झाले

आधिक्य

न्यूनोक्ती

परि.क्र.	संक्षेपात विषय	रक्कम (रु.कोटीत)
५.१.१	बंदर महसूलाची न्यूनोक्ती	२.७६
५.२.२(एक)	धकाभाडे आकारात न्यूनोक्ती	२.३७
	एकूण...	५.१३

आधिक्या रु.५.१३ कोटीने कमी दर्शविण्यात आले

खर्च

अत्युक्ती

परि.क्र.	संक्षेपात विषय	रक्कम (रु.कोटीत)
५.१.१	धकाभाडे आकार व भाडेदर यांचे लेखांकन न करणे	०.६०
	एकूण...	०.६०

खर्च रु.०.६० कोटीने जास्त दाखवण्यात आला.

सही /-

वरिष्ठ लेखाअधिकारी/एसएआर

Effects on accounts

Assets

Understatement

Para No	Subject in briefs	Amount (Rs. in crore)
5.1.1	Incorrect treatment of Capital WIP as Fixed Assets	6.66
5.2.2(i)	Understatement of Wharfage charges	2.37
5.2.2(i i)	Non accounting of Wharfage charges	16.76
	Total	**25.79**

Overstatement

Para No	Subject in brief	Amount (Rs. in crore)
5.1.1	Incorrect treatment of Capital WIP as Fixed Assets	6.66
	Total	**6.66**

Assets were understated by Rs. 19.13 crore

Income Understatement

Para No	Subject in brief	Amount (Rs. in crore)
5.2.2(ii)	Non accounting of Wharfage charges	10.35
	Total	**10.35**

Income was understated by Rs. 10.35 crore Surplus

Understatement

Para No	Subject in brief	Amount (Rs. in crore)
5.1.1	Understatement of port revenue	2.76
5.2.2(i)	Understatement of wharfage charges	2.37
	Total	5.13

Surplus was understated by Rs. 5.13 crore

Expenditure
Overstatement

Expenditu	*Subject in brief*	*Amount*
5.1.1	Non accounting of Wharfage charges and lease rent	0.60
	Total	**0.60**

Expenditure is overstated by Rs. 0.60 crore

Sr. Audit Officer/SAR